

SISÄLTÖOHJE RAHALAITOSTEN TILASTORAPORTOINTIA VARTEN (RATI- JA KOTI-RAPORTIT)

Versio 4.1 (17.12.2020)

Voimassa 1.10.2020 alkaen (KOTI)

Voimassa 1.3.2021 alkaen (RATI)

Tämän ohjeen mukainen
KOTI-raportointi alkaa Q4 2020 tiedoista,
RATI-raportointi alkaa maaliskuun 2021 tiedoista.

17.12.2020

VERSIOHISTORIA

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
1.0	30.12.2008	1.1.2009	Ensimmäinen versio sisältöohjeesta.
1.1	27.2.2009	1.3.2009	Lisätty KOTI-raportoinnin suomenkielinen ohje, luku 15. Päivitetty EKP:n säädökset. RATI-vaadeluokitusta vähennetty lainojen osalta (I.4). Käännökset ruotsiksi ja englanniksi versiosta 1.1.
1.2	29.5.2009	1.6.2009	Lisätty luku vähimmäisvarantolaskelmista (luku 16). Lisätty arvopaperien salkkujaon raportointi (kohta 6.7). Täsmennetty johdannaisten raportointia, liite poistettu. Kv.organisaatioiden luokitus muuttunut (koodilista). Lisätty ohjeistusta, erityisesti arvopaperistamisesta.
1.21	17.6.2009	1.7.2009	Lisätty vakuuden raportointiohje. Täsmennetty johdannaisten raportointikoodeja ja lisätty uusi johdannaisvaade FX-spot. Uusittu esimerkkejä.
1.3	11.9.2009	14.9.2009	Korjattu esimerkkejä. Täsmennetty määrittämiä, erityisesti vakuus ja siirtyvät korot.
1.3.1	2.10.2009	5.10.2009	Täsmennetty kv. organisaatioiden luokittelua. Ohjeistettu XML-muotoiset koodilistat.
1.4	4.12.2009	7.12.2009	Täsmennetty määrittämiä, erityisesti KOTI-raportointiin, vähimmäisvarantoihin sekä pienempiä täsmennyksiä mm. osakkeiden lukumäärien raportointiin, johdannaisiin ja korkokäsitteisiin.
1.5	5.3.2010	1.4.2010	Täsmennetty määrittämiä. Lisätty päästöoikeuksien raportointi (luku 5.8.).
1.6	29.4.2010	1.5.2010	Täsmennetty johdantoa (luku 1). Täsmennetty mahdollisuutta negatiivisten lukujen raportointiin (luku 3.4). Täsmennetty luottotappioiden kirjausta (luku 13.2).
1.7	1.7.2010	1.7.2010	Korjattu lukua 15 KOTI-raportointi.
1.8	29.6.2011	1.1.2012	Lisätty tietuekuvaukseen 1.6 liittyvä uusi ohjeistus uusiin vuositasen tietoihin (luku 5), lyhyeksimynteihin (luku

17.12.2020

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
			6.9), sähköiseen rahaan (luku 8.2) ja muihin saamisiin ja velkoihin (luku 8.7). Täsmennetty määrittelyksiä vakioiduista johdannaisista (luku 8.4). Täsmennetty pääomavarmuutta (luku 6.3).
1.9	17.10.2012	1.11.2012	Täsmennetty kohtia: peruskäsitteitä (luku 2), raportointi Suomen Pankille käytännössä (luku 3), talletustilien lukumäärä (luvut 5.2 – 5.5), konttorien lukumäärä (luku 5.7), arvopaperien raportointi (luku 6), talletukset (luku 8.2), lainat (luku 8.5), sektoriluokitus (luku 9.1) lisäsektorin raportointi: erillisyhtiö tai selvitysyhteisö lainan tai talletuksen vastapuolena (luku 9.1.2), alkuperäinen maturiteetti (luku 10.6), korkosidonnaisuus (luku 10.9), siirtyvät korot (luku 11.7), raportointivelvoite (luku 15.2), raportoitavat taseerät (luku 15.3), raportoitavat taseen ulkopuoliset erät sekä johdannaiset (luku 15.4), vähimmäisvarantolaskelmat (luku 16).
1.10	30.8.2013 31.1.2014	1.1.2014	Päivitetty kattamaan uudet vuonna 2014 voimaan tulevat RATIa koskevat tilastovaatimukset: uusi sektoriluokitus, käyttämättömät luottojärjestelyt, lainojen uusien sopimusten jako aitoihin uusiin sopimuksiin ja uusiin neuvotteluihin sekä uudet tilien lukumäärätiedot. Lisäksi KOTI-raportointia koskeva ohjeistus on päivitetty vastaamaan BIS:n uusia suuntaviivoja (luku 15). Vähimmäisvarantoja koskevaa lukua (luku 16) on täsmennetty. Tarkennettu paikallisten velkojen raportointivaatimuksia ja emoyhtiön käsitettä (luku 15: KOTI-raportointi). Muutettu kansainvälisten organisaatioiden sektorikoodeja (luku 9.1: Sektoriluokitus).
1.11	2.9.2014	1.1.2014	Poistettu maininta pitkäaikaissästämisestä (luku 1: Johdanto). Tarkennus johdannaisten määrittelymään (luku 8.4: Johdannaiset).

17.12.2020

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
	8.9.2014		Tarkennus Suomessa toimivien tytäryhtiöiden vähimmäisvarantolaskelmaan (luku 16: Vähimmäisvarantolaskelmat).
	7.1.2015		Täsmennetty KOTI-raportoinnin ohjetta (luku 15).
	24.2.2015		Lisätty täsmennys repomyyntien uusista sopimuksista.
	14.4.2015		Lisätty täsmennys rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskijan sektorista sekä muutettu nimeämiskäytäntöä: sijoitusrahasto-osuus → rahasto-osuus.
			Hoitamattomien saamisten määrittelyyn muutos. Lisätty siirtyvän lainan ohjeistus.
1.11	30.10.2015	1.1.2015	Poistettu maininta pitkäaikaissäätämisestä (luku 1). Lisätty luku 2.5, Raportoijan velvollisuus säilyttää raportoidut tiedot. Lisätty määrittelyksiä lukuun 5.2. Lisätty täsmennys rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskijan sektorista sekä muutettu nimeämiskäytäntöä: sijoitusrahasto-osuus → rahasto-osuus (luku 6.7). Lisätty täsmennys repomyyntien uusista sopimuksista, luku (luku 8.2). Tarkennus johdannaisten määritelmään (luku 8.4). Täsmennetty lukua 11.1.3. Lisätty siirtyvän lainan ja lyhennysvapaan ohjeistus (luku 11.2.2). Hoitamattomien saamisten määrittelyyn muutos (luku 13.1). Tarkennus Suomessa toimivien tytäryhtiöiden vähimmäisvarantolaskelmaan (luku 15). Täsmennetty KOTI-raportoinnin ohjetta (luku 16).
1.12	30.6.2016	1.12.2016	Lisätty neljä muuttujaa BS-tietueeseen. Poistettu kappale 8.9 Tiedonkeruun täydentävien erien vaateet, jossa ohjeistettiin järjestettyjen yritys- ja kuntatodistusten raportoinnista REST-tietueella. Lisätty ohje arvopaperikohtaisesta raportoinnista kappaleeseen 6.11.

17.12.2020

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
	5.7.2016 21.9.2016		Lisätty kappaleeseen 6.8 ohje omien velkapapereiden takaisinostojen raportoinnista. Lisätty kapitalisaatiosopimusten raportointiohje Muut erät-osioon. Muokattu konsernin sisäisten erien ohjeistusta. Muokattu koko kappaletta 12: arvopaperistettujen ja muiden lainasiirtojen raportointi.
1.13	2.12.2016	1.12.2016	Korjattu virhe s. 66, oma osakepääoman taseen jaottelu on L (velka) ja taloustoimi on S (kanta). BS-tietueelle päivitetty kenttien 21 ja 22 sisältöä.
2.0	13.10.2017	1.1.2018	Päivitetty kaikki raportointiohjeen linkit ja korjattu muutamia kirjoitusvirheitä. Lisätty ohjeistus koskien tarkemman vaadejaottelun käyttöä (luku 5.8). Tarkennettu kohdan 4 määritelmää luvussa 6.8. Päivitetty luku 6.9. vastaamaan IFRS9 luokittelua. Lisätty muiden lainojen tarkemman vaadejaottelun määritelmät lukuun 8.5. Poistettu kv-organisaatioiden taulukko luvusta 9.1. Tarkennettu ohjeistusta lisäsektorin raportoinnista luvussa 9.1.2. Päivitetty hoitamattomien lainojen raportointia koskevaa ohjeistusta luvussa 11.1. Korjattu suppeasti määritellyn efektiivisen koron määritelmää luvussa 11.1.2. Päivitetty hoitamattomien lainojen ja arvonalentumisia koskevat ohjeistukset luvuissa 13.1.1 ja 13.1.2. Päivitetty vähimmäisvarantovelvoitteesta vapautettujen luottolaitosten taulukko luvussa 14. Tarkennettu vähimmäisvarantotalletuksen raportointia luvussa 8.5 ja lisätty esimerkkitaulukko.
3.0	31.8.2018	1.10.2018	Päivitetty ohjeistusta yksilöintitunnuksesta luvussa 4.3. Täsmennetty ohjeistusta sisäisestä tunnuksesta luvussa 4.4. Täsmennetty ohjeistusta ISIN-koodista luvussa 4.5. Päivitetty perusmaksutilien määritelmä luvussa 5.2.

17.12.2020

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
			<p>Päivitetty tarkemman vaadejaottelun ohjeistusta luvussa 5.8.</p> <p>Täsmennetty SBS-tietueen yleisohjeistusta luvussa 6.1.</p> <p>Päivitetty kohdennettuihin pidempiaikaisiin rahoitusoperaatioihin (TLTRO) liittyvää ohjeistusta luvussa 8.2.</p> <p>Päivitetty keskuspankkitalletuksiin ja factoringiin liittyvää ohjeistusta luvussa 8.5.</p> <p>Päivitetty konsernin sisäisten erien ohjeistusta luvussa 10.11.</p> <p>Päivitetty arvonalentumiseen ja luottotappioihin liittyvää ohjeistusta luvussa 13.1.2.</p> <p>Päivitetty rahalaitosten konsernitiedonkeruun (KOTI) luvut 15.3 ja 15.4.</p>
3.1	31.1.2020	1.6.2019	<p>Päivitetty DCS-palveluun viittaavat kohdat DCS2-palvelulla.</p> <p>Päivitetty tunnukset ja koodit vastaamaan DCS2:ssa raportoitavia tietoja (luvut 4.1 ja 4.3).</p> <p>Täsmennetty ohjeistusta ASP-talletusten maturiteeteista (luku 8.2), vähimmäisvarannoista (luku 8.5) sekä ajoneuvo vakuutena (luku 10.5).</p>
3.2	4.6.2020	1.6.2019	<p>Täsmennetty johdantoa (luku 1).</p> <p>Täsmennetty ohjeistusta korttiluottojen (eli vaateiden I.44 pidennetty luottokorttiluotto ja I.45 maksuaikaluotto) raportoinnista (luku 8.5 Lainat, luku 8.5.2 Käyttämättömät luottojärjestelyt sekä luku 10.9 Korkosidonnaisuus).</p>
3.3	11.12.2020	1.6.2019	<p>Täsmennetty siirtokelpoisten ja ei-siirtokelpoisten yön yli talletustilien (kentät 10 ja 15) raportointia sekä maksutilien (kenttä 17) raportointia (luku 5.2 Tilien lukumäärätiedot).</p> <p>Täsmennetty siirtokelpoisten yön yli -talletusten (vaade I.221) raportointia (luku 8.2 Talletukset).</p>
4.0	4.6.2020	1.10.2020 1.3.2021	<p>Päivitetty KOTI-tiedonkeruun osalta raportoitavien tietojen määräyksiä (luku 15.3).</p> <p>Muokattu käyttötarkoitukseluokitusta sisältämään sijoitus-asunnot sekä ajoneuvolainat.</p> <p>Laajennettu muiden kuin rahoitusvaateiden vaadejakoa (luku 8.8).</p> <p>Vakuusluokittelua laajennettu factoring-erille.</p>

17.12.2020

Versio	Päivämäärä	Voimassaolo	Muutokset
			Johdannaisten raportointiin lisätty erä riskikorjauksille (CVA/DVA) (luku 8.4).
4.1	28.9.2020	1.3.2021	Lisätty ohjeistus koskien repojen nettoutusta (luku 10.2).
	17.12.2020	1.10.2020	Tarkennettu velkapapereiden varaukset (KOTI-vaade ”I.35”) ja luottotappiovaraukset (KOTI-vaade ”I.48”) ohjeistusta (15.3.6).

17.12.2020

Sisällys

1 JOHDANTO	11
2 PERUSKÄSITTEITÄ	13
2.1 Raportoiija	14
2.2 Raportointivelvollisuus	14
2.3 Täysimääräinen ja kevennetty RATI-raportointi	15
2.4 Raportoitavat tiedot ja tietueet	16
2.5 Raportoiijan velvollisuus säilyttää raportoidut tiedot	19
3 RAPORTOINTI SUOMEN PANKILLE KÄYTÄNNÖSSÄ	20
3.1 Tietojen toimittamisaikataulu	20
3.2 Tekniset raportointivaatimukset	20
3.3 Tiedonvälitys	20
3.4 Raportoinnissa noudatettavat vähimmäisvaatimukset	21
3.5 Luokitusmuutosten raportointi	22
3.6 Muuttuneiden tietojen raportointi	23
4 TUNNUKSET JA KOODIT	24
4.1 Tiedon toimittaja – tietojen raportoiija	24
4.2 Kyselytunnus	24
4.3 Yksilöintitunnus	24
4.4 Sisäinen tunnus	25
4.5 ISIN-koodi	26
5 TASETIETOJEN RAPORTOINTI RATI-TIEDONKERUUSSA (BS-TIETUE)	27
5.1 Raportointifrekvenssi	27
5.2 Tilien lukumäärätiedot	27
5.3 Asuntolaina-asiakkaiden lukumäärä	31
5.4 Konttorien lukumäärä	31
5.5 Henkilökunnan lukumäärä	31
5.6 Tase yhteensä	31
5.7 Päästöoikeudet	32
5.8 Tarkemman vaadejaottelun käyttö (kenttä 23)	32
6 ARVOPAPERIEN RAPORTOINTI RATI-TIEDONKERUUSSA (SBS-TIETUE)	33
6.1 Yleistä	33
6.2 Arvopaperivaateet	34
6.3 Lukumäärä	34
6.4 Pääomavarmuus	34
6.5 Suora sijoitus	35
6.6 Osingot	35
6.7 Liikkeeseenlaskija, vastapuoli	35
6.8 Saman arvopaperin tietoja yhdellä tai usealla rivillä	36

17.12.2020

6.9 Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	40
6.10 Arvopaperin lyhyeksimynti	41
6.11 Muiden puolesta järjestetyt rahamarkkinapaperit	43
7 LAINA- JA TALLETUSTIEDOT (LD-TIETUE) SEKÄ MUUT TASE-ERÄT (REST-TIETUE).....	45
8 RAHOITUSVAADELUOKITUS	46
8.1 Käteinen	46
8.2 Talletukset	47
8.3 Muut arvopaperit kuin osakkeet ja johdannaiset (velkapaperit)	51
8.4 Johdannaiset	52
8.4.1 Johdannaisten kantatiedot	52
8.4.2 Johdannaisten nettomaksut	56
8.5 Lainat	58
8.5.1 Syndikoidut lainat	65
8.5.2 Käyttämättömät luottojärjestelyt	65
8.6 Osakkeet ja osuudet	68
8.7 Muut saamiset ja velat	69
8.8 Muut kuin rahoitusvaateet	71
9 SEKTORI- JA TOIMIALALUOKITUS	73
9.1 Sektoriluokitus	73
9.1.1 Lisäsektorin raportointi: arvopaperistaminen ja muut lainansiirrot	74
9.1.2 Lisäsektorin raportointi: erillisyhtiö tai selvitys yhteisö lainan tai talletuksen vastapuolena	75
9.2 Toimialaluokitus	75
10 MUISTA LUOKITUKSISTA	76
10.1 Taseen jaottelu	76
10.2 Taloustoimi	76
10.3 Maa- ja alueluokitus sekä kansainväliset organisaatiot	78
10.4 Raportointivaluutta ja konversiovaluutta	78
10.5 Vakuudet ja takaukset	79
10.6 Alkuperäinen maturiteetti	81
10.7 Jäljellä oleva maturiteetti	82
10.8 Korontarkistusperiodi	82
10.9 Korkosidonnaisuus	83
10.10 Lainan koko	84
10.11 Konsernin sisäiset erät (RATI-raportointi)	84
10.12 Käyttötarkoitukseluokitus	86
10.12.1 Asuntolainat (M)	87
10.12.2 Sijoitusasuntolainat (I)	88
10.12.3 Vapaa-ajan asuntoihin liittyvät luotot (R)	88
10.12.4 Opintolainat (S)	88

17.12.2020

10.12.5 Ajoneuvolainat (V).....	88
10.12.6 Kulutusluotot (P) pl. ajoneuvolainat.....	89
10.12.7 Muu käyttötarkoitus (O)	89
10.12.8 Käyttötarkoitusta ei määritelty (N)	89
11 KORKOKÄSITTEET RATI-TEDONKERUUSSA.....	90
11.1 Sovellettavat korkokäsitteet.....	90
11.1.1 Sovittu vuosikorko	91
11.1.2 Suppeasti määritelty efektiivinen korko	94
11.1.3 Todellinen vuosikorko	95
11.2 Uusi sopimus / uusi liiketoimi ja uudet lainojen nostot	95
11.2.1 Uudet talletussopimukset	97
11.2.2 Aidot uudet lainasopimukset, uudelleen neuvotellut lainat ja uudet nostetut lainat	97
11.2.3 Korkosidonnaisuuden muutokset.....	99
11.2.4 Lisälaina.....	100
11.2.5 Useassa erässä nostettava laina.....	101
11.2.6 Nostamattomasta lainasta perittävät korot	101
11.3 Alkuperäinen koron kiinnitysaika	101
11.4 Kirjausajankohta	102
11.5 Lainan korkokatto/korkolattia.....	102
11.6 Eräiden erityistuotteiden käsittely	103
11.7 Siirtyvät korot	104
12 ARVOPAPERISTETTUIEN JA MUIDEN LAINASIIRTOJEN RAPORTOIMINEN.....	105
12.1 Taustaa	105
12.2 Arvopaperistettujen lainojen raportointi	108
12.3 Myytyjen lainojen raportointi	112
12.3.1 Lainojen ostojen raportointi	114
12.4 Lainat, joita hallinnoidaan erillisyyhtiön tai muun yrityksen lukuun, sekä siirretyt lainat	118
13 ARVOSTUS.....	121
13.1.1 Hoitamattomat lainat	122
13.1.2 Arvonalentumiset ja luottotappiot.....	122
13.2 Hintojen ja valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset	123
13.3 Markkina-arvo (dirty price)	123
13.4 Markkina-arvo (clean price)	123
14 VÄHIMMÄISVARANTOLASKELMAT	125
15 RAHALAITOSTEN KONSERNITIEDONKERUU (KOTI).....	131
15.1 Ketkä ovat velvollisia raportoimaan KOTI-tietoja.....	131
15.2 Raportointi käytännössä	132
15.3 KOTI-kyselyssä raportoittavat tiedot.....	132
15.3.1 Konsernin rahoitussaamiset pl. johdannaissaamiset	133

17.12.2020

15.3.2	Konsernin velat pl. johdannaisvelat	134
15.3.3	Konsernin kiinteä omaisuus	135
15.3.4	Raportoituihin rahoitussaamisiin liittyvät riskinsiirrot maasta toiseen	135
15.3.5	Johdannaissopimukseen liittyvät saamiset ja velat	137
15.3.6	Taseen ulkopuoliset erät	137
15.4	KOTI-raportointiin liittyviä esimerkkejä	140
16	LUOKITUKSET	143

17.12.2020

1 JOHDANTO

Suomen Pankki kerää rahalaitoksilta tilastotietoja, joita tarvitaan EKPJ:n tehtävien hoitamiseen (kuten rahapolitiikkaan, vakauden valvontaan sekä pankkivalvontaan), kansainvälisten järjestöjen tilastovaatimusten täyttämiseen ja kansallisiin tarpeisiin. Ns. RATI-raportointi kattaa sekä EKP:n vaatimat että kansalliset tase- ja korkotilastotiedot, tiedot arvopaperien hallussapitotilastoa, emissiotilastoa, maksutasetilastoa ja rahoitustilinpitoa varten sekä Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) vaatimat pankkitilastotiedot. BIS:lle kerätään lisäksi konsernitason tietoja (ns. KOTI-raportointi). Sekä RATI- että KOTI-kyselyillä kerättyjä tietoja voidaan käyttää myös muihin tilastotarkoituksiin sekä anonymisoituna tutkimuskäyttöön. Suomen Pankin laatimia tilastoja julkaistaan mm. Suomen Pankin ja Euroopan keskuspankin verkkosivuilla.

Tasetilastotietoja käytetään myös luottolaitosten vähimmäisvarantovelvoitteen laskemiseen. Finanssivalvonnalla (Fiva) on oikeus käyttää Suomen Pankin rahalaitoksilta keräämiä tilastotietoja valvontatarkoituksiin. RATI-kyselyyn on yhdistetty myös Fivan tarvitsemia arvopaperikohtaisia tietoja.

Suomen Pankin tiedonhankintavaltuudet perustuvat seuraaviin säännöksiin: Neuvoston asetus (EY) N:o 2533/98 Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja kuten se on muutettuna neuvoston asetuksella (EY) N:o 951/2009 (muutettu 2015/373) ja laki Suomen Pankista N:o 214/1998 (26§, 28§).

Euroopan keskuspankin asetus rahalaitossektorin taseesta (EKP/2013/33, muutettu EKP/2014/51) velvoittaa Suomen Pankin keräämään tasetilastotiedot Suomessa toimivilta rahalaitoksilta, joita ovat luottolaitokset, rahamarkkinarahastot ja Suomen Pankki. Asetuksen perusteella kansallinen keskuspankki voi päättää, että rahamarkkinarahastojen tilastotiedot kerätään sijoitusrahastojen tasetilastoasetuksen (EKP/2013/38) perusteella. Tähän perustuen Suomen Pankki kerää rahamarkkinarahastojen tiedot muiden sijoitusrahastojen tasetietojen kanssa ns. SIRA-kyselyllä vuoden 2009 alusta lähtien. Korkotietojen keruu nojautuu EKP:n rahalaitosten korkotilastoasetukseen

17.12.2020

(EKP/2013/34, muutettu EKP/2014/30). Asetus arvopaperien omistusta koskevista tilastoista (EKP/2012/24, muutettu EKP/2015/8, EKP/2016/22 ja EKP/2018/7) edellyttää arvopaperikohtaisen tiedonkeruun rahalaitoksilta. Lisäksi tase- ja korkotilastotiedonkeruuta ohjaavat EKP:n suuntaviivat rahan, ja rahoitustilastoista (EKP/2014/15, muutettu EKP/2014/43, EKP/2015/44 ja EKP/2018/17). Maksutasetietojen keruu puolestaan perustuu EKP:n suuntaviivoihin (EKP/2011/23, muutettu EKP/2013/25 ja EKP/2015/39), suuntaviivoihin arvopaperien omistusta koskevista tilastoista (EKP/2013/7, muutettu EKP/2015/19, EKP/2016/23 ja EKP/2018/8) ja BIS:n vaatimukset -suuntaviivoihin heinäkuulta 2019.

EKP on luonut rahalaitosten tase- ja korkotilastointiin rikkomusten seuranta-järjestelmän. Järjestelmässä seurataan tietojen toimittamista, tarkkuutta ja käsitteellistä vastaavuutta koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamista. Jos rahalaitos ei noudata raportoinnin vähimmäisvaatimuksia, Suomen Pankki lähettää rahalaitokselle huomautuskirjeen, ja EKP voi määrätä toistuvasta laiminlyönnistä seuraamuksena sakon.

17.12.2020

2 PERUSKÄSITTEITÄ

Tässä luvussa kuvataan rahalaitosten tilastoraportoinnin (RATI-raportointi) ja konserniraportoinnin (KOTI-raportointi) peruskäsitteitä sekä luokituksia. Muita raportointia käsitteleviä dokumentteja ovat tekninen ohje (RATI- ja KOTI-tiedonkeruun tietuemuodot), koodilistat, sanasto ja raportointiesimerkit.

Ohjetta täydennetään aina kun aihetta ilmenee. Kysymykset ja kommentit ovat tervetulleita sähköpostitse osoitteeseen rahoitustilastot@bof.fi.

Ajantasainen versio tästä ohjeesta on osoitteessa <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/luottolaitokset/>.

Seuraavassa määritellään, mitä Suomen Pankin tiedonkeruussa käytetyillä käsitteillä tarkoitetaan:

Raportoiija on tiedonantaja, joka on velvollinen toimittamaan tässä ohjeessa määritellyt tilastotiedot Suomen Pankille.

Tiedon toimittaja vastaa raportoijakohthaisten tietojen toimittamisesta Suomen Pankille.

Kysely on Suomen Pankin tiedonkeruu, jossa määritellään kaikki raportoijalta vaaditut tilastotiedot.

Tilastointiajanjakso on ajanjakso, johon toimitetut tilastotiedot perustuvat. Tilastointiajanjakso voi olla yksi kuukausi, yksi vuosineljännes tai yksi vuosi.

Raportti on raportoijan laatima ilmoitus Suomen Pankin tiedonkeruuseen eli kyselyyn, joka toimitetaan Suomen Pankille. Raportti voi sisältää vain yhden (1) raportoijan ilmoituksen.

Tietue on säännöllisessä muodossa esitettävä tilastotietojen kokonaisuus. Tietuemuodon mukaisesti raportoitu rivi on yksi tietue.

17.12.2020

Raportointi on raportin laatiminen ja raportin toimittaminen Suomen Pankille.

Raportointifrekvenssi on kyselyn raportointivelvoitteiden lukumäärä kalenterivuoden aikana. Raportointifrekvenssi voi olla kuukausittainen tai neljännesvuosittainen.

Tilastointiajanjakson raportointivelvoitteen toteutumisella tarkoitetaan ajankohtaa, jolloin Suomen Pankki on vastaanottanut ja hyväksynyt raportin.

2.1 Raportoija

RATI-raportoinnissa raportoijana ovat Suomessa toimivat luottolaitokset ja Suomen Pankki.

KOTI-raportoinnin mukaiset (konserni)tiedot raportoidaan erillisellä raportilla neljännesvuosittain. Raportoijina ovat ne luottolaitokset, joiden ulkomaiset saamiset ylittävät 200 miljoonaa euroa tai joilla on vähintään yksi ulkomainen tytäryhtiö tai sivukonttori.

2.2 Raportointivelvollisuus

RATI-kyselyn mukaisia tilastotietoja ovat velvollisia raportoimaan kaikki Suomessa toimivat rahalaitokset. Näitä rahalaitoksia ovat luottolaitokset, rahamarkkinarahastot ja Suomen Pankki. Rahamarkkinarahastot täyttävät raportointivelvollisuutensa sijoitusrahastoraportoinnin (SIRA) mukaisesti vuoden 2009 alusta. Suomen Pankki voi myöntää raportointihelpotuksia pienille rahalaitoksille (kevennetty raportointi, ks. luku 2.32.3). Rahalaitoksiksi luokitellaan myös sellaiset sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat¹, joiden pääasiallinen toiminta on sähköisen rahan liikkeeseenlasku. Nämä yhteisöt on toistaiseksi vapautettu RATI-raportoinnista liikkeeseenlasketun sähköisen rahan vähäisen volyymin vuoksi. Sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat eivät ole vähimmäisvarantovelvollisuuden alaisia yhteisöjä.

---

¹ Toiminta määritelty Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/110/EY (sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamista, harjoittamista ja toiminnan vakauden valvonnasta) alaisuudessa.

17.12.2020

EKP on luonut rahalaitosten tase- ja korkotilastointiin² rikkomusten seurantajärjestelmän. Järjestelmässä seurataan tietojen toimittamista, tarkkuutta ja käsitteellistä vastaavuutta koskevien vähimmäisvaatimusten noudattamista.³ Jos rahalaitos ei noudata RATI-raportoinnin vähimmäisvaatimuksia, sille voidaan määrätä sakkoja. Välttyäkseen mahdollisilta seuraamuksilta tiedonantajan tulee kiinnittää huomiota etenkin siihen, että tilastotiedot toimitetaan Suomen Pankille määräajassa. Suomen Pankki voi myöntää poikkeustapauksissa tiedonantajan pyynnöstä lisää aikaa raportointikalenterissa määritellyyn määräaikaan. Pyyntö tulee esittää ennen määräajan umpeutumista, viimeistään viimeisenä raportointipäivänä kello 16.30. Raportointikalenteri toimitetaan kaikille raportoijille vuosittain, ja se on myös saatavilla Suomen Pankin verkkosivuilta osoitteesta <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/luottolaitokset/>.

Tiedonantaja on velvollinen toimittamaan Suomen Pankille oikeat tilastotiedot, eikä rikkomusten seurantajärjestelmän tarkoitus ole estää tietojen korjaamista. Tästä syystä rikkomuskirjauksia ei tehdä vähäisistä korjauksista eikä ensimmäistä raportointia seuraavan ajanjakson aikana tehdyistä korjauksista.

Tässä ohjeessa käsitellään luottolaitoksia RATI-raportoinnissa raportoivina yksikköinä. Suomen Pankki voi luokitella myös muun yrityksen kuin Finanssivalvonnan valvonnassa olevan luottolaitoksen rahalaitokseksi, jos yritys täyttää EKP:n tasetilastoasetuksen mukaisen rahalaitoksen määritelmän. Myös tällaisen yrityksen tulee raportoida tämän ohjeen mukaisesti.

RATI- ja KOTI-raportointi voidaan hoitaa palveluntuottajan välityksellä.

2.3 Täysimääräinen ja kevennetty RATI-raportointi

Täysimääräinen ja kevennetty RATI-raportointi kattaa käytännössä samat erät (ks. RATI-vähimmäisvaatimustaulukot tietueittain). Kevennetty raportointi tarkoittaa siten (lähes) samojen tietojen raportointia, mutta harvemmin, neljännesvuosittain.

² Tasetilastoasetus (EKP/2013/33, muutettu EKP/2014/51) ja korkotilastoasetus (EKP/2013/34, muutettu EKP/2014/30).

³ Ks. Euroopan keskuspankin päätös tilastointiin liittyvien tiedonantovaatimusten noudattamatta jättämisestä (EKP/2010/10).

17.12.2020

Rahalaitoksille voidaan myöntää RATI-raportointiin helpotuksia EKP:n asetuksen perusteella edellyttäen, että täysimääräinen kansallinen tiedonkeruu kattaa kuukausittain riittävästi jäsenmaan rahalaitosten yhteenlasketun taseen loppusummasta. Kevennetyllä raportoinnilla eli häntäraportoinnilla tarkoitetaan raportointihelpotuksia saaneen pienen rahalaitoksen raportointia (”tail reporting”).

Suomen Pankki tarkistaa vuosittain kriteerit, joiden mukaan RATI-raportointihelpotuksia myönnetään, kuten myös raportointihelpotuksia saaneiden rahalaitosten joukon. Toistaiseksi helpotuksia ovat saaneet rahalaitokset, joiden taseen loppusumma on enintään 200 miljoonaa euroa. Helpotuksia saaneet rahalaitokset ovat velvollisia toimittamaan tasetietonsa Suomen Pankille neljännesvuosittain. Rahalaitos voi halutessaan raportoida tietonsa kuten täysraportoijat kuukausittain. Raportointitavan muutoksesta on kuitenkin sovittava Suomen Pankin kanssa. Sähköisen rahan liikkeeseenlaskijat on toistaiseksi vapautettu kokonaan raportoinnista, ja niiden toimintaa seurataan Finanssivalvonnan keräämien tietojen perusteella.

Kevennetyksi raportoivien rahalaitosten RATI-raportointifrekvenssi on neljännesvuosi. Kevennetyksi raportoivat rahalaitokset ilmoittavat

- a) päättävän taseen tiedot kyseisen neljännesvuoden viimeisen kuukauden mukaisesti
- b) virtaerien summan kyseisen neljännesvuoden viimeisen kuukauden ajalta
- c) tiedon toteutuneesta arvopaperistamisesta ja muista lainasiirroista sekä sen kyseisen neljännesvuoden kuukauden, jolloin liiketoimi toteutui (ks. luku 12).

2.4 Raportoitavat tiedot ja tietueet

Rahalaitosten tilastotiedonkeruu koostuu kahdesta erillisestä kyselystä: RATI ja KOTI.

Rahalaitosten RATI-kyselyn tiedoilla tarkoitetaan tässä ohjeessa määriteltyjä kuukausittaisia tai neljännesvuosittaisia taseen saamis- ja velkaeriä, lainojen ja talletusten uusia sopimuksia, lainojen luottotappioita ja arvonalennuksia,

17.12.2020

uusia nostoja, arvopaperistamista ja muita lainansiirtoja, tietoja osingoista ja suorista sijoituksista, tietoja rahalaitoksen välittämistä yritys- ja kuntatodistuksista, rahalaitoksen erillisyhtiön tai muun yrityksen puolesta hallinnoimia lainoja sekä toisen yrityksen taseeseen siirrettyjä lainoja silloin, kun tiedot ovat rahalaitoksen saatavilla. Lisäksi vuoden lopun tilanteesta raportoidaan eräitä lukumäärätietoja. Täysraportoitajat raportoivat siis virrat jokaiselta kuukaudelta, kevennetysti raportoivat vain neljänneksen viimeisen *kuukauden* virrat. Tasetiedot raportoidaan vastaavasti kuukauden lopun tai neljännesvuoden lopun tilanteesta.

Rahalaitosten KOTI-kyselyssä raportoidaan neljännesvuosittain konsernin saamia ja velkoja sekä taseen ulkopuolisia eriä.

Kaikkia rahalaitoksia koskeva RATI-kysely sisältää seuraavat tietueet:

Tietue	Tietueen tyyppi	Käyttö
Erätietue	000	Tiedoston aloittava tekninen tietue
Tasetietue	BS	Yleiset tiedot, tase yhteensä, lukumäärätietoja
Sisältötietue	LD	Laina- ja talletustiedot
Sisältötietue	SBS	Arvopaperikohtaiset tiedot
Sisältötietue	REST	Muut tase-erät vaateesta riippuen eri tasoille aggregoituna
Sisältötietue	IL	Ryhmäkohtainen arvonalentuminen

KOTI-kysely sisältää seuraavat tietueet:

Tietue	Tietueen tyyppi	Käyttö
Erätietue	000	Tiedoston aloittava tekninen tietue
Tasetietue	BS	Yleiset tiedot, tasetietoja
Sisältötietue	CS	Konsernitason tiedot

RATI-kyselyn tasetietoja, määriä ja muita tietoja raportoidaan kuudessa RATI-tietueessa.

1. Erätietueessa (000) raportoidaan mm. tietoja tietojen toimittajasta. Tietueessa on myös vapaatekstikenttä, jossa raportoiija voi lähettää Suomen Pankille lyhyitä viestejä koskien raportointia.

17.12.2020

2. Tasetietueessa (BS) raportoidaan rahalaitoksen (raportoijan) nimi- yms. tietojen lisäksi taseen loppusumma sekä lukumäärätietoja henkilökunnasta, konttoreista ja tileistä.
3. Laina- ja talletustietueessa (LD) raportoidaan lainat ja talletukset luokiteltuina maittain, valuutoittain, maturiteeteittain, sektoreittain, toimialoittain, korkosidonnaisuuksittain ja eräiden muiden attribuuttien mukaan aggregoituina (ks. tietuemuoto). Tietueessa raportoidaan ajanjakson lopun laina- ja talletuskannat sekä niiden korot. Lainoista ja talletuksista raportoidaan myös yhden kuukauden aikana solmitut uudet sopimukset korkotietoineen ja lainoista lisäksi uudet nostetut lainat korkotietoineen. Tietueessa raportoidaan lisäksi yhden kuukauden aikana arvopaperistetut lainat ja muut lainojen siirrot (ostot ja myynnit). Jos luottolaitos toimii (edelleen) siirretyn lainaerän hallinnoijana, raportoi se myös tiedot hallinnoimastaan lainakannasta sekä tietoja siirretyistä lainoista. Tietueessa raportoidaan myös kohdistetut lainojen luottotappiot ja arvonalennukset.
4. Arvopaperitietue (SBS) käsittää arvopaperikohtaisen raportoinnin saamisista sekä velkana olevat velkapaperit ja osakkeet. Lisäksi raportoidaan tiedot pankkien välittämistä rahamarkkinapapereista. Arvopapereista raportoidaan myös tietoja osingoista ja suorista sijoituksista. Arvopapereista eritellään reposopimusten kohteena olevat.
5. Sisältötietue (REST) kattaa johdannaisten virtatiedot (nettomaksut) ja muut kuin arvopapereihin, lainoihin ja talletuksiin liittyvät tasetiedot.
6. Arvonalemistietueessa (IL) raportoidaan sellaiset lainoihin kohdistuvat luottotappiot ja arvonalennukset, joita ei voida kohdistaa tiettyyn lainaan tai tietylle lainansaajalle. Jos erä on kuitenkin kohdistettavissa tiettyyn maahan, sektorille, toimialalle tai käyttötarkoitukseen, raportoijaa pyydetään raportoimaan tämä (osittais)tieto.

KOTI-raportissa raportoidaan seuraavat tiedot:

1. Erätietueessa (000) raportoidaan mm. tietojen toimittajaa koskeva informaatio.
2. Konsernitietotietueessa (CS) raportoidaan konsernitason tietoja.

17.12.2020

3. Tasetietueessa (BS) raportoidaan rahalaitoksen nimi- yms. tietojen lisäksi taseen loppusumma sekä konsernin vakavaraisuuteen liittyviä tunnuslukuja.

Raportointi on täysraportoijille (RATI) yhtäläinen kaikkina vuoden kuukausina. Kevennetty raportti (RATI, ks. kohta 2.3) on vastaavasti samanlainen kullakin neljänneksellä.

KOTI-raportointi on saman sisältöinen jokaisella neljänneksellä.

2.5 Raporttoijan velvollisuus säilyttää raportoidut tiedot

Raporttoijalla on velvollisuus säilyttää Suomen Pankille toimittamansa RATI-raportti viisi (5) vuotta. Säilytysvelvollisuus koskee CSV-muotoista raporttitiedostoa.

Raporttoijan on sisäisiä raportointijärjestelmiensä kehittäessään hyvä ottaa huomioon mahdollisuus muodostaa raporteja takautuvasti korjauksia varten. Korjausraporttien tarve voi koskea viimeisimpiä raportointikuukausia, mutta Suomen Pankki saattaa pyytää toimittamaan korjauksia pidemmältä ajanjaksolta systemaattisesti toistuneiden merkittävien virheiden takia.

17.12.2020

3 RAPORTOINTI SUOMEN PANKILLE KÄYTÄNNÖSSÄ

Raportointiin liittyvät seuraavat ohjeet:

- sisältöohje (tämä dokumentti)
- RATI-tietuemuoto
- KOTI-tietuemuoto
- RATI- ja KOTI-koodilistat
- sanasto
- RATI-raportoinnin vähimmäisvaatimustaulukko
- RATI- ja KOTI-raportoinnin esimerkkejä.

3.1 Tietojen toimittamisaikataulu

RATI-tiedot toimitetaan raporttina Suomen Pankille viimeistään tilastointiajanjaksoa seuraavan kuukauden 10. pankkipäivänä. Suomen Pankki toimittaa raportointivelvolliselle kunkin vuoden raportointikalenterin.

KOTI-tiedot toimitetaan raporttina Suomen Pankille viimeistään tilastointiajanjaksoa seuraavan kuukauden viimeisenä pankkipäivänä. Suomen Pankki toimittaa raportointivelvolliselle kunkin vuoden raportointikalenterin.

Sekä RATI- että KOTI-raportointikalenterit julkaistaan Suomen Pankin verkkosivuilla osoitteessa <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/luottolaitokset/>.

3.2 Tekniset raportointivaatimukset

Tietuemuoto-dokumentit sisältävät mm. RATI- ja KOTI-tietuekuvaukset ja validointisäännöt raportoitaville tiedoille.

3.3 Tiedonvälitys

Rahalaitosten tilastoraportoinnin tiedonvälitys Suomen Pankkiin tapahtuu DCS2-palvelun (Data Collection Service) avulla. Palvelua ylläpitää operaat-

17.12.2020

tori, jolla on valtiovarainministeriön myöntämä ns. TYVI-operaattorin sertifiikaatti. Rahalaitos toimittaa tiedot raporttina sähköisessä muodossa operaattorille. Operaattori tarkastaa validointien mukaisesti raportin ja välittää hyväksytyn raportin Suomen Pankille. Suomen Pankki tarkastaa raportin sisällön virheettömyyden. DCS2-palvelua koskevista kysymyksistä raportointivelvollinen asioi operaattorin asiakastukipalvelun kanssa. Asiakastukipalvelu palvelee arkisin klo 8-16 suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Tietoja toimitettaessa on huomioitava, että toimituskalenterin viimeistä raportointipäivää tarkistetaan ainoastaan tuotantodatasta (Erätietueen kenttä 05 Tiedon tyyppi = ”P”). Nämä raportit siirtyvät Suomen Pankin tuotantoympäristöön. Raportteja, jotka raportoidaan koodilla ”T” (testidata, välitetään Suomen Pankkiin), ei voida hyväksyä tuotantoraportteiksi.

3.4 Raportoinnissa noudatettavat vähimmäisvaatimukset

Arvotiedot raportoidaan euromääräisinä sentin tarkkuudella (kaksi desimaalia). Korot raportoidaan kahden desimaalin tarkkuudella. Osakkeiden ja osuuksien lukumäärätiedot raportoidaan tarvittaessa kuudella desimaalilla. Muut lukumäärätiedot raportoidaan normaalien pyöristyssääntöjen mukaisesti kokonaislukuina.

Tasetiedot ovat kyseisten saamisten tai velkojen yhteissummia – eivät siis esim. yhden osakkeen tai osuuden hintoja tai arvoja. Raportoitava tieto voi siten olla esim. 50 osakkeen yhteenlaskettu markkina-arvo, kun rahalaitoksella on omistuksessaan 50 kpl (samaa) osaketta.

Raportoinnissa ei pääsääntöisesti hyväksytä negatiivisia arvoja. Seuraavissa tapauksissa negatiivisia lukuja voidaan raportoida:

1. muu oma pääoma ja varaukset
2. lyhyeksimyynnit
3. luottotappiot ja arvonalennukset raportoidaan miinus-merkkisinä
4. johdannaisten riskikorjaus-erä
5. muiden saamisten ja velkojen täsmäytyserät
6. sovittu vuosikorko
7. siirtyvät (kertynyt maksamatta oleva korko).

17.12.2020

RATI-raportin LD- ja SBS-tietueilla voidaan poikkeustapauksissa raportoida täsmäytys- ja korjauseriä negatiivisina. Tällaiset erät voivat johtua esimerkiksi suojauksista tai arvostuksista. Joissain poikkeustapauksissa myös arvonalentumisten kohdistaminen tase-erään voi aiheuttaa negatiivisen tasearvon. Negatiivisista tasearvoista tulee informoida Suomen Pankkia, jossa erien kehitystä seurataan ja tarvittaessa kysytään lisätietoja.

Negatiivisena ei ole sallittua raportoida esimerkiksi velkapuolella valuuttatilin ylitystä, vaan se tulee siirtää taseen saamispuolelle. Vastaavasti taseen saamispuolella lainaa ei voi raportoida negatiivisena, vaan se tulee siirtää taseen velkapuolelle. BS-tietueella ei voi raportoida negatiivisia lukuja. Taseen loppusumman tulee täsmätä Finanssivalvonnalle raportoidun valvontataseen loppusumman kanssa (solotasolla).

RATI-raportoinnin vähimmäisvaatimukset tietueittain määritellään Suomen Pankin verkkosivuilla olevassa vähimmäisvaatimustaulukossa.

3.5 Luokitusmuutosten raportointi

Tase-erien kantatietoihin voivat vaikuttaa myös muut tekijät kuin varsinaiset rahoitustaloustoimet. Tällaisia ovat esimerkiksi hinnan muutokset, luottotapiokirjaukset, valuuttakurssimuutokset ja luokitusmuutokset. Luokitusmuutos on kyseessä silloin, kun tase-erä siirtyy luokasta toiseen ilman taloustoimea tai tase-erän arvo muuttuu esimerkiksi kirjanpitoikäntöjen muutoksesta johtuen.

Luokitusmuutos ilmoitetaan myös esimerkiksi silloin, kun arvopaperi tai muu rahoitussaaminen tai -velka siirtyy taseen vaateesta toiseen tai, jos jonkin tase-erän vastapuolisektori muuttuu esimerkiksi rekisterin päivityksen yhteydessä. Ilmoitus havaitusta siirtymästä tulee tehdä Suomen Pankille viipymättä esimerkiksi sähköpostilla (rahoitustilastot@bof.fi) tai erätietueen vapaassa tekstikentässä. Tietoja ei erikseen sisällytetä RATI- tai KOTI-kyselyyn vaan raportissa esitetään kulloinkin voimassa olevat taseen tiedot. Suomen Pankki kysyy lisätietoja havaitessaan tase-erien välillä poikkeuksellisia siirtymiä.

17.12.2020

Esimerkki:

Jos taseeseen aiemmin arvopaperiksi kirjattu erä muuttuu lainaksi, Suomen Pankille ilmoitetaan erän kokonaisarvo siirtohetkellä sekä mahdollisten arvopaperien ISIN-koodit tai jos arvopapereilla ei ole ISIN-koodia, vastaavat tiedot kuin SBS-tietueessa. Lainojen muuttuessa arvopaperiksi, ilmoitetaan lainojen kokonaisarvon lisäksi mahdollisimman tarkasti LD-tietueen sektorit, joista lainoja on siirretty.

3.6 Muuttuneiden tietojen raportoiminen

Rahalaitos voi tarvittaessa korjata omasta aloitteestaan aikaisemmin raportointiaan tietoja. Normaalin käytännön mukaan varsinaisen raportointiperiodin lisäksi kuukautta aikaisempi tilasto tarkentuu korjausten vuoksi. Tätä vanhempiin tilastointiajankohtiin liittyvistä korjauksista pyydetään sopimaan erikseen Suomen Pankin kanssa.

Suomen Pankki voi pyytää korjauksia tarvittaessa myös pitemmältä periodilta, mutta näistä sovitaan aina erikseen raportoijan kanssa.

17.12.2020

4 TUNNUKSET JA KOODIT

4.1 Tiedon toimittaja – tietojen raportoiija

Tiedon toimittaja välittää tietueet Suomen Pankkiin. Tietojen toimittaja voi olla muu kuin rahalaitos, jonka tietoja raportoidaan. Tietojen toimittajaa koskevat tiedot (mm. suomalaisen tiedon toimittajan ALV-tunnus tai ulkomaisen tiedon toimittajan yksilöivä tunnus) raportoidaan teknisessä RATI-raportoinnin erätietueessa (000-tietue). Tietojen toimittaja voi olla myös rahalaitos itse.

Kaikissa RATI-raportoinnin sisältötietueissa (SBS, LD, REST, BS ja IL) ilmoitetaan sen rahalaitoksen tiedot (mm. suomalaisen raportoiijan MFI-koodi tai ulkomaisen raportoiijan yksilöivä tunnus), jonka tietoja raportoidaan (*raportoiija*). Raportti voi sisältää vain yhden (1) raportoiijan ilmoituksen.

4.2 Kyselytunnus

RATI-raportointi sisältää ensisijaisesti rahalaitoksia koskevia tietoja (kyselytunnus RATI). Tiedot BIS:n konsernitilastoon raportoidaan kyselytunnuksella KOTI.

4.3 Yksilöintitunnus

Tiedon toimittaja, raportoiija, ISIN-koodittoman arvopaperin liikkeeseenlaskija ja järjestetyn rahamarkkinaperin liikkeeseenlaskija on yksilöitävä.

Suomessa toimivan tiedontoimittajan tunnuksena käytetään ALV-tunnusta (tunnuksen tyyppi A). Raportoiijan tunnuksena raportoidaan rahalaitoksen MFI-koodi (tunnuksen tyyppi M).

ISIN-koodittoman arvopaperin liikkeeseenlaskijan ja järjestetyn rahamarkkinaperin liikkeeseenlaskijan osalta, kotimaisista yksiköistä käytetään aina yrityksen Y-tunnusta (yksilöintitunnuksen tyyppi Y).

Ulkomaisesta yksiköstä on mahdollista antaa Euroopan keskuspankin antama rahalaitoskoodi (M, MFI-koodi), Bank Identifier Code (B, BIC-koodi, ISO 9362) tai jokin muu tunnus (tunnuksen tyyppi O).

17.12.2020

Y-tunnus raportoidaan ilman toiseksi viimeisen ja viimeisen luvun välissä olevaa viivaa. Kotimaisten yksiköiden Y-tunnuksia voi etsiä esim. yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä (YTJ) osoitteesta <http://www.ytj.fi/>.

Tilastokeskus ylläpitää ilmaista luokituspalvelua vastapuolen luokitteluun Y-tunnuksen avulla. Luokituspalvelu on saatavilla osoitteessa <http://www.stat.fi/tup/yrluok/index.html>.

4.4 Sisäinen tunnus

Arvopapereista raportoidaan RATI-tiedonkeruun raportin SBS-tietueen kentässä 8 raportoijan omassa sisäisessä tietojärjestelmässään käyttöön ottama tunnus arvopaperin tunnistamiseksi. Sisäinen tunnus raportoidaan sekä ISIN-koodillisille että ISIN-koodittomille arvopapereille. Arvopaperin identifioimiseksi raportoidaan aina samaa sisäistä tunnusta eri ajanjaksoina. Raportoija voi käyttää sisäisenä tunnuksena arvopaperin ISIN-koodia. Tällöin ISIN-koodin muuttuessa – esimerkiksi splitin yhteydessä – sisäinen tunnus säilytetään alkuperäisenä. Suomen Pankki käyttää arvopaperien identifioivia tietoja mm. arvopaperien hinnan- ja arvostusmuutosten laskentaan.

Jos sama arvopaperi raportoidaan SBS-tietueessa kahdella tai useammalla rivillä esimerkiksi erilaisen arvostuksen vuoksi, pitää rivien erota toisistaan vähintään yhden kentän osalta (joko 5 Taloustoimi, 8 Sisäinen tunnus, 15 Nimellisarvon valuutta tai 18 Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu).

Myös muiden erien sisäinen tunnus voidaan raportoida.

Jos sisäisiä tunnuksia muutetaan, vaikka niiden kuvaamat tase-erät ovat edelleen sisällöltään samoja, muutoksen syy ilmoitetaan Suomen Pankille esimerkiksi erätietueen kentässä 9 (raportoijan kommentti) tai erillisellä sähköpostiviestillä (rahoitustilastot@bof.fi).

17.12.2020

4.5 ISIN-koodi

RATI-raportin SBS-tietueen kentässä 9 raportoidaan arvopaperin ISIN-koodi. ISIN-koodi tulee raportoida, mikäli arvopaperilla sellainen on. Keinotekkoisten ISIN-koodien käyttö on kielletty, vaikka ne muistuttaisivatkin ISIN-koodia. Tällaiset arvopaperit raportoidaan ISIN-koodittomina.

Julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden tunnistamiseen käytetään yleensä ISIN-koodeja. ISIN-koodit myöntää liikkeeseenlaskuun kansallinen ns. numerointikeskus, esimerkiksi arvopaperikeskus (Suomessa Euroclear Finland Oy) tai muu vastaava instituutio. Virallisesti myönnetyt ISIN-koodit noudattavat kansainvälistä ISO 6166 -standardia. Myös monille julkisen kaupankäynnin kohteena oleville johdannaisille on annettu ISIN-koodi, mutta RATI-raportissa arvopaperikohtaisesti raportoidaan vain velkapaperit, osakkeet ja osuudet.

Jos velkapaperilla on virallinen ISIN-koodi, mutta ko. velkapaperilla ei kuitenkaan käydä kauppaa jälkimarkkinoilla eikä sitä voi siirtää tai mitenkään korvata vastakkaisella sopimuksella markkinoilla, tulee velkapaperi raportoida LD-tietueella vaateissa *I.41 Rahamarkkinavelkakirjalaina (jälkimarkkinattomat)* tai *I.223 Velkakirjalainat (jälkimarkkinattomat)* riippuen siitä onko ko. velkapaperi saaminen vai velka. Tällaisia tapauksia voivat olla esimerkiksi suunnatut emissiot, jotka on rajoitettu kahdenvälisillä sopimuksilla vain tietyille sijoittajille, eikä näitä velkapapereita voida tämän jälkeen enää siirtää edelleen.

17.12.2020

5 TASETIETOJEN RAPORTOINTI RATI-TIEDONKERUUSSA (BS-TIETUE)

Tässä luvussa kuvataan tasetietueen (RATI-BS) sisältöä.

Tasetietueessa raportoidaan rahalaitoksen kuukauden tai neljännesvuoden lopun taseen loppusumma. Vuositason tietoina raportoidaan mm. tietoja talletustilien, konttorien ja henkilökunnan lukumääristä.

Vuositason tiedot (BS-tietueessa) raportoidaan tammikuun raportissa joulukuun tietojen yhteydessä. Raportoituja vuositason tietoja voidaan korjata vielä maaliskuun loppuun mennessä lähettämällä joulukuun lopun tiedot uudelleen.

5.1 Raportointifrekvenssi

Kentässä ilmoitetaan, onko rahalaitos täysraportoija (kuukausitiedot) vai neljännesvuosiraportoija (ks. kohta 2.3). Raportointifrekvenssillä ei siis tarkoiteta raportoitavien tietojen frekvenssiä (koodilista 4, raportointifrekvenssi).

5.2 Tilien lukumäärätiedot

BS-tietueella raportoidaan seuraavat vuoden lopun talletustilien lukumäärätiedot:

- yleisön talletustilien lukumäärä (kenttä 9)
- kotitalouksien talletustilien lukumäärä (kenttä 8)
- yleisön siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä (kenttä 10)
- yleisön siirtokelpoisten yön yli -talletustilien, joita voidaan käyttää internetin tai verkkopankin välityksellä, lukumäärä (kenttä 11)
- yleisön ei-siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä (kenttä 15)
- yleisön ei-siirtokelpoisten yön yli -talletustilien, joita voidaan käyttää internetin tai verkkopankin välityksellä, lukumäärä (kenttä 16)
- maksutilien lukumäärä (kenttä 17)
- sähköisen rahan tilien lukumäärä (kenttä 18).

Tietoja käytetään pääasiassa vuosittaisen maksuliiketilaston laadintaan. Kentät jätetään tyhjiksi, jos ko. talletustilejä ei ole. Tilit, joilla ei ole talletuksia, lasketaan kuitenkin mukaan tilien lukumäärään.

17.12.2020

Jokainen tili raportoidaan ainoastaan kerran, vaikka tilillä olisi useampi tilinomistaja. Jos jollakin luottolaitoksella on pooli asiakkaista, joiden varat on talletettu yhdelle tilille toiseen luottolaitokseen, raportoidaan tässä tapauksessa talletusasiakkaiden lukumäärä.

Talletustilien lukumäärä (kenttä 9)

Kentässä ilmoitetaan raportoivassa rahalaitoksessa olevien yleisön eli muiden kuin rahalaitosten talletustilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä.

Kotitalouksien talletustilien lukumäärä (kenttä 8)

Kentässä ilmoitetaan raportoivassa rahalaitoksessa olevien kotitalouksien (koodilista 11, sektori 14) talletustilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä.

Siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä (kenttä 10)

Kentässä ilmoitetaan raportoivassa rahalaitoksessa olevien yleisön eli muiden kuin rahalaitosten siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. Kentässä raportoidaan siis sellaiset tilit, joiden talletusvaade on 221 eli siirtokelpoiset yön yli -talletukset. Siirtokelpoiset yön yli -talletukset ovat talletuksia, jotka ovat vaadittaessa välittömästi siirrettävissä maksujen suorittamiseksi muille talouden toimijoille käyttämällä jotakin yleisesti käytettyä maksuvälinettä, kuten esimerkiksi tilisiirtoa ja suoraveloitusta ja mahdollisesti myös luotto- tai maksukorttia, sekkejä, tilisiirtoa tai vastaavia maksutapoja ilman merkittävää viivettä, rajoituksia tai sakkomaksuja.

Talletuksia, joita voidaan käyttää vain käteisnostoihin ja/tai talletukset, joilta varoja voidaan nostaa tai siirtää vain saman tilinhaltijan toisen tilin kautta, ei sisällytetä siirtokelpoisiin yön yli -talletuksiin, eikä kyseisiä talletustilejä siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärään.

17.12.2020

Ei-siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä (kenttä 15)

Kentässä ilmoitetaan raportoivassa rahalaitoksessa olevien yleisön eli muiden kuin rahalaitosten ei-siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. Kentässä raportoidaan siis sellaiset tilit, joiden talletusvaade LD-tietueella on 222 eli ei-siirtokelpoiset yön yli -talletukset. Ei-siirtokelpoisilla yön yli -talletuksilla tarkoitetaan esimerkiksi sellaisia vaadittaessa maksettavia talletuksia, joita voidaan käyttää vain käteisnostoihin ja/tai talletuksia, joilta varoja voidaan nostaa tai siirtää vain saman tilinhaltijan toisen tilin kautta.

Internetin tai verkkopankkisovellusten välityksellä käytettävien siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä (kenttä 11)

Kentässä ilmoitetaan sellaisten yleisön eli muiden kuin rahalaitosten siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä, jotka ovat käytettävissä sähköisesti internetin tai verkkopankkisovellusten välityksellä käyttämällä siihen soveltuvia ohjelmistoja ja puhelinyhteyksiä maksujen suorittamiseen.

Erään ei lueta yön yli -talletuksia, joihin liittyy puhelimella tai matkapuhelimella toimiva pankkiyhteys, ellei yhteys toimi myös internetin tai verkkopankkisovellusten välityksellä.

Internetin tai verkkopankkisovellusten välityksellä käytettävien ei-siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä (kenttä 16)

Kentässä ilmoitetaan sellaisten yleisön eli muiden kuin rahalaitosten ei-siirtokelpoisten yön yli -talletustilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä, jotka ovat käytettävissä sähköisesti internetin tai verkkopankkisovellusten välityksellä käyttämällä siihen soveltuvia ohjelmistoja ja puhelinyhteyksiä.

Erään ei lueta yön yli -talletuksia, joihin liittyy puhelimella tai matkapuhelimella toimiva pankkiyhteys, ellei yhteys toimi myös internetin tai verkkopankkisovellusten välityksellä.

Maksutilien lukumäärä (kenttä 17)

Kentässä ilmoitetaan raportoivassa rahalaitoksessa olevien maksutilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. Maksutilillä tarkoitetaan samaa kuin direktiivin (EU) 2015/2366 4 artiklassa. Maksutilejä ovat mm.

17.12.2020

siirtokelpoiset yön yli -talletustilit, sähköisen rahan tilit ja esimerkiksi luottotoiminnolliset luottokorttitilit. Sen sijaan ei-siirtokelpoiset yön yli -talletustilit eivät ole maksutilejä.

Sähköisen rahan tilien lukumäärä (kenttä 18)

Kentässä ilmoitetaan sähköisen rahan tilien lukumäärä kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. Sähköisen rahan tilit ovat tilejä, joille tallennetaan sähköistä rahaa. Tilinhaltija voi käyttää tilin saldoa suorittaakseen maksuja ja siirtääkseen varoja tililtä toiselle. Sähköisen rahan tileihin ei lueta kortteja, joihin sähköistä rahaa voidaan tallentaa suoraan.

Avattujen perusmaksutilien lukumäärä (kenttä 19)

Kentässä ilmoitetaan raportoivassa rahalaitoksessa kalenterivuoden aikana avattujen perusmaksutilien lukumäärä. Perusmaksutilillä tarkoitetaan luottolaitoslain (610/2014) luvun 15 luvun pykälissä 6 ja 6 a pykälissä määriteltyä tiliä, johon sovelletaan lain 6 b pykälässä määriteltyjä erityisiä irtisanomis- ja purkamisehtoja. Jos rahalaitos ei tarjoa perusmaksutiliä, kenttä jätetään tyhjäksi. Mikäli perusmaksutiliä tarjotaan, raportoidaan kentässä vähintään 0.

Evättyjen perusmaksutilihakemusten lukumäärä (kenttä 20)

Kentässä ilmoitetaan raportoivassa rahalaitoksessa kalenterivuoden aikana evättyjen perusmaksutilihakemusten lukumäärä. Perusmaksutilillä tarkoitetaan luottolaitoslain (610/2014) luvun 15 pykälissä 6 ja 6 a määriteltyä tiliä. Jos rahalaitos ei tarjoa perusmaksutiliä, kenttä jätetään tyhjäksi. Mikäli perusmaksutiliä tarjotaan, raportoidaan kentässä vähintään 0.

Siirrettyjen kuluttajien maksutilien lukumäärä (kenttä 21)

Luottolaitoslain (610/2014) 15 a luvussa tarkoitettussa tilinsiirtopalvelussa siirrettyjen kuluttajien maksutilien lukumäärä kalenterivuoden aikana. Vain siirtävä rahalaitos ilmoittaa. Kuluttajan maksutilillä tarkoitetaan tässä yhteydessä yhden tai useamman kuluttajan (eli luonnollisen henkilön, joka toimii pääasiallisesti sellaisessa tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa) nimissä olevaa direktiivin 2014/92/EU määrittämää maksutiliä (mm. 1, 2 ja 9 artiklat).

17.12.2020

Evätyjen kuluttajien maksutilin siirtohakemusten lukumäärä (kenttä 22)

Luottolaitoslain (610/2014) 15 a luvussa tarkoitettussa tilinsiirtopalvelussa evätyjen kuluttajien maksutilien siirtohakemusten lukumäärä kalenterivuoden aikana. Vain siirtävä rahalaitos ilmoittaa. Kuluttajan maksutilillä tarkoitetaan tässä yhteydessä yhden tai useamman kuluttajan (eli luonnollisen henkilön, joka toimii pääasiallisesti sellaisessa tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino -tai ammattitoimintaansa) nimissä olevaa direktiivin 2014/92/EU määrittämää maksutiliä (mm. 1, 2 ja 9 artiklat).

5.3 Asuntolaina-asiakkaiden lukumäärä

Kentässä ilmoitetaan raportoivan rahalaitoksen kotitaloussektoriin kuuluvien (koodilista 11, sektori 14) asuntolaina-asiakkaiden lukumäärä. Asuntolainoihin ei lasketa mukaan vapaa-ajanasuntojen hankintaan otettuja lainoja.

5.4 Konttorien lukumäärä

Kentässä ilmoitetaan raportoivan luottolaitoksen konttorien lukumäärä Suomessa kalenterivuoden viimeisenä pankkipäivänä. Konttorien lukumäärä kattaa sellaiset konttorit, joissa voidaan tehdä maksupalveluihin liittyviä suorituksia, kuten määritelty Euroopan keskuspankin suuntaviivoissa (EKP/2014/15), liite II osa 16 (taulukko 2). Maksupalveluihin liittyvistä suorituksista on kyse silloin, kun maksajan ja maksunsaajan välissä toimiva palveluntarjoaja siirtää varoja osapuolten välillä heiltä saamansa toimeksiannon perusteella tai asiakas haluaa siirtää rahaa omien maksutiliensä välillä. Pääkonttorit luetaan mukaan lukuun, mutta ulkomaisia sivukonttoreita ei.

5.5 Henkilökunnan lukumäärä

Kentässä ilmoitetaan rahalaitoksen Suomessa toimivan henkilökunnan lukumäärä keskimäärin vuoden aikana.

5.6 Tase yhteensä

Kentässä ilmoitetaan kuukauden tai neljännesvuoden lopun taseen loppusumma. Taseen loppusumman tulee vastata Finanssivalvonnalle ilmoitettavan valvontataseen loppusummaa. Markkina-arvokentissä SBS- ja REST-

17.12.2020

tietueella ilmoitetaan tämän takia tase-erän arvoksi se arvo, jolla erä on kirjattu kirjanpilotaseessa.

5.7 Päästöoikeudet

Päästöoikeuksista ei ole tällä hetkellä vakiintunutta tilastointikäytäntöä. Toistaiseksi raportioijat voivat soveltaa päästöoikeuksien osalta samaa käytäntöä kuin julkaisemassaan tilinpäätöksessä.

5.8 Tarkemman vaadejaottelun käyttö (kenttä 23)

Luottotietoraportoinnin tarkempi muiden lainojen vaadejaottelu on ollut käytössä RATI-raportoinnissa vapaaehtoisena raportointiperiodiin 2018M12/Q4 asti. Alkaen raportointiperiodista 2019M1/Q1, jaottelu muuttuu pakolliseksi kansallisen tietotarpeen vuoksi, tällöin BS-tietueen kentän 23 arvona raportoidaan aina 1.

17.12.2020

6 ARVOPAPERIEN RAPORTOINTI RATI-TIEDONKERUUSSA (SBS-TIETUE)

Arvopaperit raportoidaan SBS-tietueessa arvopaperikohtaisesti sekä ISIN-koodillisista että ISIN-koodittomista arvopapereista. Tässä kuvataan arvopaperikohtaisen tiedonkeruun tietovaatimukset.

6.1 Yleistä

Arvopaperikohtaisessa raportoinnissa annetaan tiedot jokaisesta arvopaperista erikseen; jokainen arvopaperi raportoidaan omalla rivillään tai riveillä (ks. luku 6.8.). Raportoijan ilmoittaman arvopaperin ISIN-koodin (ks. kohta 4.5) avulla raportoidun arvopaperin tiedot voidaan Suomen Pankissa yhdistää Euroopan keskuspankkijärjestelmän keskitetyn arvopaperirekisterin (CSDB) tietoihin. Tämän vuoksi ISIN-koodillisista arvopapereista kerätään ISIN-koodin ohella vain keskeisimmät tiedot. Muiden puolesta järjestetyistä rahamarkkinapapereista kerätään hieman enemmän tietoja, vaikka niillä olisi ISIN-koodi. Yleensä nämä ovat paperimuotoisia, jolloin niiden tiedot eivät välttämättä löydy CSDB:stä.

Tiedot kerätään arvopaperikohtaisesti myös niistä arvopapereista, joilla ei ole ISIN-koodia. Raportoinnissa arvopaperin tunnisteena käytetään tällöin raportoijan omassa sisäisessä tietojärjestelmässään arvopaperista käyttämää yksikäsitteistä tunnusta (sisäinen tunnus, SBS-tietue, kenttä 8) sekä liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnusta ja nimeä. ISIN-koodittomista arvopapereista raportoidaan kattavammat tiedot kuin ISIN-koodillisista, koska näitä tietoja ei saada CSDB:stä.

Liikkeeseenlaskijan nimi (SBS-tietue, kenttä 38) raportoidaan saamisissa aina sekä ISIN-koodillisista että ISIN-koodittomista arvopapereista. Nimen avulla Suomen Pankki voi etsiä liikkeeseenlaskijan perustietoja, jos tietoja ei ole CSDB:ssä tai yritysrekisterissä.

Rahalaitoksen itsensä liikkeeseen laskemien velkapapereiden maaluokitukseksi (liikkeeseenlaskumaa, SBS-tietue, kenttä 35) ilmoitetaan maa, jossa paperi on laskettu liikkeeseen. Saamisissa olevasta arvopaperista ilmoitetaan liikkeeseenlaskijan kotimaa (liikkeeseenlaskijan kotimaa, SBS-tietue, kenttä

17.12.2020

40). Rahalaitoksen oma osake-, osuus- tai peruspääoma raportoidaan velkana SBS-tietueella joko ISIN-koodillisena tai ISIN-koodittomana.

6.2 Arvopaperivaateet

Tämän raportoinnin rahoitusvaadeluokituksessa arvopapereiksi luokitellaan velkapaperit (muut arvopaperit kuin osakkeet ja johdannaiset), noteeratut osakkeet, noteeraamattomat osakkeet ja osuudet sekä rahasto-osuudet (koodilista 8, luokat I.3 ja I.5). Velkapapereilla tarkoitetaan rahamarkkinapapereita ja joukkolainoja. Johdannaisia ei raportoida arvopaperikohtaisesti.

6.3 Lukumäärä

Tässä kentässä ilmoitetaan osakkeen tai osuuden omistettu lukumäärä raportin kohdeajanjakson lopussa, tarvittaessa kuudella desimaalilla. Pääomarahastosijoitusten lukumääränä ilmoitetaan rahastoon maksettu pääomapanos eli sijoituksen hankinta-arvo. Vielä maksamatta olevia sijoitussitoumuksia ei raportoida. Raportin kohdeajanjakson aikana tehty lisäsijoitus pääomarahastoon ilmoitetaan pääomapanoksen ts. lukumäärän lisäyksenä.

6.4 Pääomavarmuus

Rahalaitoksen itsensä liikkeeseen laskemista velkapapereista raportoidaan pääomavarmuus-kentässä (SBS-tietue, kenttä 12) tieto siitä, onko velkapaperi pääomavarma vai ei.

Instrumentit, joiden nimellinen pääomavarmuus lunastushetkellä voi olla alle 100 %, erotetaan pääomavarmuista tuotteista. 100 prosentin nimellinen pääomavarmuus viittaa ainoastaan alkuperäisen pääoman takaisinmaksuun. Se ei koske sopimuksessa ennalta määrättyjä maksuja, kuten esimerkiksi koron maksuja arvopaperin elinkaaren aikana. Mikäli arvopaperin liikkeeseenlaskuhinta on yli 100 % (ylikurssi, esim. 110 %), on arvopaperi kuitenkin pääomavarma, mikäli sen nimellispääomaturva on 100 %.

Ei-pääomavarmoja velkapapereita ovat esimerkiksi hybridit instrumentit. Ne ovat rahalaitosten liikkeeseen laskemia velkapapereita, joiden arvo liikkeeseen

17.12.2020

seenlaskuvaluutassa saattaa erääntyessä olla matalampi kuin alkuperäinen sijoitus. Tämä johtuu instrumentin rakenteesta: siinä on sekä velka- että johdannaisosa. Hybridejä instrumentteja ovat esimerkiksi käänteiset vaihtovelkakirjalainat ja diskonttotodistukset.

6.5 Suora sijoitus

Suora sijoitus -kentässä (SBS-tietue, kenttä 22) ilmoitetaan, onko hallussa oleva omistus (ulkomainen) suora sijoitus.

- Arvopaperisaamisia raportoitaessa pitää ilmoittaa onko hallussa oleva omistus (ulkomainen) suora sijoitus.
- Suora sijoitus raportoidaan silloin, kun osakkeen tai osuuden omistusosuus on vähintään 10 %.
- Suora sijoitus raportoidaan ainoastaan saamisista.
- Tietoa suorista sijoituksista käytetään Tilastokeskuksen maksutaseen laadinnassa.

6.6 Osingot

Ulkomaille maksetut ja ulkomailta saadut osingot raportoidaan euroina ISIN-koodittomien osakkeiden ja osuuksien osalta (SBS-tietue, kenttä 23). Myös osingon raportointivaluutta raportoidaan. Se on aina euro (SBS-tietue, kenttä 24).

6.7 Liikkeeseenlaskija, vastapuoli

Saamisissa olevan arvopaperin liikkeeseenlaskijan sektori ja kotimaa (SBS-tietue, kentät 39 ja 40) raportoidaan ISIN-koodittomista arvopapereista. Erietyisesti on huomattava rahasto-osuuksia raportoitaessa (vaade 52), että liikkeeseenlaskijan sektori voi olla ainoastaan 123 (rahamarkkinarahastot), 1241 (sijoitusrahastot UCITS) tai 1242 (muut yhteissijoitusyritykset). Suomen Pankki saa samat tiedot ISIN-koodillisista arvopapereista EKP:n arvopapereirekisteristä. Liikkeeseenlaskijan nimi raportoidaan kaikissa tapauksissa (SBS-tietue, kenttä 38).

17.12.2020

Repo-oston tai -myynnin (koodilista 6: taloustoimi) kohteena olevasta arvopaperista raportoidaan arvopaperin liikkeeseenlaskijatiedot vastaavasti kuin muistakin arvopapereista (ks. yllä). Lisäksi raportoidaan sopimuksen vastapuolen kotimaa ja sektori. Jos vastapuoli ei ole tiedossa (arvopaperia ei ole ostettu tai lainattu), raportoidaan kauppapaikan kotimaa ja sen sektori (aina S.126, Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat).

6.8 Saman arvopaperin tietoja yhdellä tai usealla rivillä

Arvopaperit raportoidaan kukin erikseen riippumatta siitä, onko niillä ISIN-koodi vai ei. Perustapauksessa yhtä arvopaperia vastaa siten yksi rivi SBS-tietueessa.

Samana arvopaperin tietoja raportoidaan useammalla rivillä mm. seuraavissa tapauksissa:

1. Jos rahalaitos käy kauppaa samalla arvopaperilla usealla eri valuutalla, ja erät kirjataan rahalaitoksen omassa kirjanpidossa eri (nimellisen)valuutan määräisinä, raportoidaan kukin valuutta (ja erä) erillisellä rivillään, nimellisarvo alkuperäisvaluutassa (konversiovaluutassa) ja markkinahinnat euroiksi muutettuna.
2. Jos sama arvopaperi kirjataan tilinpäätöskäsittelyssä eri luokkiin (ks. luku 6.9), erät raportoidaan erillisinä.
3. Jos osa (samasta) arvopaperista on repokaupan kohteena ja osa ei. Arvopaperin taseeseen luettava erä raportoidaan kokonaisuudessaan saamisissa (Taseen jaottelu, koodilista 5: (A). Taloustoimeksi merkitään Kanta (S), koodilista 6. Repokaupan (ml. arvopaperien lainaus) kohteena oleva arvopaperi / osa arvopaperista raportoidaan taseen ulkopuolisena (O) eränä. Se, että arvopaperi on repokaupan (ml. arvopaperien lainaus) kohteena, raportoidaan käyttäen koodilistaa 6: Taloustoimi joko repo-ostona (RB) tai repomyyntinä (RS).
4. Mikäli itse liikkeeseen laskettua velkapaperia ostetaan takaisin, mutta ei kuoleteta, siitä raportoidaan taseen jaottelulla "L" kuolettamaton määrä vähennettynä takaisin ostetulla määrällä. Takaisin ostettu määrä raportoidaan taseen jaottelulla "O" ja taloustoimella "LB". Velkapaperin täytyy siis olla aluksi raportoituna taseen jaottelulla "L" ennen kuin sitä voidaan ostaa takaisin. Siinä tapauksessa, että

17.12.2020

arvopaperin raportointi valvojalle tehdään bruttomääräisenä (sekä velkana että saamisena), takaisin ostettu osuus kuitenkin raportoidaan taseen jaottelulla ”A”. Mikäli takaisin ostettu osuus kuoletetaan, kuoletettua osaa ei enää raportoida.

Raportoitaessa saman arvopaperin tietoja usealla rivillä, kukin rivi on siis voitava yksilöidä käyttämällä vähintäänkin joko erilaista sisäistä tunnusta, taloustoimea, nimellisarvon valuuttaa tai arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukaista luokittelua.

17.12.2020

Esimerkki:

Raportoijan omistama osake ja raporttoijan repomyymä/lainaama osuus arvopaperista raportoidaan eri riveinä.

RIVI 1: Raportoijan hallussa oleva <u>ISIN -koodillinen</u> osake		RIVI 2: Raportoija repo-myy / lainaa rivillä 1 omistamansa <u>ISIN -koodillisen</u> osakkeen	
1. Tietueen tyyppi	SBS	1. Tietueen tyyppi	SBS
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN	3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	4. Taseen jaottelu	O
5. Taloustoimi	S	5. Taloustoimi	RS
6. Vaade	511	6. Vaade	511
7. Varattu	-	7. Varattu	-
8. Sisäinen tunnus	ABC123	8. Sisäinen tunnus	ABC123
9. ISIN-koodi	USXXXXXX	9. ISIN-koodi	USXXXXXX
10. Varattu	-	10. Varattu	-
11. Varattu	-	11. Varattu	-
12. Pääomavarmuus	-	12. Pääomavarmuus	-
13. Lukumäärä	5 000,00	13. Lukumäärä	1 000,00
14. Nimellisarvo yhteensä	-	14. Nimellisarvo yhteensä	-
15. Nimellisarvon valuutta	USD	15. Nimellisarvon valuutta	USD
16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	500 000,00	16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	100 000,00
17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	EUR	17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	EUR
18. Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	2	18. Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	-
19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	-	19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	-
20. Markkina-arvon valuutta (clean)	-	20. Markkina-arvon valuutta (clean)	-
21. Konsemin sisäiset erät	N	21. Konsemin sisäiset erät	N
22. Suora sijoitus	-	22. Suora sijoitus	-
23. Osingot	-	23. Osingot	-
24. Osingon valuutta	-	24. Osingon valuutta	-
25. Varattu	-	25. Varattu	-
26. Varattu	-	26. Varattu	-
27. Varattu	-	27. Varattu	-
28. Vastapuolen sektori	-	28. Vastapuolen sektori	1221
29. Vastapuolen kotimaa	-	29. Vastapuolen kotimaa	GB
30. Liikeseenlaskupäivä	-	30. Liikeseenlaskupäivä	-
31. Maturiteettipäivä	-	31. Maturiteettipäivä	-
32. Varattu	-	32. Varattu	-
33. Varattu	-	33. Varattu	-
34. Varattu	-	34. Varattu	-
35. Liikeseenlaskumaa	-	35. Liikeseenlaskumaa	-
36. Liikeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	-	36. Liikeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	-
37. Liikeseenlaskijan yksilöintitunnus	-	37. Liikeseenlaskijan yksilöintitunnus	-
38. Liikeseenlaskijan nimi	Pankki ABC	38. Liikeseenlaskijan nimi	Pankki ABC
39. Liikeseenlaskijan sektori	-	39. Liikeseenlaskijan sektori	-
40. Liikeseenlaskijan kotimaa	-	40. Liikeseenlaskijan kotimaa	-

17.12.2020

Esimerkki:

Raporttoijan liikkeeseen laskema arvopaperi ja sen takaisin ostettu osuus raportoidaan eri riveinä.

Rivi 1: Raporttoijan liikkeeseenlaskema <u>ISIN - koodillinen</u> velkapaperi		Rivi 2: Raporttoijan liikkeeseenlaskeman <u>ISIN - koodillisen</u> velkapaperin takaisin ostettu osuus	
1. Tietueen tyyppi	SBS	1. Tietueen tyyppi	SBS
2. Raporttoijan tunnuksen tyyppi	M	2. Raporttoijan tunnuksen tyyppi	M
3. Raporttoijan tunnus	FINNNNNNNN	3. Raporttoijan tunnus	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	L	4. Taseen jaottelu	O
5. Taloustoimi	S	5. Taloustoimi	LB
6. Vaade	33	6. Vaade	33
7. Varattu	-	7. Varattu	-
8. Sisäinen tunnus	ABC123	8. Sisäinen tunnus	ABC123
9. ISIN-koodi	XSXXXXXX	9. ISIN-koodi	XSXXXXXX
10. Varattu	-	10. Varattu	-
11. Varattu	-	11. Varattu	-
12. Pääomavarmuus	Y	12. Pääomavarmuus	Y
13. Lukumäärä	-	13. Lukumäärä	-
14. Nimellisarvo yhteensä	500 000,00	14. Nimellisarvo yhteensä	100 000,00
15. Nimellisarvon valuutta	EUR	15. Nimellisarvon valuutta	EUR
16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	550 000,00	16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	102 000,00
17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	EUR	17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	EUR
18. Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	4	18. Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	-
19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	545 000,00	19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	101 800,00
20. Markkina-arvon valuutta (clean)	EUR	20. Markkina-arvon valuutta (clean)	EUR
21. Konsernin sisäiset erät	-	21. Konsernin sisäiset erät	-
22. Suora sijoitus	-	22. Suora sijoitus	-
23. Osingot	-	23. Osingot	-
24. Osingon valuutta	-	24. Osingon valuutta	-
25. Varattu	-	25. Varattu	-
26. Varattu	-	26. Varattu	-
27. Varattu	-	27. Varattu	-
28. Vastapuolen sektori	-	28. Vastapuolen sektori	-
29. Vastapuolen kotimaa	-	29. Vastapuolen kotimaa	-
30. Liikkeeseenlaskupäivä	20080101	30. Liikkeeseenlaskupäivä	-
31. Maturiteettipäivä	20151031	31. Maturiteettipäivä	-
32. Varattu	-	32. Varattu	-
33. Varattu	-	33. Varattu	-
34. Varattu	-	34. Varattu	-
35. Liikkeeseenlaskumaa	-	35. Liikkeeseenlaskumaa	-
36. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	-	36. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	-
37. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnus	-	37. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnus	-
38. Liikkeeseenlaskijan nimi	-	38. Liikkeeseenlaskijan nimi	-
39. Liikkeeseenlaskijan sektori	-	39. Liikkeeseenlaskijan sektori	-
40. Liikkeeseenlaskijan kotimaa	-	40. Liikkeeseenlaskijan kotimaa	-

17.12.2020

6.9 Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu

Tässä kentässä raportoidaan arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu (koodilista 35: tilinpäätöskäsittely). Luokittelu on IFRS 9 -standardin mukainen.

Saamisiin kuuluvalle arvopaperille valitaan yksi seuraavista luokitteluvaihtoehtoista:

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat arvopaperit (2, 4, 41 ja 8):

2 = Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat

4 = Rahoitusvarat, jotka nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi

41 = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat pl. kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät

8 = Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvarat

6 = Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvarat

14 = Kassan saldot keskuspankeissa ja muut vaadittaessa maksettavat talletukset.

Velkoihin kuuluvalle arvopaperille valitaan yksi seuraavista luokitteluvaihtoehtoista:

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat arvopaperit (2, 4, 41 ja 8):

2 = Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvelat

4 = Rahoitusvelat, jotka nimenomaisesti luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi

41 = Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat pl. kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät

8 = Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat rahoitusvelat

6 = Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat rahoitusvelat

17.12.2020

Jos samaa arvopaperia on taseen eri osissa, erät raportoidaan erillisinä.

6.10 Arvopaperin lyhyksimyynti

Arvopaperien lyhyksimyynnit SBS-tietueella raportoidaan merkitsemällä sarakkeeseen "Taseen jaottelu" arvo "O" ja taloustoimeksi "SH". Lisäksi määräkentät tulee raportoida negatiivisina. SBS-tietueella raportoituja SH-rivejä (lyhyksimyynnit) ei lasketa mukaan taseeseen.

Mikäli lyhyksimyyntiin ei liity repolainausta ja vastapuolta ei tunnisteta, vastapuolen sektorina ilmoitetaan 126 (pörssi) ja vastapuolen sijaintimaana pörssin sijaintimaa.

Lisäksi lyhyksimyynnistä syntyneet velat tulee raportoida REST-tietueella käyttäen vaadetta lyhyksimyynti (vaade I.714) (Fivan Määräykset ja ohjeet 1/2013, liitetiedot: "Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat"). Lyhyksimydyt positiot tulee raportoida positiivisina.

17.12.2020

Esimerkki:

Raportoiija lyhyeksi myy ruotsalaiselta pankilta repo-ostamansa <u>ISIN -koodillisen osakkeen</u>	
1. Tietueen tyyppi	SBS
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	O
5. Taloustoimi	SH
6. Vaade	511
7. Varattu	-
8. Sisäinen tunnus	ABC123
9. ISIN-koodi	SEXXXXXX
10. Varattu	-
11. Varattu	-
12. Pääomavarmuus	-
13. Lukumäärä	-1 000,00
14. Nimellisarvo yhteensä	-
15. Nimellisarvon valuutta	SEK
16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	-100 000,00
17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	EUR
18. Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	2
19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	-
20. Markkina-arvon valuutta (clean)	-
21. Konsernin sisäiset erät	N
22. Suora sijoitus	-
23. Osingot	-
24. Osingon valuutta	EUR
25. Varattu	-
26. Varattu	-
27. Varattu	-
28. Vastapuolen sektori	1221
29. Vastapuolen kotimaa	SE
30. Liikkeeseenlaskupäivä	-
31. Maturiteettipäivä	-
32. Varattu	-
33. Varattu	-
34. Varattu	-
35. Liikkeeseenlaskumaa	-
36. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	-
37. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnus	-
38. Liikkeeseenlaskijan nimi	Pankki ABC
39. Liikkeeseenlaskijan sektori	-
40. Liikkeeseenlaskijan kotimaa	-

17.12.2020

6.11 Muiden puolesta järjestetyt rahamarkkinapaperit

Muiden puolesta järjestetyt rahamarkkinapaperit raportoidaan SBS-tietueella arvopaperikohtaisesti tiedonkeruuta täydentävänä tietona. Näistä raportoidaan kuukauden lopussa liikkeessä oleva kanta nimellis- ja markkina-arvoon käyttämällä taseen jaotteluna arvoa ”M” riippumatta siitä, kenen hallussa arvopaperi on. Mikäli raportoiija itse omistaa järjestämäänsä rahamarkkinapaperia, se raportoidaan erikseen taseen jaottelun arvolla ”A”.

Myös kuukauden aikana järjestetyt ja erääntyneet rahamarkkinapaperit raportoidaan. Nämä raportoidaan taseen jaottelun arvolla ”M” ja taloustoimen arvolla ”F”. Näissä tapauksissa nimellisarvona raportoidaan emission nimellisarvo ja markkina-arvona (clean) liikkeeseenlaskussa saatu määrä.

17.12.2020

Esimerkki:

Muiden puolesta järjestetty rahamarkkinapaperi, kanta		Muiden puolesta järjestetty rahamarkkinapaperi, liikkeeseenlasku ja erääntyminen periodin aikana	
1. Tietueen tyyppi	SBS	1. Tietueen tyyppi	SBS
2. Raportojen tunnuksen tyyppi	M	2. Raportojen tunnuksen tyyppi	M
3. Raportojen tunnus	FINNNNNNNN	3. Raportojen tunnus	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	M	4. Taseen jaottelu	M
5. Taloustoimi	S	5. Taloustoimi	F
6. Vaade	33	6. Vaade	33
7. Varattu	-	7. Varattu	-
8. Sisäinen tunnus	ABC123	8. Sisäinen tunnus	ABC123
9. ISIN-koodi	FIXXXXX	9. ISIN-koodi	-
10. Varattu	-	10. Varattu	-
11. Varattu	-	11. Varattu	-
12. Pääomavarmuus	-	12. Pääomavarmuus	-
13. Lukumäärä	-	13. Lukumäärä	-
14. Nimellisarvo yhteensä	5 000 000,00	14. Nimellisarvo yhteensä	5 000 000,00
15. Nimellisarvon valuutta	EUR	15. Nimellisarvon valuutta	EUR
16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	4 975 000,00	16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	-
17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	EUR	17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	-
18. Anopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	-	18. Anopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	-
19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	4 970 000,00	19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	4 995 000,00
20. Markkina-arvon valuutta (clean)	EUR	20. Markkina-arvon valuutta (clean)	EUR
21. Konsernin sisäiset erät	-	21. Konsernin sisäiset erät	-
22. Suora sijoitus	-	22. Suora sijoitus	-
23. Osingot	-	23. Osingot	-
24. Osingon valuutta	-	24. Osingon valuutta	-
25. Varattu	-	25. Varattu	-
26. Varattu	-	26. Varattu	-
27. Varattu	-	27. Varattu	-
28. Vastapuolen sektori	-	28. Vastapuolen sektori	-
29. Vastapuolen kotimaa	-	29. Vastapuolen kotimaa	-
30. Liikkeeseenlaskupäivä	20160601	30. Liikkeeseenlaskupäivä	20170308
31. Maturiteettipäivä	20170315	31. Maturiteettipäivä	20170315
32. Varattu	-	32. Varattu	-
33. Varattu	-	33. Varattu	-
34. Varattu	-	34. Varattu	-
35. Liikkeeseenlaskumaa	-	35. Liikkeeseenlaskumaa	-
36. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	Y	36. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	O
37. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnus	NNNNNNNN	37. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnus	368417
38. Liikkeeseenlaskijan nimi	Kunta ABC	38. Liikkeeseenlaskijan nimi	Yritys ABC
39. Liikkeeseenlaskijan sektori	-	39. Liikkeeseenlaskijan sektori	-
40. Liikkeeseenlaskijan kotimaa	-	40. Liikkeeseenlaskijan kotimaa	-

17.12.2020

7 LAINA- JA TALLETUSTIEDOT (LD-TIETUE) SEKÄ MUUT TASE-ERÄT (REST-TIETUE)

RATI-raportoinnissa laina- ja talletustiedot raportoidaan LD-sisältötietueessa. Muut tase-erät rahalaitos raportoi REST-tietueessa. Mikäli arvonalentumisia ei pystytä kohdistamaan LD-tietueen riveille, voidaan tieto raportoida IL-tietueessa (ks. kohta 13.1.2).

Lisäksi osa rahalaitoksista raportoi vastaavia konsernitason tietoja KOTI-raportissa, erityisesti sen CS-tietueessa.

Näihin tietueisiin liittyviä, suurelta osin yhteisiä luokituksia ja muuttujia on kuvattu seuraavissa luvuissa. Konserniraportoinnin sisältö (KOTI) kuvataan tarkemmin tämän ohjeen luvussa 15.

17.12.2020

8 RAHOITUSVAADELUOKITUS

Rahoitusvaateet on jaettu kahteen luokitukseen: RATI-tietueissa käytettäviin vaateisiin ja KOTI-tietueissa käytettäviin vaateisiin (koodilistat 8 ja 8b). Rahoitusvaateita sovelletaan joko saamisiin tai velkoihin tai molempiin, sekä osittain taseen ulkopuolisiin eriin.

Raportoitaessa jätetään instrumenttiluokitusta kuvaava I-kirjain ja sitä seuraava piste pois.

8.1 Käteinen

Käteinen (I.21) on RATI-raportoinnissa aina saaminen (koodilista 5: saaminen [A]). Käteisrahasta raportoidaan REST-tietueessa erikseen euromääräiset (koodilista 10: valuutta, EUR) ja muun valuutan määräiset (koodilista 10b: valuutta, 003) setelit ja kolikot. Muut valuutat kuin euro ilmoitetaan yhtenä summana euroiksi muunnettuna. Käteisrahalle ei merkitä vastapuolta.

Käteiseen raportoidaan ainoastaan setelit ja kolikot. Muut erät esimerkiksi lounassetelit ja postimerkit raportoidaan muiden saamisten muissa erissä (vaade I.719).

Esimerkki:

Käteinen, euromääräinen ja muun valuutan määräiset yhteensä.

	Käteinen, euro	Käteinen, muu kuin euro
1. Tietueen tyyppi	REST	REST
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	A
5. Taloustoimi	S	S
6. Varattu	-	-
7. Vaade	21	21
8. Varattu	-	-
9. Varattu	-	-
10. Konsernin sisäiset erät	-	-
11. Sisäinen tunnus	-	-
12. Sektori	-	-
13. Maakoodi	-	-
14. Varattu	-	-
15. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	003
16. Tasearvo	1 000,00	1 000,00
17. Tasearvon valuutta	EUR	EUR

17.12.2020

8.2 Talletukset

*Talletukset (laaja)*⁴ on jaettu RATI-luokituksessa kuuteen alaluokkaan. Talletukset ovat RATI-raportoinnissa aina rahalaitoksen velkoja (L), ja ne raportoidaan aina LD-tietueessa. Talletustilin arvo (LD-kenttä, tasearvo 32) ei voi olla negatiivinen. Jos talletustilillä on miinussaldo, ylitys kirjataan taseen saamispuolelle. RATI-raportoinnissa sovellettavat talletusvaateet ovat seuraavat:

- siirtokelpoiset yön yli -talletukset (I.221)
- ei-siirtokelpoiset yön yli -talletukset (I.222)
- velkakirjalainat (jälkimarkkinattomat) (I.223)
- repomyynnit (I.224)
- määräaikaistalletukset (I.225)
- irtisanomisehtoiset talletukset (I.226)
- e-raha: Hardware based (laitteistopohjainen s-raha) (I.227)
- e-raha: Software based (ohjelmistopohjainen s-raha) (I.228).

Siirtokelpoiset yön yli -talletukset (I.221) käsittävät kaikki sellaiset yleisön talletukset, jotka ovat vaadittaessa välittömästi siirrettävissä maksujen suorittamiseksi muille talouden toimijoille käyttämällä jotakin yleisesti käytettyä maksuvälinettä, kuten esimerkiksi tilisiirtoa ja suoraveloitusta ja mahdollisesti myös luotto- tai maksukorttia, sekkejä, tilisiirtoa tai vastaavia maksutapoja ilman merkittävää viivettä, rajoituksia tai sakkomaksuja. Talletuksia, joita voidaan käyttää vain käteisnostoihin ja/tai talletukset, joilta

---

⁴ Talletukset (laaja) tarkoittaa EKP-tiedonkeruussa kaikkia velkojille kohdistettavissa olevia velkaeriä, jotka eivät ole arvopaperipohjaisia ("amounts owed to creditors other than those arising from issuing securities"). Se on siis laajempi termi kuin yleisesti käytetty yleisön talletukset -termi, sillä se kattaa kaikki sektorit ja varsinaisten talletusten ja repojen lisäksi myös muut velat luottolaitoksille, yleisölle ja julkisyhteisöille. Talletukset (laaja) sisältävät yleisösektorien osalta näin ollen perinteiset yleisön talletukset, jotka eivät ole arvopaperimuotoisia, repomyynnit (ja niihin rinnastettavan muun takaisinostosopimuksin tehdyn varainhankinnan, kuten esim. ns. sell and buy back -sopimukset), jälkimarkkinattomat rahamarkkinavelkakirjat ja muut velkakirjalainat (ml. velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla ja jotka eivät ole arvopaperimuotoisia). Erä kattaa myös varsinaiset rahamarkkinatalletukset ja valtion talletukset. Talletukset (laaja) sisältää myös rahalaitosten nimissä liikkeeseen lasketuissa ladattavissa rahakorteissa olevat rahamäärät ja muut sähköisen rahan liikkeeseen laskemisesta aiheutuvat velat, vaikka ne viranomaistaseessa luettaisiinkin muihin kuin edellä tässä kappaleessa mainittuihin tase-eriin. Talletukset (laaja) -erään kohdistuu tarkempia luokitteluja vastinsektorin mukaan.

17.12.2020

varoja voidaan nostaa tai siirtää vain saman tilinhaltijan toisen tilin kautta, ei sisällytetä siirtokelpoisiin yön yli -talletuksiin. Siirtokelpoinen yön yli -talletus, johon liittyy luotto-ominaisuus, kirjataan tililuotoksi/sekkiluotoksi taseen saamispuolelle, kun tilin saldo on kuukauden lopussa negatiivinen.

Ei-siirtokelpoiset yön yli -talletukset (I.222) sisältävät rahamarkkinatalletuksista yön yli -talletukset (overnight) ja yleisön talletuksista sellaiset vaadittaessa maksettavat talletukset, joita voidaan käyttää vain käteisnostoihin ja/tai joilta varoja voidaan nostaa tai siirtää vain saman tilinhaltijan toisen tilin kautta. Lisäksi rahalaitosten ottamat lainat, jotka on maksettava takaisin lainan myöntämispäivää seuraavana päivänä viimeistään pankkipäivän päättyessä, kirjataan ei-siirtokelpoisiin yön yli -talletuksiin. Myös pitkäaikaissäästämistili luokitellaan ei-siirtokelpoisiin yön yli -talletuksiin.

Velkakirjalainat (jälkimarkkinattomat) (I.223) sisältävät velkakirjaan perustuvat varainhankintasopimukset, joissa asiakas on lainanantaja ja luottolaitos lainanottaja. Erään luetaan myös jälkimarkkinattomat rahamarkkinavelkakirjat. Lisäksi rahalaitosten varainhankintana ottamat lainat, joiden takaisinmaksuaika on pidempi kuin lainan myöntämispäivää seuraavana päivänä, kirjataan velkakirjalainoihin.

Repomyynnit (I.224) on rahan vastaerä, jonka raportoijat saavat arvopapereista/kullasta, jotka ne myyvät tiettyyn hintaan samalla sitoutuen ostamaan samat (tai vastaavat) arvopaperit/kullan takaisin tiettyyn kiinteään hintaan tiettyinä myöhempänä ajankohtana.⁵ Rahat, joita raportoijat saavat vastineeksi kolmannelle osapuolelle (väliaikainen haltija) siirretyistä arvopapereista/kullasta, luokitellaan takaisinostosopimuksiin, mikäli on olemassa kiinteä sitoumus käänteisoperaatiosta eikä ainoastaan mahdollisuutta toteuttaa se. Tämä merkitsee sitä, että tiedonantajilla on edelleen tosiasiallinen (taloudellinen) omistusoikeus asianomaisiin arvopapereihin/kultaan operaation aikana, ja kaikki arvopapereihin liittyvät riskit ja palkkiot kuuluvat tiedonantajalle.

---

⁵ Repo-ostot ja -myynnit kirjataan LD-tietueeseen sen sisältöisinä kuin ne ovat rahalaitoksen taseessa. SBS-tietueessa raportoidaan taseeseen sisältyvien reposopimusten kohteena olevat arvopaperit kukin erikseen ja sen lisäksi mahdolliset, taseen ulkopuolisten sopimusten kohteena olevat arvopaperit.

17.12.2020

Seuraavat repo-operaation muodot ovat kaikki rakenteeltaan sellaisia, että ne täyttävät välttämättömät edellytykset niiden käsittelemiseksi vakuudellisina lainoina. Siten tiedonantajien (vastineeksi kolmannelle osapuolelle väliaikaisesti siirretyistä arvopapereista/kullasta) saamat rahat luokitellaan takaisin-ostosopimukseen.

- Rahat, jotka on saatu vastineeksi kolmannelle osapuolelle käteisvakuutta vastaan väliaikaisesti lainatuista joukkovelkakirjoista/kullasta.
- Rahat, jotka on saatu vastineeksi kolmannelle osapuolelle ns. sale- / buy back -sopimuksella väliaikaisesti siirretyistä arvopapereista/kullasta.

Jotta repotyyppejä operaatioita käsiteltäisiin johdonmukaisesti, arvopaperilainausoperaatioiden yhteydessä lainatut arvopaperit pysyvät alkuperäisen omistajan taseessa (eikä niitä pidä siirtää väliaikaisen haltijan taseeseen), mikäli on olemassa käänteisoperaatioita koskeva kiinteä sitoumus (eikä ainoastaan mahdollisuus menettelyyn). Repo-tyyppisten operaatioiden taustalla olevat arvopaperit kirjataan SBS-tietueessa vaadeluokkaan 33 "Velkapaperit".

Repomyynnistä odotetaan raportoitavan uutena liiketoimena (N) koko sopimuksen määrä sopimuksen tekoperiodilla. Sillä, onko maksu suoritettu vai ei, ei ole merkitystä uutta liiketoimintaa koskevassa tilastollisessa raportoinnissa. Uudella liiketoimella ei välttämättä ole raportoitaessa vaikutusta taseeseen.

Yksinkertaisuudessaan tilanne on repomyynnin osalta sama kuin lainan nosto useammassa erässä. Sillä, nostetaanko laina yhdessä tai useammassa erässä, ei ole merkitystä korkotilastojen kannalta. Ajankohtana t^0 tehty sopimus sisällytetään rahalaitosten uutta liiketoimintaa koskeviin korkotilastoihin kokonaisuudessaan.

Määräaikaistalletuksia (I.225) ovat kaikki erät, joille on sovittu kiinteä juoksu-aika ja joita ei voida muuttaa rahaksi ennen sovittua kiinteän määräajan kulumista tai joiden ennenaikaisesta rahaksi muuttamisesta haltijan on maksettava jonkinlainen sakkomaksu. Ryhmä sisältää myös muut kuin yön

17.12.2020

yli -ehtoiset rahamarkkinatalletukset. Tähän erään sisältyvät myös hallinnollisesti säännellyt talletukset, joissa maturiteetikriteeri ei ole merkitsevä. Rahoitustuotteet, joihin liittyy korontarkistussääntöjä, luokitellaan aikaisimman maturiteetin mukaan. Vaikka määräaikaistalletuksiin saattaa liittyä mahdollisuus nostaa ne aikaisemmin, jos nostosta on ilmoitettu etukäteen, tai vaikka ne voidaan tietyin seuraamuksin maksaa takaisin vaadittaessa, näitä ominaisuuksia ei pidetä luokittelun kannalta merkityksellisinä. ASP-talletukset luokitellaan määräaikaistalletuksiksi ja ne tulee raportoida aikaisimman mahdollisen maturiteetin mukaan maturiteettiluokassa 4 (=yli 2 vuotta ja enintään 3 vuotta).

Mikäli luottolaitos saa Suomen Pankilta hätärahoitusta (ELA, Emergency Liquidity Assistance), kirjataan se pääsääntöiseksi määräaikaistalletukseksi (I.225).

Jos rahapolitiikan vastapuoli on nostanut perusrahoitusoperaatiossa (MRO) luottoa, tulee se raportoida RATI-raportilla määräaikaistalletuksena, jonka vastapuolena on Suomen Pankki ja kotimaana Suomi. Perusrahoitusoperaatioiden maturiteetti on yksi viikko. Samoin, jos rahapolitiikan vastapuoli on osallistunut kohdennettuihin pidempiaikaisiin rahoitusoperaatioihin (TLTRO), tulee luotto raportoida määräaikaistalletuksena (vaade 225). TLTRO-operaatioiden alkuperäistä maturiteettia laskettaessa käytetään apuna lainojen takaisinmaksupäivää. Mikäli vastapuoli hakee ja saa jokaisessa TLTRO-operaatiossa rahoitusta, LD-tietueelle tulee ajan myötä useampi rivi keskuspankkivelkaa, koska osa eristä on alkuperäiseltä maturiteettiltaan eripituisia.

Irtisanomisehtoiset talletukset (I.226) ovat ei-siirtokelpoisia talletuksia, joilla ei ole sovittua määräaikaa, mutta joihin sovelletaan irtisanomisaikaa, jonka kuluessa rahaksi muuttaminen ei ole mahdollista tai ei ole mahdollista ilman seuraamuksia. Tämä luokka sisältää myös sellaiset lain mukaan periaatteessa vaadittaessa takaisin maksettavat säästö- tai tuottotalletukset, joihin kansallisen käytännön mukaan kuitenkin sovellettaisiin sakkomaksuja ja rajoituksia, kuten nostorajoituksia. Ei-siirtokelpoiset tilit, joihin sovelletaan merkittäviä sakkomaksuja, luokitellaan maturiteettiluokkaan "enintään 3

17.12.2020

kuukautta" ja sijoitustilit, joihin kohdistuu nostorajoituksia maturiteettiluokkaan "yli 3 kuukautta ja enintään 2 vuotta".

Sähköiset rahat e-raha Hardware based (laitteistopohjainen) (I.227) ja Software based (ohjelmistopohjainen) (I.228) ovat siirtokelpoisia talletuksia. Sähköinen raha tarkoittaa rahallista arvoa, joka ilmenee liikkeellelaskijaan kohdistuvana saamisena ja joka on talletettuna sähköisesti. Sen arvo on liikkeeseen laskettujen varojen suuruinen. Myös muiden kuin liikkeeseenlaskijan tulee hyväksyä raha maksuvälineenä. Rahalaitosten tase- ja korkotilastoissa sähköinen raha sisällytetään yön yli -talletuksiin.

Laitteistopohjaiseen e-rahaan (Hardware based) (I.227) liittyy asiakkaan käsiteltävissä oleva sähköinen väline, usein sirullinen prepaid-kortti.

Sähköinen raha on *ohjelmistopohjaista e-rahaa (Software based) (I.228)* silloin, kun sähköistä rahaa käytetään tietokonekäyttöisellä ohjelmistolla, joka tavallisesti siirtää sähköistä arvoa tietokoneverkon, kuten internetin, välityksellä. Rahalaitosten tase- ja korkotilastoissa sähköinen raha sisällytetään yön yli -talletuksiin.

8.3 Muut arvopaperit kuin osakkeet ja johdannaiset (velkapaperit)

Muita arvopapereita kuin osakkeita ja johdannaisia (I.33) ovat erityisesti rahamarkkinapaperit ja joukkolainat. Tässä ohjeessa niitä kutsutaan myös *velkapapereiksi*. Velkapaperit raportoidaan arvopaperikohtaisesti SBS-tietueella. Velkapapereina tulee raportoida seuraavat:

- Arvopaperit, jotka antavat haltijalle ehdottoman oikeuden kiinteään tai sopimuksen mukaiseen tuloon korkoina ja/tai määrättyinä kiinteinä summina, jotka maksetaan määräpäivänä (tai -päivinä) tai alkaen liikkeeseenlaskun yhteydessä yksilöidystä ajankohdasta.
- Siirtokelpoiset lainat, jotka on järjestetty uudelleen niin, että niitä edustaa suuri määrä identtisiä velkakirjoja, ja joilla voidaan käydä kauppaa järjestäytyneillä jälkimarkkinoilla.
- Saamistodistuksina olevat saamiset, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla saamisilla.

17.12.2020

Arvopaperilainausoperaatioiden yhteydessä lainatut tai takaisinostosopimuksen perusteella myydyt arvopaperit pysyvät alkuperäisen omistajan taseessa (eikä siis siirretä väliaikaisen haltijan taseeseen), mikäli on olemassa käänteisoperaatiota koskeva kiinteä sitoumus, eikä vain mahdollisuutta siihen. Mikäli väliaikainen haltija myy saamansa arvopaperit repo-operaation yhteydessä, myyntitapahtuma on kirjattava suorana arvopaperitransaktion/kultana sekä kirjattava väliaikaisen haltijan taseeseen arvopaperisalkun/kullan negatiivisena positiona.

8.4 Johdannaiset

8.4.1 Johdannaisten kantatiedot

Johdannaisten kantatiedot luokitellaan joko vakioiduiduksi johdannaisiksi (vaade I.341), vakioimattomiksi (OTC-)johdannaisiksi (vaade I.342) tai FX-spot-eräksi (I.343). Johdannaiset yhteensä -tasea (vaade I.34) ei RATI-raportoinnissa voi käyttää. Johdannaisten kantatiedot raportoidaan REST-tietueella aggregoituina maittain, valuutoittain ja sektoreittain – ei johdannaiskohtaisesti SBS-tietueella.

Saamisina (A) tulee raportoida johdannaiset, joiden bruttomääräinen markkina-arvo on positiivinen, ja velkoina (L) johdannaiset, joiden bruttomääräinen markkina-arvo on negatiivinen. Vain rahalaitoksen taseessa olevat johdannaiset tulee raportoida.

Jos esim. taseen täsmäytysvaiheessa syntyy kohdentamaton johdannaiserä, se raportoidaan maakoodilla XX, valuuttakoodilla UUU ja konsernikoodilla N, ja sektorikoodi jätetään tyhjäksi. Kohdentamaton johdannaiserä ei kuitenkaan voi olla negatiivinen.

Johdannaisten riskikorjaus-erään (Credit Value Adjustment CVA/ Debt Value Adjustment DVA) (I.349) kirjataan johdannaisten markkina-arvoon tehtävät oikaisut. Erä on mahdollista raportoida myös kohdentamattomana, tällöin se raportoidaan maakoodilla XX, valuuttakoodilla UUU ja konsernikoodilla N, ja sektorikoodi jätetään tyhjäksi. Muista johdannaiseristä poiketen johdannaisten riskikorjaus-erä on etumerkiltään negatiivinen.

17.12.2020

Vakioidulla johdannaisopimuksella (I.341) tarkoitetaan johdannaisluonteista sopimusta, jonka kaupankäynti ja/tai selvitys tapahtuu pörssissä tai vastaavassa markkinapaikassa (S.126), jonka ehdot on määritelty kyseisen pörssin tai vastaavan markkinapaikan säännöissä ja jonka markkinahinta noteerataan kyseisessä pörssissä tai markkinapaikassa päivittäin. Vakioiduista johdannaisopimuksista tulee raportoida bruttomarkkina-arvon lisäksi sopimuksen valuutta ja markkinapaikan maa. Mikäli vakioidun johdannaisten vastapuolena on kaupanvälittäjä eikä pörssi, sektoriksi raportoidaan S.125.

OTC-johdannaisilla (I.342) eli vakioimattomilla johdannaisilla tarkoitetaan kahdenvälisiä johdannaisopimuksia, joita ei selvitetä johdannaispörssissä tai selvitysyhteisössä. OTC-johdannaisopimuksista tulee raportoida bruttomarkkina-arvon lisäksi sopimuksen valuutta, sopimuksen vastapuolen sektori sekä vastapuolen maa. *OTC-johdannaiset, jotka ominaisuuksiltaan vastaavat vakioituja pörssijohdannaisia tulee luokitella OTC-johdannaisiksi.*

FX-spot-eräksi (I.343) kirjataan valuuttakauppa, joka toimitetaan kyseisen valuuttaparin vakiintuneena SPOT-päivänä, eli hinnoitellaan puhtaalla SPOT-kurssilla ilman termiinipisteitä. SPOT-kaupat tulee raportoida kantatietoina (taloustoimi "S") vain siltä osin kuin ne kirjataan taseeseen. Taseeseen kirjaamaton SPOT-kauppa tulee raportoida vain virtatietona (taloustoimi "F"), ulkomailla asuvien kanssa tehdyistä sopimuksista johtuneet maksuvirrat, ks. luku 8.4.2).

Mikäli raportoijan ja johdannaispörssin välillä toimii jokin selvitysyhteisö (CCP = central counterparty clearing house), tulee vastapuolen tiedoiksi ilmoittaa selvitysyhteisön sektori (S.125, S.126 tai S.122) ja maa. Jos keskusvastapuolen selvitysyhteisön kautta tehtyjen kauppajen sopimusehdot ovat vakiot ja kaupankäynti tai selvitys hoidetaan pörssissä, johdannaiset luokitellaan vakioiduiksi. Muissa tapauksissa selvitysyhteisön kautta tehdyt kaupat luokitellaan OTC -johdannaisiksi.

17.12.2020

Valuuttakenttä (REST-tietueen kenttä 15):

- **Quanto-johdannaisten** tapauksessa tietuemuodon konversiovaluutta-kentässä raportoidaan se valuutta, johon kohde-etuus on muutettu.
- **Basket-johdannaisten (korijohdannaisten)** tapauksessa raportoidaan se valuutta, jonka määräisenä suoritus on tarkoitus sopimuksen mukaan maksaa (ns. pay leg).
- **Indeksijohdannaisten** tapauksessa raportoidaan se valuutta, jonka määräisenä suoritus on tarkoitus sopimuksen mukaan maksaa.
- **Valuuttajohdannaisten ja koron- ja valuuttavaihtosopimusten** tapauksessa raportoidaan se valuutta, jonka määräisenä suoritus on tarkoitus sopimuksen mukaan maksaa.
- Jos suoritus maksetaan usean valuutan määräisenä, käytetään suorituksen päävaluuttaa.

Esimerkkejä johdannaisten käsittelystä, kantatiedot:

Optiot. Optiosopimus katsotaan aina sijoittajan (haltijan) saamiseksi ja myyjän (asettajan) velaksi, joten sopimuskannan bruttoarvoja ilmoitettaessa saamiin (+) sisällytetään ostetut optiot (tai raportointihetkellä arvoltaan positiiviset sopimukset) ja velkoihin (-) asetetut (tai raportointihetkellä arvoltaan negatiiviset) optiot.

Futuurit. Sopimuskannan bruttoarvona raportoidaan bruttomääräistä markkina-arvosaamista tai -velkaa.

Terminnit (myös FRA:t) ja valuuttaswapit. Terminiinisolimuksen alkaessa sopimuksen markkina-arvo = 0. Sopimuksen voimassaoloaikana kohde-etuuden markkinahinnat kuitenkin muuttuvat ja sopimuksen arvo voi olla myös positiivinen (saaminen) tai negatiivinen (velka). Lisäksi arvo voi vaihdella positiivisesta negatiiviseksi (ja päinvastoin) voimassaoloaikana. Vakiomattoman termiinisopimuksen arvo voidaan määrittää diskonttaamalla sopimuksen mukaiset maksuvirrat. Valuuttaswapilla (foreign exchange swap)

17.12.2020

tarkoitetaan valuuttojen spotkauppaa, johon liittyy vastakkaissuuntainen termiinkauppa.

Koron- ja valuutanvaihtosopimukset. Koron- ja valuutanvaihtosopimuksella tarkoitetaan tässä sopimusta, jossa osapuolet vaihtavat keskenään tiettyyn nimellispääomaan liittyvät maksuvirrat (kassavirrat) ennalta sovitun maksuaikataulun mukaan. Jos kassavirrat ovat korkokassavirtoja ja samaa valuuttaa, puhutaan koronvaihtosopimuksesta (interest rate swap). Jos kassavirrat (ja nimellispääoma) ovat eri valuuttaa, kyse on koron- ja valuutanvaihtosopimuksesta (currency swap tai cross-currency interest rate swap). Lisäksi koron- ja valuutanvaihtosopimukseen liittyy yleensä nimellispääoman vaihto sopimuksen lopussa (toisinaan myös alussa). Myös pääoman kuolelutukset sopimuksen kestäessä ovat mahdollisia. Vakioimattoman koron- ja valuutanvaihtosopimuksen arvo voidaan laskea sopimuksesta jäljellä olevien kassavirtojen raportointiajankohtaan (selvityskuukauden alku tai loppu) diskontattujen nykyarvojen erotuksena. Diskonttaus korkona tulisi käyttää sopimuksen jäljellä olevaa juoksuaikaa vastaavaa markkinakorkoa. Mikäli koron- ja valuutanvaihtosopimuksen taustalla on todellinen velka tai saaminen (ts. sopimus voidaan kohdistaa yksittäiseen velkaan tai saamiseen) ja vaihdettavat kassavirrat liittyvät sekä korkoon että pääomaan, voidaan arvoa määritettäessä tarvittaessa menetellä myös seuraavasti:

1) Jos koron- ja valuutanvaihtosopimuksen taustalla on saaminen, arvona ilmoitetaan sopimuksella hankitun saamisen ja alkuperäisen (taustalla olevan) saamisen jäljellä olevien pääomien (myös kertyneet korot) välinen erotus, joka voi olla positiivinen tai negatiivinen.

2) Jos koron- ja valuutanvaihtosopimuksen taustalla on velka, arvona ilmoitetaan alkuperäisen velan ja sopimuksella hankitun velan jäljellä olevien pääomien (myös kertyneet korot) välinen erotus, joka voi olla positiivinen tai negatiivinen.

17.12.2020

8.4.2 Johdannaisten nettomaksut

Johdannaisten nettomaksuina (REST-tietue, taloustoimi F) ilmoitetaan tilastointikuukauden aikana toteutuneet, ainoastaan ulkomailla asuvien kanssa tehdyistä sopimuksista johtuneet maksuvirrat (kassavirrat).

Johdannaisten nettomaksut luokitellaan joko vakioiduiksi johdannaisiksi (vaade I.341), vakioimattomiksi (OTC-) johdannaisiksi (vaade I.342) tai FX-spot-eräksi (I.343). Johdannaiset yhteensä -tasoa (vaade I.34) ei raportoinnissa voi käyttää. Johdannaisten nettomaksut (virrat) raportoidaan REST-tietueella summattuina ja luokiteltuina johdannaisvaateittain ja maittain.

Erisuuntaiset maksuvirrat (sopimusosapuolille ja sopimusosapuolilta) voidaan nettouttaa maittain ja vaateittain selvityskuukauden ajalta. Siten nettomaksut-kohdassa ilmoitetaan tilastointiajanjaksolta ainoastaan yksi nettomaksuluku (kutakin maata ja vaadetta kohden), joka kirjataan taloustoimeen "F" nettomaksun suunnan mukaan seuraavasti: ”Nettomaksut sopimusosapuolille” (tasejaottelu "L") tai ”Nettomaksut sopimusosapuolilta” (tasejaottelu "A"). Kummassakin tapauksessa nettomaksuluku ilmoitetaan etumerkillään positiivisena (tai ilman etumerkkiä).

Johdannaisten nettomaksut -kohdassa ilmoitettavia maksuja ovat esimerkiksi vakioitujen johdannaissopimusten alkaessa maksettavat premiot, niiden voimassaoloaikana toteutetut välitilitykset (ns. ei-palautettavat marginaalimaksut) ja päättyessä toteutettavat nettoarvotilitykset sekä kaikki vakioimattomiin sopimuksiin liittyvät nettomaksut osapuolten kesken.

17.12.2020

Esimerkki:

Johdannaiset

	OTC johdannainen	Vakioitu johdannainen	FX Spot	Johdannaisten nettomaksut	Johdannaisten nettomaksut	Johdannaiset täsmäytys
1. Tietueen tyyppi	REST	REST	REST	REST	REST	REST
2. Raportoinnin tunnuksen tyyppi	M	M	M	M	M	M
3. Raportoinnin tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	L	A	L	A	A
5. Taloustoimi	S	S	S	F	F	S
6. Varattu	-	-	-	-	-	-
7. Vaade	342	341	343	341	342	342
8. Varattu	-	-	-	-	-	-
9. Varattu	-	-	-	-	-	-
10. Konsemin sisäiset erät	N	N	N	-	-	N
11. Sisäinen tunnus	-	-	-	-	-	-
12. Sektori	11102	126	1221	-	-	-
13. Maakoodi	FI	GB	DE	US	DE	XX
14. Varattu	-	-	-	-	-	-
15. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	GBP	USD	-	-	UUU
16. Tasearvo	1000,00	1000,00	1000,00	50,00	50,00	50,00
17. Tasearvon valuutta	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR

Esimerkkejä johdannaisten käsittelystä, nettomaksut:

Optiot. Optioista kirjataan nettomaksuihin niitä ostettaessa maksettavat ja niistä myydessä (asettaessa) saatavat preemiot sekä sopimusten päättyessä mahdollisesti saatavat/maksettavat nettoarvotilitykset. Lisäksi eräiden vakioidujen optiotyyppien (lähinnä korko-optiot) tapauksessa mahdolliset sopimusten voimassaoloaikana toteutettavat säännölliset välitilitykset on myös luettava mukaan.

Futuurit. Futuureista nettomaksuina kirjataan sopimusten voimassaoloaikana toteutetut välitilitykset.

Termiinit (myös FRA:t) ja valuuttaswapit. Termiineistä nettomaksuihin kirjataan osapuolten välillä sopimusten kestoaikana ja päättymisen yhteydessä suoritettavat maksut. Tyypillisiä maksuja ovat esimerkiksi obligaatio-termiinien ja korkoterminien (FRA:t) päättyessä toteutettavat nettoarvotilitykset.

Koron- ja valuuttavaihtosopimukset. Nettomaksuissa ilmoitetaan sopimuksesta johtuvat osapuolten väliset kassavirrat (nettoutettuina).

17.12.2020

8.5 Lainat

*Lainat (laaja)*⁶ on jaettu RATI-luokituksessa seitsemään alaluokkaan. Ne raportoidaan aina LD-tietueessa. Lainan arvo (LD-kenttä, tasearvo 32) ei voi olla negatiivinen. Jos laina saisi miinussaldon, ylitys kirjataan taseen velkapuolelle.

Lainat ovat RATI-raportoinnissa (koodilista 5, tase-erien jaottelu):

1. Saamiset (A).
2. Taseen ulkopuoliset erät (O)
  - jos rahalaitos hallinnoi lainoja erityisyhtiön lukuun
  - jos kyse on siirretyistä lainoista, jotka ovat raportoivan rahalaitoksen myöntämiä/neuvottelemia suomalaiselle toimijalle annettuja lainoja ja jotka siirretään ulkomailla sijaitsevan, samaan konserniin kuuluvan yhtiön taseeseen, tällä ei tarkoiteta valtion varoista välitettyjä lainoja
  - jos kyse on käyttämättömistä luottojärjestelystä.

Lainojen raportoitavat alaluokat ovat seuraavat:

- rahamarkkinavelkakirjalainat (jälkimarkkinattomat) (I.41)
- valmiusluottolimiitit (käytetty osa) (I.42)
- tililuotot/sekkiluotot (I.43)
- pidennetyt luottokorttiluotot (I.44)
- maksuaikaluotot (I.45)
- repo-ostot (I.46)
- rahoitusleasing (I.47211)
- factoring (I.47311)
- muut myyntisaamiset (I.47319)
- muut lainat (I.4791).

---

⁶ Lainat (laaja) käsitteen luotot sisältyvät käytännössä FINREP-tase-eriin "Keskuspankkitalletukset" (F01.01.030), "Vaadittaessa maksettavat talletukset" (F01.01_040), "Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat" (F01.01_50) ja "Lainojen ja muiden saamisten luotot" (F01.01_200).

17.12.2020

Rahamarkkinavelkakirjalainoihin (I.41) kuuluvat velkakirjaan perustuvat jälkimarkkinattomat saamiset rahamarkkinoilta.

Valmiusluottolimiitti (I.42) on lainanantajan ja -ottajan välinen sopimus, jonka perusteella lainanottaja voi saada lainaa tietyn ennalta määrätyn ajanjakson aikana sovittuun limiittiin saakka ja maksaa lainat takaisin haluamaan ajankohtana ennen määriteltyä päivämäärää.

Valmiusluottolimiitit täyttävät kaikki seuraavat kolme kriteeriä:

1. Lainanottaja voi käyttää tai nostaa varoja tiettyyn ennalta hyväksytyyn luottolimiittiin saakka ilmoittamatta siitä etukäteen lainanantajalle.
2. Saatavilla olevan lainan määrä voi suurentua tai pienentyä sitä mukaa kuin varoja lainataan ja maksetaan takaisin.
3. Lainaa voidaan käyttää yhä uudestaan.⁷

Erässä raportoidaan määrä, jonka lainanottaja on nostanut ja jota ei ole vielä maksettu takaisin. Velan kokonaismäärä ilmoitetaan kokonaan riippumatta siitä, alittaako vai ylittääkö se lainanantajan ja -ottajan välillä etukäteen sovitun lainan määrän ja/tai lainan enimmäisajan.

Valmiusluottolimiiteiksi luokitellaan myös osamaksusopimussaamiset, laskusaamisten rahoitus (factoring) ja ostolaskujen rahoitus (confirming) silloin, kun maksuvalmiusluottolimitin kolme ehtoa täyttyvät kokonaan tai lähes kokonaan. Jos nämä kolme ehtoa eivät täyty, niin laskusaamisten rahoitus (factoring) ja ostolaskujen rahoitus (confirming) raportoidaan omalla factoring-vaateellaan (I.47311).

Tililuottoja/sekkiluottoja (I.43) ovat sekkitileillä olevat velkasaldot. Velan määränä ilmoitetaan velan kokonaismäärä riippumatta siitä, ylittääkö se lainanantajan ja -ottajan välillä etukäteen sovitun määrän ja/tai lainan enimmäisajan. Jos lainan enimmäismäärän ylittävä osuus on pankin järjestelmissä kirjattu muihin saamisiin, voidaan se raportoida myös RATI-kyselyssä REST-tietueessa osana muita saamisia.

---

⁷ Lainat (laaja) tarkoittavat EKP-tiedonkeruussa käytännössä samoja eriä kuin on viranomaistaseen B11;0110 "Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta", B03;03 "Saamiset luottolaitoksilta", B03;05 "Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöltä" ja B03;07 "Leasingkohteet".

17.12.2020

Raportoijan Suomen Pankissa pitämä vähimmäisvarantotalletus (TARGET2-tilin saldo) raportoidaan saamispuolella tililuottona (vaade 43) vastapuolena keskuspankki (sektori 121). Yötalletukset keskuspankkiin raportoidaan myös vaateella 43. Vähimmäisvarantotalletuksille maksetaan perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorkoa. Rahapolitiikan vastapuolilla keskuspankkitalletus voi sisältää myös muuta likviditeettiä maksutapahtumia varten. Vuoden 2019 seitsemännestä pitoperiodista (30.10.2019) lähtien vähimmäisvarantotalletuksen ylittävään osaan sovelletaan kaksiportaista korkoa. Kuusi kertaa vähimmäisvarantotalletuksen suuruinen kiintiö on vapautettu negatiivisesta talletuskorosta ja siihen sovelletaan perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorkoa. Vähimmäisvarantotalletuksen ja kiintiön ylittävään osaan sovelletaan voimassaolevaa yön yli -talletuskorkoa.

Keskuspankkitalletukselle raportoitava korko (eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko / yön yli -talletuskorko) julkaistaan Suomen Pankin verkkosivuilla <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/rahopolitiikan-valineet/taulukot/rapo-taulukot-fi/eurojarjestelman-ohjausko-rot/>. Korkoprosentin korkosidonnaisuutena (kenttä 41) käytetään ”O” = Muut korot. Lisäksi keskuspankkitalletuksen kertynyt maksamatta oleva korko tulee ilmoittaa kentässä 37 (siirtyvät korot). *Kertynyttä korkoa ei vähennetä talletuksen nimellisarvosta.*

17.12.2020

Esimerkki:

Luottolaitoksen 2 000 000 EUR vähimmäisvarantotalletus (TARGET2-tilin saldo) Suomen Pankissa. Varantotalletukselle sovellettava korko on esimerkiksi 1,00 % ja talletukselle kertynyt korko 500 EUR.

Varantotalletus (sekkitili) Suomen Pankissa		Selite
1. Tietueen tyyppi	LD	LD -tietue
2. Raportoinnin tunnuksen tyyppi	M	MFI-tunnus
3. Raportoinnin tunnus	FINNNNNNNN	MFI-tunnus muotoa
4. Taseen jaottelu	A	A = Saaminen
5. Taloustoimi	S	S = kanta
6. Varattu	-	null
7. Vaade	43	Tiliuotot
8. Notional cash pooling	N	N = Ei
9. Avopaperistaminen ja lainojen siirrot	-	Pakollinen, jos tase-erä on avopaperistettu tai muuten siirretty pois taseesta sekä silloin, kun avopaperistettu erä on edelleen luottolaitoksen taseessa
10. Liiketoimen ajankohta	-	Vain virtatiedoille
11. Varattu	-	null
12. Varattu	-	null
13. Käyttötarkoitus	N	Pakollinen
14. Konsernin sisäiset erät	N	Pakollinen
15. Syndikointi	N	Pakollinen
16. Vakuus	-	Pakollinen vain yritys- ja kotitalouslainoille
17. Sisäinen tunnus	-	Ei-pakollinen
18. Varattu	-	null
19. Sektori	121	Kansalliset keskuspankit
20. Varantovelvoitteesta vapautettu luottolaitos	-	Vain talletuksille
21. Varantovelvoitteesta vapautetun luottolaitoksen nimi	-	Vain talletuksille
22. EKP:n lisäsektorit	-	<> 123 tai 124
23. Toimiala	-	Pakollinen vain yritysten ja elinkeinonharjoittajien lainoille
24. Maakoodi	FI	Suomi
25. Sektori (avopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-	Vain avopaperistamisissa ja lainojen siirroissa
26. EKP:n lisäsektorit (avopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-	Vain avopaperistamisissa ja lainojen siirroissa
27. Vastapuolen kotimaa (avopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-	Vain avopaperistamisissa ja lainojen siirroissa
28. Varattu	-	null
29. Varattu	-	null
30. Varattu	-	null
31. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	Pakollinen
32. Tasearvo	2 000 000,00	Tasearvo
33. Tasearvon valuutta	EUR	Aina "EUR"
34. Tasearvon pl. hoitamaton kanta	2 000 000,00	Pakollinen vain kantatiedoille
35. Sovittu vuosikorko (%)	1,00	Erän korko
36. Todellinen vuosikorko (%)	-	Vain uusille lainasopimuksille
37. Siirtyvät korot	500,00	Pakollinen vain kantatiedoille
38. Varattu	-	null
39. Varattu	-	null
40. Seuraava koron tarkistus	-	Pakollinen vain yritys- ja kotitalouslainoille
41. Korkosidonnaisuus	O	Muu korko
42. Alkuperäinen koron kiinnitysaika	-	Vain uusille lainasopimuksille ja nostoille
43. Alkuperäinen maturiteetti	0	Ei määritelty
44. Jäijellä oleva maturiteetti	1	Enintään 1 vuotta
45. Yrityslainan koko	-	Vain uusille yrityslainasopimuksille ja nostoille
46. Talletustilin irtisanomisaika	-	Vain irtisanomisehtoisille talletuksille
47. Kohdistetut luottotappiot ja arvonalentumiset	0,00	Pakollinen

17.12.2020

Pidennetty luottokorttiluotto (I.44) määritellään lainaksi, joka myönnetään sen jälkeen kun aikaisemman laskutuskauden tai -kausien eräpäivät ovat ylittyneet, eli korttitililtä tehtäviä veloituksia ei ole suoritettu silloin, kun se oli ensimmäistä kertaa mahdollista. Pidennetystä luotosta veloitetaan yleensä korkoa, joka on suurempi kuin 0 %. Korko voi olla myös porrastettu. Pidennetyksi luottokorttiluotoksi katsotaan myös viivästyskoron alaiset erät, esimerkiksi erääntynyt pidennetyn luottokorttiluoton vähimmäislyhennys, erääntynyt maksuaikakortille myönnetty maksuaikaluotto sekä sovitun luottorajan ylitykset. Luottokortille myönnettyä korotonta maksuaikaluottoa ei raportoida pidennettynä luottokorttiluottona, vaan se raportoidaan erässä maksuaikaluotto (I.45). Korttiluoton vastapuoleksi katsotaan yksikkö, joka on viime kädessä velvollinen suorittamaan maksamattomat määrät sopimuksen mukaisesti, eli joko kortinhaltija (yksityishenkilöiden kortit) tai työntekijöilleen kortin tarjoava yritys (yrityskortit). Vastapuolen maakoodiksi merkitään yksityishenkilöiden korttien osalta kortinhaltijan kansallisuus ja yrityskorttien osalta yrityksen sijaintimaa.

Kortille myönnetyn luottolimiitin käyttämätön osuus raportoidaan taseen ulkopuolisissa erissä maksuaikaluottona (I.45) korttityypistä riippumatta.

Maksuaikaluotto (I.45) määritellään lainaksi, joka myönnetään 0 prosentin korolla yhden laskutuskauden aikana kortilla suoritettujen maksutapahtumien ja tältä laskutuskaudelta kertyvien velkasaldojen erääntymisen väliseksi ajaksi. Maksuaikaluottoa tarjoavat sekä maksuaikakortit (viivästetyn veloitustoiminnon sisältävät kortit) että luottokortit (jotka antavat korotonta maksuaikaluottoa ja korollista luottoa eli pidennettyä luottokorttiluottoa). Korttiluoton vastapuoleksi katsotaan yksikkö, joka on viime kädessä velvollinen suorittamaan maksamattomat määrät sopimuksen mukaisesti, eli joko kortinhaltija (yksityishenkilöiden kortit) tai työntekijöilleen kortin tarjoava yritys (yrityskortit). Vastapuolen maakoodiksi merkitään yksityishenkilöiden korttien osalta kortinhaltijan kansallisuus ja yrityskorttien osalta yrityksen sijaintimaa. Nollakorkoisena luottona maksuaikaluottojen korkosidonaisuudeksi merkitään "F" (kiinteät korot).

17.12.2020

Kortille myönnetyn luottolimiitin käyttämätön osuus raportoidaan taseen ulkopuolisissa erissä maksuaikaluottona (I.45) korttityypistä riippumatta.

Repo-ostot (I.46). Taseeseen sisältyvät⁸ velvoittavaan takaisinmyyntisitoumukseen perustuvat repo-ostot hankintahintaisina. Repo-ostot ovat luottolaitoksen lainanantoa. Luottolaitos toimii repo-ostoissa ostajana (sijoittajana) ja hankkii itselleen asiakkaiden omistamia arvopapereita takaisinmyyntisitoumusta vastaan.

Rahoitusleasingilla (I.47211) tarkoitetaan neuvoston asetuksen EU 2013/549 liitteen A kohdissa 5.134–5.135 määriteltyä rahoitusleasingia:

- Rahoitusleasingsopimuksen nojalla vuokralleantaja siirtää varan juridisena omistajana varan omistajuuteen liittyvät riskit ja hyödyt vuokralleottajalle. Rahoitusleasingissa vuokralleantajan katsotaan antavan vuokralleottajalle lainan, jolla tämä hankkii varan. Tämän jälkeen vuokralle annettu varallisuususerä kirjataan vuokralleottajan taseeseen vuokralleantajan taseen sijasta ja sitä vastaava laina kirjataan vuokralleantajan varoihin ja vuokralleottajan velkoihin.
- Rahoitusleasingsopimukset voidaan erottaa muunlaisista leasingsopimuksista sen perusteella, että omistuksesta aiheutuvat riskit ja hyödyt siirtyvät tavaran juridiselta omistajalta tavaran käyttäjälle. Muita leasingsopimuksia ovat 1) käyttöleasing- ja 2) resurssileasingsopimukset. Myös luvussa 15 määriteltyjä sopimuksia, leasingsopimuksia ja lisenssejä voidaan pitää leasing-sopimuksina.

Factoringilla (I.47311) tarkoitetaan yritysten asiakkailtaan (factoring-asiakas) perittävien myyntisaamisten myyntiä raha- tai rahoituslaitokselle (factoring-yritys). Factoring-yritys maksaa saatavista saamisten nimellisarvoa alhaisemman hinnan. Erotus kattaa taloustoimeen liittyvät maksut ja perittävän koron. Factoring-yritys hallinnoi asiakasreskontran ja kerää itse facto-

---

⁸ Repo-ostot ja -myynnit kirjataan LD-tietueeseen sen sisältöisinä kuin ne ovat rahalaitoksen taseessa. SBS-tietueessa raportoidaan taseeseen sisältyvien reposopimusten kohteena olevat arvopaperit kukin erikseen ja sen lisäksi mahdolliset, taseen ulkopuolisten sopimusten kohteena olevat arvopaperit.

17.12.2020

ring-asiakkailta sopimusten mukaiset maksut. Factoring-rahoitus on pituudeltaan laskusaamisen maksuaikataulun mukainen. Kyse ei ole valmiusluotosta.

Termillä factoring on Suomessa hieman eri merkitys kuin monissa muissa maissa. Suomessa factoring-sanaa käytetään yleisesti kuvaamaan mallia, jossa luottolaitos myöntää luottoa myyntisaatavia vastaan, eikä kannan luottotappioriskiä. Kansainvälisen määritelmän mukaan factoring puolestaan sisältää seuraavat erät:

- i. luoton myöntämisen myyntisaatavia vastaan ja
- ii. myyntisaatavien ostamisen.

Kansainvälisesti myyntisaatavien (esim. laskujen) ostaminen luetaan siis myös factoringiksi. Yksinkertaistettuna myyntisaatavien ostaminen tarkoittaa sitä, että luottolaitos ostaa saamiset joko kokonaan tai osittain pois myyjän taseesta ja kantaa näin ostetuista saatavista luottotappioriskin. Täten sekä (i) myyntisaatavien rahoitus että (ii) myyntisaatavien ostaminen tulee raportoida vaateella 47311 (periodista 2019M01 alkaen). Tähän erään luetaan myös ostolaskujen rahoitus eli reverse factoring.

Muut myyntisaamiset (I.47319) -vaade sisältää kaikki muut myyntisaamiset kuin factoring-liiketoimet. Täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 2017/1443 liitteessä V olevan 2. osan kohdan 5.85(c) mukaan lainat, jotka on annettu muille velallisille vekselien tai muiden sellaisten asiakirjojen perusteella, jotka oikeuttavat saamaan tavarakaupan tai palvelustarjonnan liiketoimien tuotot. Tämä vaade voi sisältää esimerkiksi tunnusteet, forfaiting-rahoituksen, invoice discounting -liiketoimet, vekselit ja muut saamiset, joissa raportoi vaiteella 47311 (periodista 2019M01 alkaen) luetaan myös ostolaskujen rahoitus eli reverse factoring.

Muut lainat (I.4791) -luokkaan kuuluvat lainat, jotka eivät sisälly edellä lueteltuihin luokkiin. Lainalla tarkoitetaan neuvoston asetuksen EU 2013/549 liitteen A kohdissa 5.112–5.114 määriteltyä lainaa. Tähän erään kuuluvat kaikki muut lainat, jotka eivät sisälly muihin edellä mainittuihin lainaluokkiin (I.4-alkuiset). Näitä eräitä voivat olla mm. asuntolainat, kulutusluotot,

17.12.2020

opintolainat ja lainat elinkeinon harjoittamista varten. Jos luottolaitoksen sopimus asiakkaan kanssa on velkakirjamuotoinen, raportoidaan se muissa lainoissa (I.4791).

8.5.1 Syndikoidut lainat

Laina voi olla syndikoitu, jolloin syndikointi raportoidaan lisätietona LD-tietueen kentässä 15. Syndikoitu laina luokitellaan myös johonkin rahoitusvaadeluokista I.41–I.4791.

Syndikoituja lainoja ovat yksittäiset lainasopimukset, joissa lainanantajina on useita laitoksia. Syndikoidut lainat kattavat vain tapaukset, joissa lainanottaja tietää lainasopimuksen perusteella, että lainanantajia on useita. Tilastoitaessa pidetään ainoastaan lainanantajien todellisuudessa maksamia määriä (eikä luottolimiitin kokonaismäärää) syndikoituina lainoina.

Syndikoidun lainan järjestää ja koordinoi yleensä yksi laitos eli ns. pääjärjestäjä (lead manager), ja lainan antavat todellisuudessa syndikaatin eri osallistujat. Kaikki osallistujat, pääjärjestäjä mukaan lukien, ilmoittavat osuutensa lainanottajalle (ei siis pääjärjestäjälle) myönnetystä lainasta taseensa vastaavaa-puolella.

Myös taseen velkapuolella raportoidaan rahalaitoksen vastaanottamista lainoista tieto siitä, onko laina syndikoitu vai ei.

8.5.2 Käyttämättömät luottojärjestelyt

Käyttämättömissä luottojärjestelyissä raportoidaan asiakkaan hyväksi annetut sitovat käyttämättömät luottojärjestelyt (Virati-koodi U 02 06). Käyttämättömät luottolimitit raportoidaan taseen ulkopuolisina erinä; LD-tietueen kenttä 4 (Taseen jaottelu) saa arvon ”O” ja kenttä 5 (Taloustoimi) saa arvon ”P”. Käyttämättömät luottojärjestelyt luokitellaan johonkin rahoitusvaadeluokista I.41–I.43 tai I.45–I.4791. Rahoitusvaadeluokkaa I.44 (pidennetty luottokorttiluotto) ei raportoida, vaan sekä maksuaikakorteille että luottokorteille myönnetyn luottolimiitin käyttämätön osuus raportoidaan taseen ulkopuolisissa erissä aina maksuaikaluothona (I.45) korttityypistä riippumatta.

17.12.2020

Käyttämättömistä luottojärjestelyistä raportoidaan edellisten lisäksi pakollisina tietoina vastapuolen sektori, lainan käyttötarkoitus, vastapuolen maa sekä konversiovaluutta.

Luotollisten sekkilien ja muiden vastaavien tuotteiden limiitti tai limiitin käyttämätön osa raportoidaan käyttämättömissä luottojärjestelyissä. Limiitin käytetty osa raportoidaan lainana ja tilin mahdollinen positiivinen saldo raportoidaan talletuksena.

17.12.2020

Esimerkki:

Kotitalouden tekemä aito uusi lainasopimus (200 000 EUR), josta kuukauden aikana nostetaan vain 50 000 EUR. Käyttämättömänä luottojärjestelyä raportoidaan tällöin 150 000 EUR. Lainakanta kuukauden lopussa on nostettu 50 000 EUR.

	Aito uusi sopimus	Uusi Nosto	Kanta	Käyttämätön osuus
1. Tietueen tyyppi	LD	LD	LD	LD
2. Raportoinnin tunnuksen tyyppi	M	M	M	M
3. Raportoinnin tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	A	A	O
5. Taloustoimi	N01	D	S	P
6. Varattu	-	-	-	-
7. Vaade	4791	4791	4791	4791
8. Notional cash pooling	-	-	-	-
9. Arvopaperistaminen ja lainojen siirrot	-	-	-	-
10. Liiketoimen ajankohta	-	-	-	-
11. Varattu	-	-	-	-
12. Varattu	-	-	-	-
13. Käyttötarkoitus	M	M	M	M
14. Konsernin sisäiset erät	-	-	-	-
15. Syndikointi	-	-	-	-
16. Vakuus	M	M	M	-
17. Sisäinen tunnus	-	-	-	-
18. Varattu	-	-	-	-
19. Sektori	143	143	143	143
20. Varantovelvoitteesta vapautettu luottolaitos	-	-	-	-
21. Varantovelvoitteesta vapautetun luottolaitoksen nimi	-	-	-	-
22. EKP:n lisäsektorit	-	-	-	-
23. Toimiala	-	-	-	-
24. Maakoodi	FI	FI	FI	FI
25. Sektori (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-	-	-	-
26. EKP:n lisäsektorit (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-	-	-	-
27. Vastapuolen kotimaa (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-	-	-	-
28. Varattu	-	-	-	-
29. Varattu	-	-	-	-
30. Varattu	-	-	-	-
31. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	EUR	EUR	EUR
32. Tasearvo	200 000,00	50 000,00	50 000,00	150 000,00
33. Tasearvon valuutta	EUR	EUR	EUR	EUR
34. Tasearvo pl. hoitamaton kanta	-	-	-	-
35. Sovittu vuosikorko (%)	2,13	2,13	2,13	-
36. Todellinen vuosikorko (%)	2,21	-	-	-
37. Siirtyvät korot	-	-	1,58	-
38. Varattu	-	-	-	-
39. Varattu	-	-	-	-
40. Seuraava koron tarkistus	-	-	1	-
41. Korkosidonnaisuus	E	E	E	-
42. Alkuperäinen koron kiinnitysaika	31	31	-	-
43. Alkuperäinen maturiteetti	21	21	21	-
44. Jäljellä oleva maturiteetti	-	-	3	-
45. Yrityslainan koko	-	-	-	-
46. Talletustilin irtisanomisaika	-	-	-	-
47. Kohdistetut luottotappiot ja arvonalentumiset	-	-	0,00	-

17.12.2020

8.6 Osakkeet ja osuudet

Osakkeet ja osuudet jaetaan neljään raportoitavaan alaluokkaan:

- julkisesti noteeratut osakkeet (vaade I.511)
- kaikki muut (noteeraamattomat) osakkeet (vaade I.512)
- muut osuudet (vaade I.513)
- rahasto-osuudet (vaade I.52).

Osakkeet ja osuudet raportoidaan arvopaperikohtaisesti SBS-tietueessa saamisina ja velkoina. Asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet raportoidaan kuitenkin muutkin arvopaperit, rivikohtaisesti SBS-tietueessa.

Noteeratut osakkeet (I.511) -erään luetaan osakkeet, joiden hinnat noteerataan tunnetussa pörssissä tai muuten jälkimarkkinoilla. Osakkeilla, jotka ovat periaatteessa siirrettäviä arvopapereita, osoitetaan edunsaajien osuudet yhtiön pääomasta.

Noteeraamattomat osakkeet (I.512) -erään luetaan osakkeet, joita ei noteerata tunnetussa pörssissä tai muuten jälkimarkkinoilla. Osakkeilla, jotka ovat periaatteessa siirrettäviä arvopapereita, osoitetaan edunsaajien osuudet yhtiön pääomasta.

Muihin osuuksiin (I.513) luetaan seuraavat erät⁹:

- Kaikki muut kuin osakemuotoiset osuudet yhtiöissä:
  - vastuunalaisten yhtiömiesten osuudet yhteisöomaisissa henkilöyhtiöissä
  - sellaisten rajoitetun vastuun yhtiöiden osuudet, joissa omistajat ovat yhtiömiehinä mutta eivät osakkaita
  - sellaisiin avoimiin tai kommandiittiyhtiöihin sijoitettu pääoma, jotka ovat itsenäisiä juridisia yksiköitä
  - sellaisiin osuuskuntiin sijoitettu pääoma, jotka ovat itsenäisiä juridisia yksiköitä.
- Yritysmäisiin rahoitus- tai ei-rahoitusyhteisöihin sijoitettu pääoma.

---

⁹ EKT 2010.

17.12.2020

Rahasto-osuudet (I.52) -luokkaan luetaan osuudet rahamarkkina-, sijoitus- ja pääomarahastoissa.

Omasta osakepääomasta (osuuspääomasta) raportoidaan SBS-tietueella osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo/nimellisarvo. Arvo tulee raportoida kuitenkin käyttäen markkina-arvokenttää (dirty).

Tytäryhtiöosakkeet raportoidaan SBS-tietueella arvopaperikohtaisesti.

Sijoitusrahastolista on julkaistu osoitteessa:

<https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/sijoitusrahastot/sijoitusrahastolista/>.

8.7 Muut saamiset ja velat

Muut saamiset ja velat raportoidaan RATI-raportissa REST-tietueella.

RATI-raportoinnissa sovellettavat muiden saamisten (Kenttä 4 taseen jaottelu saa arvon A) ja velkojen (Kenttä 4 taseen jaottelu saa arvon L) vaateet ovat seuraavat:

- koron täsmäytyserä (kohdistamattomat siirtyvät korot) (I.711)
- maksujenvälityssaamiset/- velat (I.712)
- arvopapereiden myyntisaamiset/- velat (I.713)
- lyhyeksimyyni (I.714)
- muut erät (I.719).

Korkojen täsmäytyserä (I.711) on niin sanottu lainojen ja talletusten ”korjauseura”, jota voidaan käyttää, jos LD-tietueessa oleva lainojen ja talletusten korkoerä ei ole tasetäsmävä. Pääsääntöisesti lainojen ja talletusten korot raportoidaan LD-tietueessa kentässä 37 kohdistettuna kunkin raportoitavan rivin laina- ja talletuserään.

Maksujenvälityssaamiset/-velat (I.712)

Maksujenvälityssaamiset raportoidaan bruttomääräisinä. Siirtosaamiset ovat (yleensä asiakkaille kuuluvia) varoja, joita ollaan siirtämässä rahalaitosten välillä. Tähän kuuluvat sekut ja muut maksuvälineet, jotka on lähetetty maksun perimistä varten muihin rahalaitoksiin.

17.12.2020

Maksujenvälitysvelat raportoidaan bruttomääräisinä. Siirtovelat ovat (yleensä asiakkaille kuuluvia) varoja, joita ollaan siirtämässä rahalaitosten välillä. Tähän kuuluvat maksumääräykset, jotka on veloitettu asiakkaiden tileiltä, ja muut erät, joista tiedonantaja ei ole vielä suorittanut maksuja.

Lisäksi erässä raportoidaan ne ns. suspense-erät, jotka eivät liity arvopapereihin, mutta jotka sisältyvät rahalaitoksen taseisiin joko saamisina tai velkoina, ja joita ei kirjata asiakkaiden nimissä, mutta jotka kuitenkin liittyvät asiakkaiden varoihin (esim. varat, jotka odottavat sijoittamista, siirtoa tai suoritusta).

Arvopapereiden myyntisaamisissa ja -veloissa (I.713) raportoidaan arvopaprikauppojen tulevista tilityksistä ja toimituksista aiheutuvat nettovelat. Lisäksi erässä raportoidaan arvopapereihin liittyvät ns. suspense-erät, jotka sisältyvät rahalaitoksen taseisiin joko saamisina tai velkoina ja joita ei kirjata asiakkaiden nimissä, mutta jotka kuitenkin liittyvät asiakkaiden varoihin (esim. varat, jotka odottavat sijoittamista, siirtoa tai suoritusta).

Lyhyeksimyynnit-erässä (I.714) raportoidaan lyhyeksimyynneistä syntyneet velat (Fivan Määräykset ja ohjeet 1/2013, liitetiedot: Johdannaissopimukset ja muut kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät velat). Lyhyeksimydyt positiot raportoidaan positiivisina.

Muut erät (I.719) sisältävät kaikki muut muihin saamisiin ja velkoihin sisältyvät erät kuin vaateilla I.711–I.714 raportoidut erät. Tällaisia ovat mm. saamiset ja velat, jotka eivät liity varsinaiseen rahalaitostoimintaan. Tällaisia velkoja ovat mm. velat tavarantoimittajille, verovelat, maksamattomat palkat ja sosiaalimaksut. Lisäksi saamispuolelle kirjataan esimerkiksi tilien ylitykset sekä rahalaitosten henkivakuutusyhtiöiden kanssa tekemät kapitalisaatio-sopimukset. Varaukset kolmansille osapuolille, kuten esimerkiksi eläkkeet ja osingot, raportoidaan muissa veloissa. Lisäksi erässä raportoidaan osinkosaamiset ja maksamattomat osingot.

Muissa veloissa raportoidaan myös johdannaisten vakuusmaksut. Johdannaissopimusten vakuusmaksut luokitellaan normaalisti ”talletusvelkoihin”.

17.12.2020

Markkinoiden käytäntöjen monimutkaisuus saattaa aiheuttaa sen, että johdannaisiin liittyviä marginaaleja, jotka ovat todella maksettavissa takaisin, on vaikea yksilöidä, koska samalle tilille talletetaan toisistaan erittelemättä erilaisia marginaaleja, tai marginaaleja, jotka antavat rahalaitoksille varoja lainausta varten. Näissä tapauksissa on hyväksyttävää, että nämä marginaalit luokitellaan ”muihin velkoihin” tai talletusvelkoihin kansallisen käytännön mukaisesti.

Muut saamiset ja velat raportoidaan mahdollisuuksien mukaan maittain, valuutoittain ja sektoreittain. Erät, joita raportoiija ei voi kohdistaa maa-, valuutta- ja/tai sektoriluokituksessa, raportoidaan kohdistamattomina: maaksi merkitään XX, sektori jätetään tyhjäksi ja valuuttatiedoksi merkitään UUU.

8.8 Muut kuin rahoitusvaateet

Muilla kuin rahoitusvaateilla tarkoitetaan RATI-tiedonkeruussa muuta omaa pääomaa kuin osakepääomaa ja varauksia sekä kiinteää omaisuutta. Molemmat erät raportoidaan REST-tietueessa aggregoituina könttäsuumina aleriin jaettuna. Kiinteä omaisuus on aina saaminen (A) ja muu oma pääoma kuin osakepääoma ja varaukset aina velkaa (L). Tasetilastoasetuksen myötä tulevat muutokset ovat siirtymäkauden ajan vapaaehtoisia eli on mahdollista jatkaa raportointia käyttäen koodeja ”81” ja ”82”.

Muu oma pääoma ja varaukset -erä jaetaan muuhun omaan pääomaan (”811”), kuluvan tilikauden aikana kertyneeseen voittoon/tappioon (”812”), kertyneisiin muihin laajan tuloksen eriin (”813”), kertyneisiin voittovaroihin (”814”) sekä varauksiin (”815”).

Kiinteä omaisuus koostuu aineellisesta tai aineettomasta omaisuudesta (ei kuitenkaan rahoitusvaateista), jota rahalaitoksen on tarkoitus käyttää toistuvasti yli vuoden ajan. Kiinteä omaisuus jaetaan kiinteistöihin (I.821) ja muuhun kiinteään omaisuuteen kuin kiinteistöihin (I.891).

Kiinteistöt (I.821) käsittää asuin- ja muuhun käyttöön kuuluvat kiinteistöt ja toimitilat, mukaan lukien olemassa ja rakenteilla olevat sekä rahalaitoksen omistamat maa-alueet ja tontit.

17.12.2020

Muu kiinteä omaisuus kuin kiinteistöt (I.891) käsittää muun muassa kaluston, ohjelmistot, tietokannat ja muut infrastruktuurit.

Pysyviin vastaaviin kirjattua rahoitusomaisuutta, kuten esimerkiksi kiinteistöyhtiöiden osakkeita tai osuuksia, ei kirjata tähän erään, vaan instrumenttilajin mukaan lainoihin, velkapapereihin tai osakkeisiin ja osuuksiin LD- tai SBS-tietueella.

Asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeet raportoidaan kuten muutkin arvopaperit, rivikohtaisesti SBS-tietueessa.

Esimerkki:

Muut kuin rahoitusvaateet.

	Muu oma pääoma ja varaukset	Kiinteä omaisuus
1. Tietueen tyyppi	REST	REST
2. Raportoinnin tunnuksen tyyppi	M	M
3. Raportoinnin tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	L	A
5. Taloustoimi	S	S
6. Varattu	-	-
7. Vaade	81	82
8. Varattu	-	-
9. Varattu	-	-
10. Konsernin sisäiset erät	-	-
11. Sisäinen tunnus	-	-
12. Sektori	-	-
13. Maakoodi	-	-
14. Varattu	-	-
15. Konversiovaluutta ISO 4217	-	-
16. Tasearvo	60 000,00	500 000,00
17. Tasearvon valuutta	EUR	EUR

17.12.2020

9 SEKTORI- JA TOIMIALALUOKITUS

9.1 Sektoriluokitus

Sektoriluokitusta sovelletaan sekä RATI- että KOTI-tiedonkeruissa vastapuoliin ja liikkeeseenlaskijoihin yhtäläisesti riippumatta sijaintimaasta (koodilista 11: sektorit). Ulkomainen yksikkö luokitellaan sektoriinsa siis samalla tavalla kuin kotimainenkin, eli sektoriluokituksessa esiintyvää sektoria S.2 ei voi käyttää raportoitaessa tilastotietoja. Tiedonkeruussa käytettävä luokitus on yhteensopiva Suomen virallisen sektoriluokituksen kanssa (Sektoriluokitus 2012, Tilastokeskus).

Raportoitava sektori on mahdollista valita sektorihierarkian eri tasoilta, jos rahalaitoksen sisäisessä kirjanpidossa on esimerkiksi jo käytössä tietty taso. Raportoinnissa käytettävä luokitus voi kuitenkin olla enintään viisinumeroinen.

Erityisesti on huomattava, että suomalaisiin yksiköihin sovelletaan luokkia ”Työeläkelaitokset” (S.13141) ja ”Muut sosiaaliturvarahastot” (S.13149), kun taas muiden maiden yksiköistä käytetään luokkaa ”Sosiaaliturvarahastot yhteensä” (S.1314). Osavaltiohallinto-sektori (S.1312) ei ole käytössä Suomessa. Se on käytössä EU-maista Belgiassa, Saksassa, Espanjassa ja Itävallassa.

Lisätietoja Suomen sektoriluokituksesta, ks. <http://tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/sektoriluokitus/001-2013/index.html>.

Tilastokeskus tarjoaa kaikkien raportoijien käyttöön Yritystiedonkeruiden luokituspalvelun (csv-tiedosto), joka sisältää Suomessa toimivien yritysten y-tunnuksen, yrityksen nimen, yrityksen sektorikoodin sekä sektoriluokituksen 2000 että sektoriluokituksen 2012 mukaisena sekä yrityksen toimialaluokan kaksinumeroisella. Luokituspalvelu löytyy Tilastokeskuksen verkkosivuilta osoitteesta <http://www.stat.fi/tup/yrluok/index.html>. Tiedoston avaamista varten tarvitaan käyttäjätunnus ja salasana, jotka voi pyytää sähköpostilla osoitteesta rahoitus@tilastokeskus.fi. Tiedot päivitetään vähintään kerran kuukaudessa.

17.12.2020

EKP julkaisee listat EU:ssa toimivista rahalaitoksista (S.121, S.1221, S.1222, S.1223 ja S.123), sijoitusrahastoista (S. 1241 ja S.1242) ja arvopaperistamiseen erikoistuneista yhtiöistä (FVC, S. 125), ks. <http://www.ecb.int/stats/money/mfi/html/index.en.html>.

EIOPA julkaisee listan vakuutusyhtiöistä (S.128) osoitteessa <https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/registers/register-of-insurance-undertakings> ja listan eläkerahastoista (S.129) osoitteessa <https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/registers/register-of-institutions-for-occupational-retirement-provision>.

Esimerkki:

Sektoriluokituksen luokka kirjataan ilman S.-etuliitettä, esimerkiksi ”123”.

Suomalainen yksityisomisteinen asuntoyhteisö voidaan raportoida vaihtoehtoisilla sektorikoodeilla 112, 1121 tai 11122.

Suomalainen työeläkeyhtiö voidaan raportoida ainoastaan koodilla 13141.

Kansainvälisten organisaatioiden raportoinnissa on ensisijaisen tärkeää käyttää maakoodina kansainvälistä organisaatiokoodia, koska eri tilastoissa sama organisaatio saattaa saada eri sektorin. Suomen Pankki sektoroi kansainvälisen organisaation (Maakoodi-kentässä raportoidulla) järjestötunnuksella.

REST-tietueessa raportoidaan vastapuolen sektori lukuun ottamatta vaateita käteinen (I.21) ja muut kuin rahoitusvarat (I.8). Muut saamiset ja velat (I.7) pyydetään raportoimaan sektoreittain (sekä maittain ja valuutoittain) niiltä osin kuin se on mahdollista (ks. myös luku 8.7).

9.1.1 Lisäsektorin raportointi: arvopaperistaminen ja muut lainansiirrot

Lainanottajan sektorin lisäksi LD-tietueessa raportoidaan kentässä 25 lainojen arvopaperistamisessa toimivan erityisyhtiön (FVC/SSPE) ja muihin lainansiirtoihin osallistuvan yhtiön sektori (koodilista 11: sektori). Erityisyhtiön (FVC/SSPE) sektori on aina S.125.

17.12.2020

Jos erityisyhtiön tai muun yhtiön sektori on S.125, raportoidaan lisäksi kenttä 26 ”EKP:n lisäsektori”, joka saa arvon ”1”, jos kyseessä on erillisyhtiö. Kenttä jätetään tyhjäksi, jos kyseessä on muu kuin erillisyhtiö (koodilista 30: lisäsektorit) (ks. myös luku 12).

9.1.2 Lisäsektorin raportointi: erillisyhtiö tai selvitysyhteisö lainan tai talletuksen vastapuolena

Jos lainan tai talletuksen vastapuolen sektori on S.125 tai S.126, liittyy sektoriin lisätietovaatimus kentässä 22 ”EKP:n lisäsektorit”. Kenttä saa arvon ”1”, jos vastapuoli on erityisyhtiö (FVC/SSPE), tai arvon ”2”, jos vastapuoli on selvitysyhteisö, joka toimii keskusvastapuolena (CCP). Koodilista 30: EKP:n lisäsektorit.

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen ESMA (European Securities and Markets Authority) ylläpitää listaa selvitysyhteisöistä, jotka toimivat keskusvastapuolena (näiden yhteisöjen sektori on pääasiassa S.125) osoitteessa: https://www.esma.europa.eu/system/files_force/library/ccps_authorized_under_emir.pdf.

Lainojen arvopaperistamisessa toimivat erityisyhtiöt on listattu EKP:n kotisivuilla osoitteessa:

<https://www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/html/index.en.html>.

9.2 Toimialaluokitus

Toimialaluokitusta (TOL 2008) sovelletaan RATI-tiedonkeruussa annettujen lainojen vastapuoliin riippumatta sijaintimaasta (koodilista 31: toimiala). Aggregoiduin sallittu raportointitaso on kaksinumerotaso. Tätä tasoa hierarkkisesti alemman luokitusasteen mukaisia toimialakoodeja voidaan myös käyttää. Lainat, joita raportoija ei voi kohdistaa tiettyyn toimialaan raportoidaan kohdistamattomina (koodilista 31: toimiala, toimiala tuntematon [esim. 00]).

Esimerkki:

Henkilöautojen tukkukaupan toimipaikka voidaan raportoida koodein 45, 451, 4511 tai 45111.

17.12.2020

10 MUISTA LUOKITUKSISTA

Korkojen tilastointi ja luokitus "alkuperäinen koron kiinnitysaika" käsitellään luvussa 11.3.

10.1 Taseen jaottelu

Kussakin sisältötietueessa *taseen jaottelu* -kentässä (koodilista 5) kuvataan, onko ko. erä taseeseen sisältyvä saaminen (A), taseeseen sisältyvä velka (L) vai taseen ulkopuolinen erä (O).

10.2 Taloustoimi

RATI-raportoinnissa eritellään taloustoimi-koodilla seuraavia tietoja:

- kantatietoja (S)
- virtatietoja (F)
- tietoja uusista talletussopimuksista (N)
- tietoja aidoista uusista lainasopimuksista (N01)
- tietoja lainojen uudelleenneuvotteluista (N02)
- tietoja lainojen uusista nostoista (D)
- tietoja käyttämättömistä luottojärjestelyistä (P)
- tietoja lyhyksimyyneistä (SH)
- tietoja repomyyneistä (RS) ja -ostoista (RB) sekä niiden kohteena olevista arvopapereista¹⁰
- tietoja reposopimusten nettoutuksen vaikutuksista kirjanpidossa (T).

SBS-tietueessa taloustoimi-kentässä raportoitava taloustoimi on aina kanta-tieto (S). Kuitenkin reposopimusten kohteet tulee erottaa muista velkakirjoista ja osakkeista (RS-) ja (RB-)koodeilla.

---

¹⁰ Repo-ostot ja -myynnit raportoidaan taseen mukaisina erinä lainasaamisissa ja talletusveloissa (kantatiedot). SBS-tietueella raportoidaan lisäksi repokaupoissa kohteena olevat arvopaperit arvopaperikohtaisesti riippumatta siitä, sisältyvätkö ne taseeseen.

17.12.2020

Esimerkki:

Taloustoimikoodi SBS-tietueella.

	Hallussa oleva osake: ISIN-koodillinen ja ISIN-kooditon	Oma osakepääoma: ISIN-koodillinen ja ISIN-kooditon	Repo-myynti (SBS)	Repo-osto (SBS), vakuus myyty	Repo-myynti (SBS), vakuus EI myyty	Lyhyeksi myynti
1. Tietueen tyyppi	SBS	SBS	SBS	SBS	SBS	SBS
2. Raportoinnin tunnuksen tyyppi	M	M	M	M	M	M
3. Raportoinnin tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	L	O	O	O	O
5. Taloustoimi	S	S	RS	RB	RB	SH
6. Vaade	511	511	511	511	511	511

LD-tietueessa raportoidaan kuukauden lopun laina- ja talletuskantojen (S) lisäksi kuukauden aikana solmitut *uudet talletussopimukset* (N) ja *aidot uudet lainasopimukset* (N01) sekä kuukauden aikana *nostetut lainat* (D) ja kuukauden aikana toteutetut *lainojen uudelleen neuvottelut* (N02). Uusista sopimuksista ja nostoista lähemmin luvussa 11.2.

Lainakannat voivat olla joko taseessa olevia eriä tai taseen ulkopuolisia eriä (arvopaperistettut ja erityisyhtiön puolesta hallinnoidut lainat sekä siirretyt lainat). Lisäksi LD-tietueella raportoidaan taseen ulkopuolisina erinä käyttämättömät luottojärjestelyt (P). LD-tietueessa raportoidaan myös arvopaperistamiseen ja muihin lainojen siirtoihin liittyvät virtatiedot (F).

Raportoinnin soveltaessa reposopimukseen kirjanpidossaan nettoutusta (kahden sopijapuolen vastakkaiset maksu- tai toimitusvelvoitteet yhdistetään erääntymispäivän mukaan yhdeksi maksu- tai toimitusvelvoitteeksi), kantatiedot (S) raportoidaan kirjanpitoarvoon eli nettoutetulla arvolla vähennettynä. Nettoutuksen vaikutus raportoidaan taloustoimella T. Nettoutuksen vaikutus on aina samansuuruinen taseen molemmin puolin. Taloustoimen T tiedot raportoidaan samoilla jaotteluilla kuin mitä vastaaville kantatiedoille raportoidaan. Nettoutuksen vaikutus raportoidaan sekä saamis- että velkaerissä positiivisena.

REST-tietueessa raportoidaan muiden kuin arvopaperien, lainojen ja talletusten tasetietoja (taloustoimi S, kanta) sekä lisäksi johdannaisten nettomaksuja (taloustoimi F).

17.12.2020

Tasetietueessa (BS) raportoidaan taseen loppusumma sekä vuositasolla mm. henkilökunnan ja konttorien määrätiedot. BS-tietueessa ei ole käytössä taloustoimi-kenttää.

KOTI-raportoinnissa on käytössä kantatiedon (S) lisäksi taloustoimikoodi riskinsiirto (R). Katso tarkemmin KOTI-raportoinnista luvusta 15.

10.3 Maa- ja alueluokitus sekä kansainväliset organisaatiot

LD-, SBS- ja REST-tietueissa raportoidaan useimmat (vastapuolen, liikkeenlaskijan) tiedot maittain (ja osin sektoreittain) luokiteltuina (SBS-kenttä 40). IL-tietueessa ei edellytetä mutta toivotaan vastapuolen maan, sektorin, toimialan ja lainan käyttötarkoituksen raportointia.

Rahalaitoksen itsensä liikkeeseen laskemat ISIN-koodittomat velkapaperit luokitellaan (SBS-kenttä 35) (poikkeuksellisesti) liikkeeseenlaskumaan mukaan. Myös erillisyhtiön (FVC/SSPE) kotimaa luokitellaan maittain.

Vakioimattomat johdannaiset (vaade I.342) ja FX-spot-erät (vaade I.343) raportoidaan REST-tietueessa aggregoituina vastapuolen (REST-kenttä 13) kotimaan mukaisesti. Vakiodut johdannaiset (vaade 341) aggregoidaan maittain luokiteltuina kauppapaikan sijaintimaan mukaan. Maaluokitusta sovelletaan sekä kantoja että nettomaksuja raportoitaessa.

Maaluokituksena käytetään ISO 3166 -luokitusta (koodilista 9: maa ISO 3166). Kansainväliset organisaatiot luokitellaan oman maa- ja sektoriluokituksen avulla (koodilista 9b) (ks. myös luku 9.1 Sektoriluokitus).

10.4 Raportointivaluutta ja konversiovaluutta

Raportointivaluutta on aina euro ("EUR"). Rahalaitosten, joiden oma arvonnaskentavaluutta on jokin muu kuin euro, tulee muuntaa raportointitiedot euroiksi.

SBS-tietueessa raportoidaan kaikista vaateista nimellisarvon valuutta -tieto (konversiovaluutta, kenttä 15). Velkapapereiden (vaade I.33) osalta kyse on instrumentin nimellisarvon valuutasta ja muiden instrumenttien osalta siitä

17.12.2020

valuutasta, jonka määräisinä ne on alun perin noteerattu tai määritetty (alkuperäinen valuuttayksikkö) ennen kuin ne on muutettu raportointia varten eumääräisiksi. Yhdellä ISIN-koodilla voi siten olla tietoja useammalla SBS-tietueen rivillä, jos valuuttoja on useampia (ks. myös kohta 6.8).

Nimellisarvon valuutta (konversiovaluutta) ilmoitetaan SBS- ja REST-kentässä 15 ja LD- ja IL-kentässä 31 sekä KOTI-raportin CS-tietueen kentässä 12.

10.5 Vakuudet ja takaukset

EKP edellyttää, että yritysten, kotitalouksien ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen lainakanta, aidot uudet sopimukset ja lainojen uudelleen neuvotellut luokitellaan vakuuden mukaan. Vakuustieto kerätään myös yritysten, kotitalouksien ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen lainojen uusista nostoista.

Tasetiedoista raportoidaan EKP:lle lainakanta, joka on 100-prosenttisesti katettu asunto- tai kiinteistövakuudella, ja korkotilastoissa edellytetään tietoa uusista lainoista, jotka on täysin katettu jollain vakuudella ja/tai takauksella.

Vakuuksiksi/takauksiksi hyväksytään ainoastaan vakuudet ja takaukset, jotka hyväksytään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista 26. päivänä kesäkuuta 2013 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (575/2013). Näin ollen esimerkiksi henkilöta-kausta ei huomioida. Henkilöautojen osalta käytetään omistuksenpidätysehtoa (osamaksu, leasing) ja näin ollen henkilöautoa ei hyväksytä vakuudeksi.

Laina katsotaan vakuudelliseksi, jos vakuus tai vakuuksien ja takauksien yhteissumma kattaa koko lainan määrän; LTV:n (*loan to value*, lainan arvo suhteessa vakuuden arvoon) tulee olla pienempi tai yhtä suuri kuin 1. LTV-arvoa laskettaessa käytetään vakuuden kokonaisarvoa eikä siis sitä arvoa, joka hyväksytään vakavaraisuuslaskelmissa. Ennen LTV:n laskentaa vakuuden kokonaisarvosta vähennetään kuitenkin vakuuteen kohdistuvat paremmat saamis-oikeudet. Jos vakuuden kokonaisarvoa (käypää arvoa) ei ole raportoijan

17.12.2020

järjestelmässä käytettävissä, tulee se arvioida parasta mahdollista menetelmää käyttäen.

Lainan vakuus raportoidaan taseeseen kirjatun lainakannan, uusien nostojen ja aitojen uusien sopimusten ja uudelleen neuvoteltujen lainasopimusten osalta. Vakuutta ei raportoida lainaan kohdistuvan, erikseen raportoitavan kertyneen koron osalta.

RATI-raportoinnissa yksi laina luokitellaan yhteen vakuusluokkaan, ei useampaan luokkaan kuten vakavaraisuuslaskelmissa. Vakuustieto raportoidaan LD-tietueen kentässä 16, ja käytettävä vakuusluokittelu on seuraava:

- vakuudeton (U)
- vakuusvaje (D)
- asunto- ja kiinteistövakuudelliset ($\geq 100\%$) (M)
- asunto- ja kiinteistövakuudelliset ($< 100\%$) (P)
- muu vakuus (O)
- takaus (G)
- recourse factoring (B)
- non-recourse factoring (A).

Vakuudeton laina (U), on sellainen, jossa $LTV = 0$.

Luokka *vakuusvaje (D)* kattaa sellaiset lainat, joiden LTV on suurempi kuin 1 eli vakuuden arvo on pienempi kuin lainan määrä.

Asunto- ja kiinteistövakuudelliset ($\geq 100\%$) (M) lainat ovat sellaisia, joissa asunto- tai kiinteistövakuus kattaa koko lainan määrän. Mukaan lasketaan myös ympärivuotiset asuinkelpoiset kesämökit.

Asunto- ja kiinteistövakuudelliset ($< 100\%$) (P) lainat ovat sellaisia, joissa vakuuksien ja takauksien yhteenlaskettu määrä on suurempi kuin lainan määrä ($LTV \leq 1$), mutta asunto- tai kiinteistövakuus ei kata kuitenkaan koko lainaa. Asunto- tai kiinteistövakuus on kuitenkin lainan pääasiallinen vakuus. Mukaan lasketaan myös ympärivuotiset asuinkelpoiset kesämökit.

17.12.2020

Luokkaan *muu vakuus (O)* raportoidaan lainat, joiden vakuuksien ja takauksien yhteenlaskettu määrä on suurempi kuin lainan määrä ($LTV \leq 1$), ja lainan pääasiallinen vakuus on jokin muu kuin asunto- tai kiinteistövakuus tai takaus, esimerkiksi arvopaperisalkku.

Luokkaan *takaus (G)* raportoidaan lainat, joiden vakuuksien ja takauksien yhteenlaskettu määrä on suurempi kuin lainan määrä ($LTV \leq 1$), ja lainan pääasiallisena vakuutena on takaus.

Luokkaan *non-recourse factoring (A)* raportoidaan factoring-vaateen (I.47311) erät, joissa luottolaitos (factor) kantaa asiakkaalta (factoring client) ostetuista myyntisaatavista aiheutuvan luottotappioriskin kokonaan. Non-recourse factoring -erälle ei raportoida sovittua vuosikorkoa.

Luokkaan *recourse factoring (B)* raportoidaan factoring-vaateen (I.47311) erät, joissa luottotappioriski pysyy joko osittain tai kokonaan factoring-asiakkaalla (factoring client). Lisäksi erään sisältyy ne factoring-vaateeseen kuuluvat erät, joissa vaaditaan muita lisävakuuksia.

10.6 Alkuperäinen maturiteetti

LD-tietueen kentässä 43 raportoidaan talletus- ja lainakannasta sopimuksen alkuperäinen maturiteetti (koodilista 13: maturiteetti, alkuperäinen). Laina tai talletus pysyy koko elinkaarensa ajan samassa maturiteettiluokassa. Sellaiset saamis- ja velkaerät, joiden juoksuaika on määritetty ikuiseksi tai juoksuaika on yli 50 vuotta, ilmoitetaan maturiteettiluokassa 99.

Uusina talletussopimuksina raportoidaan ainoastaan määräaikaistalletukset (I.225), (jälkimarkkinattomat) velkakirjalainat (I.223) ja repomyynnit (I.224), aina alkuperäisen maturiteetin mukaan.

Uudet yritys- ja kotitalouslainsopimukset ilmoitetaan alkuperäisen koron kiinnitysajan lisäksi myös alkuperäisen maturiteetin mukaan luokiteltuina.

Tililuottojen/sekkitilien, pidennettyjen luottokorttiluottojen, maksuaikaluottojen ja valmiusluottolimiittien alkuperäiseksi maturiteetiksi raportoidaan

17.12.2020

”Ei maturiteettia”. Suomen Pankki yhdistää tiedot EKP:tä varten maturiteettiluokkaan ”Enintään 1 vuosi”.

Yön yli -talletusten, irtisanomisehtoisten talletusten sekä sähköisen rahan (talletusvaateet I.221, I.222, I.226, I.227 ja I.228) alkuperäinen maturiteetti on aina ”Vaadittaessa maksettava / yön yli ” eli 1.

SBS-tietueessa voidaan ilmoittaa saamisissa olevat ISIN-koodilliset arvopaperit ilman liikkeeseenlasku- ja maturiteettipäivää. Suomen Pankki hakee tiedot EKP:n keskitetystä arvopaperirekisteristä. ISIN-koodittomien papereiden liikkeeseenlasku- ja maturiteettipäivät sen sijaan tulee ilmoittaa.

Rahalaitoksen itsensä liikkeeseen laskemat velkapaperit luetaan varantopohjaan, ja niiden liikkeeseenlasku- ja maturiteettipäivät raportoidaan aina. Tämä koskee myös ISIN-koodillisia velkapapereita. Näin voidaan varmistaa raportojen ja keskitetyn arvopaperitietokannan tietojen yhtäpitävyys vähimmäisvarantojen vahvistamisen yhteydessä.

10.7 Jäljellä oleva maturiteetti

RATI-tiedonkeruun LD-tietueessa raportoidaan lainakannasta myös jäljellä oleva maturiteetti kentässä 44. Jäljellä oleva maturiteetti määräytyy sen mukaan, milloin pääoma on kokonaan maksettu pois. Lainalle raportoidaan siis yksi jäljellä olevan maturiteetin tieto.

KOTI-tiedonkeruun CS-tietueessa konsernin rahoitussaamiset ja velkapaperivelat sekä paikallisten yksiköiden paikalliset saamiset ja velkapaperivelat raportoidaan luokiteltuna jäljellä olevan maturiteetin mukaan (koodilista 14: jäljellä oleva maturiteetti).

10.8 Korontarkistusperiodi

Yritysten ja kotitalouksien lainakannasta raportoidaan LD-tietueessa myös korontarkistusperiodi kentässä 40 ”Seuraava korontarkastusajankohta”. Tällä tarkoitetaan sitä periodia, joka on sovittu lainasopimuksessa lainan koron muutoksesta. Kenttä saa arvon ”1”, kun korko tarkistetaan vuoden kuluessa. Jos korko tarkistetaan 1–2 vuoden kuluessa, saa kenttä arvon ”2” ja muussa tapauksessa arvon ”3” (koodilista 22: koron tarkistus).

17.12.2020

Korontarkistusluokkaan "Seuraavan vuoden aikana" luetaan euribor- ja primekorkosidonnaiset lainat sekä lainat, joihin sovelletaan jotain muuta korkosidonnaisuutta, jonka perusteella lainan korkoa tarkistetaan jatkuvasti. Myös lainat, joiden korko tarkistetaan jonkin indeksin perusteella tai rahalaitoksen hallinnollisen päätöksen perusteella raportoidaan korontarkistusluokassa "seuraavan vuoden aikana". Repo-ostojen ja -myyntien tapauksessa korontarkistusperiodi raportoidaan alkuperäisen maturiteetin mukaan.

Muiden sektoreiden kuin kotitalouksien ja yritysten lainojen tapauksessa kenttä jätetään tyhjäksi.

10.9 Korkosidonnaisuus

Lainat ja talletukset (LD-tietue) raportoidaan korkosidonnaisuuksittain (koodilista 23: korkosidonnaisuus). Korkosidonnaisuudet tulee raportoida kannan, uusien sopimusten ja uusien nostojen tapauksessa sellaisina kuin ne ovat tilastointiajanjaksolla. (Poikkeuksena kuitenkin korkokaton käsittely, ks. kohta 11.5).

Korkosidonnaisuuskategoriat ovat seuraavat (Virati-luokitus A):

- euriborkorot (E)
- omat viitekorot (R)
- kiinteät korot (F)
- indeksi tai johdannainen (I)
- muut korot (O).

Euribor-korkokategoriassa raportoidaan lainat ja talletukset, joiden viitekorona käytetään vain euriborkorkoja.

Omat viitekorot -korkokategoriassa raportoidaan lainat ja talletukset, joiden viitekorona käytetään vain raportioijan omia viitekorkoja, kuten primekorkoja.

17.12.2020

Kiinteät korot -korkokategoriassa raportoidaan lainat ja talletukset, joiden korko on kiinteä. Myös nollakorkoiset lainat (esimerkiksi maksuaikaluotot) ja talletukset raportoidaan tässä kategoriassa.

Indeksi tai johdannainen -korkokategoriassa raportoidaan lainat ja talletukset, joiden viitekorkona käytetään jonkin indeksin tai johdannaisen markkinakehitystä. Lainaan tai talletukseen voi sisältyä myös kiinteä tai euriborsidonnainen osuus, joka maksetaan riippumatta indeksin tai johdannaisen kehityksestä.

Muut korot -korkokategoriassa raportoidaan lainat ja talletukset, joiden viitekorkona käytetään esim. peruskorkoa tai liborkorkoa (ks. myös korkosidonnaisuuden muutos, kohta 11.2.3).

Repo-ostojen ja -myyntien tapauksessa korkosidonnaisuusluokka on pääasiassa "F" kiinteät korot. ”Open end -repojen” korkosidonnaisuus voi olla myös jokin muu kuin kiinteä korko.

10.10 Lainan koko

LD-tietueessa uudet yrityslainasopimukset ja uudet nostetut yrityslainat luokitellaan myös lainan koon mukaan kentässä 45 (koodilista 19). Kentässä luokitellaan jokainen yksittäinen laina, ei asiakkaan lainojen yhteenlaskettua summaa. Kokoluokat ovat:

- enintään 50 000 EUR (11)
- yli 50 ja enintään 250 000 EUR (12)
- yli 250 000 ja enintään 1 miljoona EUR (2)
- yli 1 miljoona EUR (3).

10.11 Konsernin sisäiset erät (RATI-raportointi)

RATI-raportissa lainoista ja talletuksista (LD-tietue), velkapapereista sekä osakkeista ja osuuksista (SBS-tietue) sekä johdannaisista (REST-tietue) erotellaan raportissa kantatiedoista omaksi rivikseen ne erät, joissa vastapuolena

17.12.2020

on samaan konserniin tai yhteenliittymään kuuluva rahoitus- tai vakuutuslaitos (S.12)¹¹, ulkomainen sivukonttori tai emoyhtiö (koodilista 16: konsernin sisäiset erät). Virtatietoja ei tarvitse eritellä.

Mikäli lainan, talletuksen, velkapaperin, osakkeen, osuuden tai johdannaisen vastapuoli

- 1) on *samaan konserniin* kuuluva rahoitus- tai vakuutuslaitos tai ulkomainen sivukonttori, käytetään koodia ”C”,
- 2) on konsernin emoyhtiö, käytetään koodia ”P”,
- 3) ei ole samaa konsernia tai on jokin muu konserniyritys kuin kohdassa 1) tai 2) mainittu, käytetään koodia ”N”.

Kaikki konserniyksiköiden väliset positiot raportoidaan RATI-kyselyssä. RATI-raportissa ilmoitetun taseen tulee täsmätä Finanssivalvonnalle raportoidun valvontataseen kanssa (solotasolla). Konsernin sisäisillä yksiköillä on usein keskinäisiä luotollisia talletustilejä (sekkitilejä), joiden raportointi riippuu siitä, onko tilin luotto-ominaisuutta käytetty vai ei. Esimerkiksi konsernin emoyhtiön talletus sivuliikkeeseen kirjataan RATI-raportilla luonnollisesti taseen saamispuolelle tili-/sekkiluottona (vaade 43), mikäli tilin limiittiä on käytetty eli tilin saldo on kuukauden lopussa ”negatiivinen”. *Saldoa ei raportoida negatiivisena*. Tilillä oleva mahdollinen talletus (positiivinen saldo) puolestaan raportoidaan taseen velkapuolelle yön yli -talletuksena (vaade 221). Seuraavat esimerkit havainnollistavat raportointia kummankin konserniyksikön näkökulmasta (esimerkeissä oletetaan, että molemmat luotolaitokset kuuluvat RATI-raportoinnin piiriin):

---

¹¹ Sisältää muut rahalaitokset kuin keskuspankit (S.122), muut rahoituslaitokset (esim. sijoitusrahastot [S.124]), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S.126) sekä vakuutuslaitokset (S.128).

17.12.2020

Esimerkki:

Emoyhtiön sekkitili samaan konserniin kuuluvassa sivuliikkeessä.

Tilin saldo on kuukauden lopussa –1 000 000 € eli tili on luoton puolella.

Emoyhtiö		Sivuliike	
1. Tietueen tyyppi	LD	1. Tietueen tyyppi	LD
2. Taseen jaottelu	L	2. Taseen jaottelu	A
3. Taloustoimi	S	3. Taloustoimi	S
4. Vaade	221	4. Vaade	43
5. Konsernin sisäiset erät	C	5. Konsernin sisäiset erät	P
6. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	6. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR
7. Tasearvo	1 000 000,00	7. Tasearvo	1 000 000,00

Esimerkki:

Emoyhtiön sekkitili samaan konserniin kuuluvassa sivuliikkeessä.

Tilin saldo on kuukauden lopussa 1 000 000 € eli tilille on tehty talletus.

Emoyhtiö		Sivuliike	
1. Tietueen tyyppi	LD	1. Tietueen tyyppi	LD
2. Taseen jaottelu	A	2. Taseen jaottelu	L
3. Taloustoimi	S	3. Taloustoimi	S
4. Vaade	43	4. Vaade	221
5. Konsernin sisäiset erät	C	5. Konsernin sisäiset erät	P
6. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	6. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR
7. Tasearvo	1 000 000,00	7. Tasearvo	1 000 000,00

Konsernitietojen raportoinnissa tulee olla huolellinen, sillä ne vaikuttavat myös BIS:lle (Kansainvälinen järjestelypankki) lähetettäviin tietoihin. *Konsernitietojen raportointia KOTI-raportissa käsitellään luvussa 15.*

10.12 Käyttötarkoituseräluokitus

Kotitalouksien (S.14) sekä kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen (S.15) lainakanta sekä aidot uudet lainasopimukset, uudelleen neuvotellut lainat ja uudet nostetut lainat luokitellaan RATI-tiedonkeruussa käyttötarkoituksen mukaan (koodilista 15: käyttötarkoitus).

Muihin sektoreihin käyttötarkoituseräluokitusta ei sovelleta, jolloin LD-tietueen käyttötarkoituseräluokitus (kenttä 13) saa aina arvon ”N”.

17.12.2020

Sovellettava käyttötarkoituserluokitus on seuraava:

- (M) asunnot (asuinrakennukset, asunto-osakkeet ja -osuudet pl. sijoitusasunnot)
- (I) sijoitusasuntolainat
- (R) vapaa-ajanasunnot
- (S) opinnnot
- (P) kulutus pl. ajoneuvot
- (V) ajoneuvolainat
- (O) muu käyttötarkoitus
- (N) käyttötarkoitusta ei määritelty.

Jos elinkeinonharjoittajien lainat on otettu yksityiseen käyttöön, luokitellaan ne normaalisti käyttötarkoituserluokituksen mukaan. Ammatinharjoittamiseen tarkoitettut lainat, esim. autolainat, luokitellaan muuhun käyttötarkoitukseen (O).

Kotitalouksien kortti- ja tililuotot luokitellaan aina kulutusluotoiksi (C). Sen sijaan kotitalouksia palvelevien yhteisöjen kortti- ja tililuotot luokitellaan muuhun käyttötarkoitukseen (O).

10.12.1 Asuntolainat (M)

Asuntolainat sisältävät asuinrakennuksiin sekä asunto-osakkeisiin ja -osuuksiin liittyvät lainat. Sijoitusasuntojen hankkimiseksi myönnettyt lainat luokitellaan erikseen sijoitusasuntolainoiksi (I).

Asuinrakennukset:

Lainat, jotka myönnetään asuinrakennusten hankkimiseksi tai rakennuttamiseksi, sekä asuinrakennusten remontointiin myönnettyt lainat (myös peruskorjausta pienempiin remonteihin myönnettyt lainat).

17.12.2020

Asunto-osakkeet ja -osuudet:

Lainat, jotka myönnetään osakkeiden tai osuuksien hankkimiseksi asunto-osakeyhtiöistä, -osuuskunnista tai asuinkiinteistöistä. Lisäksi asunto-osakeyhtiöitä, -osuuskuntia tai asuinkiinteistöyhtiöitä koskevat remontointiin myönnetyt lainat (myös peruskorjausta pienempiin remontteihin).

10.12.2 Sijoitusasuntolainat (I)

Sijoitusasuntolainoihin raportoidaan yksityishenkilöiden vuokraamistarkoitukseen hankittuun asunto-omaisuuteen liittyvät lainat. Näitä ovat verottajan määrittelemät asunnonostoon tarkoitettut tulonhankkimislainat. Erään raportoidaan myös sijoitusasunnon remontointiin myönnetyt lainat (myös peruskorjausta pienempiin remontteihin myönnetyt lainat).

10.12.3 Vapaa-ajanasuntoihin liittyvät luotot (R)

Lainat, jotka myönnetään uusien tai käytettyjen vapaa-ajanasuntojen/kesämökkien hankkimiseksi tai remontoimiseksi (myös peruskorjausta pienempiin remontteihin myönnetyt lainat).

10.12.4 Opintolainat (S)

Lainat, jotka myönnetään yksityishenkilöille opiskeluun tai opintomatkojen yms. rahoittamiseen.

10.12.5 Ajoneuvolainat (V)

Ajoneuvolainoihin raportoidaan yksityiskäyttöisten henkilöautojen, rekisteröitävien moottoripyörien, mopojen yms., matkailuautojen sekä näihin kytkettävissä olevien peräkärrien, trailerien, asuntovaunujen yms. hankintaan otetut lainat.

17.12.2020

10.12.6 Kulutusluotot (P) pl. ajoneuvolainat

Kotitalouksille myönnetyt lainat, jotka on myönnetty henkilökohtaiseen käyttöön tulevien kulutustavaroiden ja palveluiden pl. ajoneuvojen hankkimiseksi. Tähän merkitään muun muassa seuraavat:

- Kaikki tili- ja korttiluotot (myös luotolliset sekkitilit).
- Matkoja varten myönnetyt luotot (muut kuin opinto- tai työmatkat).
- Muut luotot, jotka on myönnetty kotitalouksille kulutukseen (esim. kodinkoneiden jne. hankintaa varten myönnetyt luotot).

10.12.7 Muu käyttötarkoitus (O)

Lainat, jotka eivät sisälly em. ryhmiin. Esimerkiksi liiketoimintaan (tuotantotarkoitukseen), velkajärjestelyihin, arvopaperi- ym. sijoituksiin ja muihin vastaaviin tarkoituksiin myönnetyt lainat.

Esimerkiksi maanviljelijän saama laina siemenviljan tai traktorin hankintaan ei ole kulutusluottoa, vaan kuuluu muu käyttötarkoitus -luokkaan. Maanviljelijän saama laina henkilöauton ostoon kuuluu ajoneuvolainoihin, jos auto on ostettu yksityiskäyttöön, ja muihin lainoihin, jos auto on hankittu ammatikäyttöön.

10.12.8 Käyttötarkoitusta ei määritelty (N)

Muiden kuin kotitaloussektorin (S.14) ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen (S.15) lainoja ei luokitella käyttötarkoituksen mukaan. Niiden käyttötarkoituluokaksi merkitään N (LD-tietue, kenttä 13).

17.12.2020

11 KORKOKÄSITTEET RATI-TEDONKERUUSSA

11.1 Sovellettavat korkokäsitteet

Sovittu vuosikorko on rahalaitoksen ja asiakkaan välisessä sopimuksessa sovittu korko korotettuna vuositasolle. Se kuvaa sitä korkoa, jonka rahalaitos maksaa talletuksista tai perii lainoista. Korko raportoidaan aina raportoijan näkökulmasta käsin, eli jos rahalaitoksen maksama tai saama korko poikkeaa asiakkaan saamasta tai maksamasta korosta, korkona raportoidaan rahalaitoksen saama tai maksama korko. Esim. kolmannen osapuolen asiakkaalle maksamia tukia ei oteta huomioon, koska ne eivät vaikuta rahalaitoksen maksamaan tai saamaan korkoon. Jos asiakkaan maksamaa korkoa ei makseta kokonaan pankille, vaan osa korosta maksetaan kolmannelle osapuolelle, korkotilastoissa raportoidaan pankin saama osuus. Lisäksi korot raportoidaan aina bruttomääräisinä ennen veroja.

Lainakantojen keskikoron laskemisessa ei oteta huomioon hoitamattomia lainoja eikä velkojen uudelleenjärjestelyihin myönnettyjä alikorkoisia lainoja. Alikorkoiset lainat ovat viitekorollisia lainoja, joiden marginaali on 0 tai negatiivinen (Finanssivalvonnan S-raportti). Henkilökuntalainat, joiden marginaali on nolla tai negatiivinen lasketaan kuitenkin mukaan korkotilastoihin.

Hoitamattomista lainoista raportoidaan ainoastaan kantatieto (taloustoimi S) – esimerkiksi uusia sopimuksia (N01 tai N02) tai nostoja (D) ei raportoida. Hoitamattomien lainojen korkoprosentteja ei myöskään raportoida. Hoitamattomat lainat ovat mukana kentän 32 tasearvossa mutta ne on vähennetty kentästä 34, jossa ilmoitetaan tasearvo pl. hoitamaton kanta. Hoitamattomien lainojen sovittuja korkoja ei oteta mukaan sovitun vuosikoron laskentaan (kenttä 35). Jos raportoitu rivi koostuu pelkästään hoitamattomista lainoista, korkotietona raportoidaan 0 %. Korkoprosenttitietoja kentässä 35 ei raportoida myöskään alikorkoisille lainoille.

Hoitamattomien lainojen osalta noudatetaan Euroopan pankkiviranomaisen (European Banking Authority, EBA) määritelmää (non-performing-loans).

17.12.2020

Laina on hoitamaton, kun saaminen on yli 90 päivää myöhässä tai on syytä olettaa, että velallinen ei suoriudu maksuistaan.

11.1.1 Sovittu vuosikorko

Rahalaitoksen myöntämistä lainoista ja sen vastaanottamista talletuksista raportoidaan sovittu vuosikorko kantojen, uusien talletussopimusten, aitojen uusien lainasopimusten ja uudelleen neuvoteltujen lainojen sekä uusien nostettujen lainojen osalta. Sovittu vuosikorko on rahalaitoksen ja asiakkaan sopima korko, joka on korotettu vuositasolle ottaen huomioon korkomaksujen frekvenssi. Se kattaa kaikki talletuksista ja lainoista maksettavat korot, mutta ei muita mahdollisia kuluja. Sovittu vuosikorko ilmoitetaan prosentteina.

Mikäli talletukselle kertynyt korko lisätään pääomaan ja lainan kaikki maksut ja takaisinmaksut suoritetaan säännöllisin väliajoin vuoden sisällä, sovittu vuosikorko lasketaan seuraavalla kaavalla:

$$x = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1$$

x	on sovittu vuosikorko
r_{ag}	on nimelliskorko, josta on sovittu rahalaitoksen ja asiakkaan välillä, kun talletuksen korko lisätään pääomaan ja lainan kaikki maksut ja takaisinmaksut suoritetaan säännöllisin väliajoin vuoden sisällä
n	on talletuksen koron pääomittamisten ja lainan (takaisin)maksujaksojen määrä vuodessa, eli $n = 1$, kun maksu suoritetaan kerran vuodessa, $n = 2$, kun maksu suoritetaan puolivuositain, $n = 4$, kun maksu suoritetaan neljännesvuositain ja $n = 12$, kun maksu suoritetaan kuukausittain.

Sovitun vuosikoron laskemisessa on olennaista se, kuinka usein korko maksetaan eli talletuksen korko lisätään pääomaan tai lainan korko maksetaan pankille. Talletuksen tai lainan alkuperäisellä maturiteetilla ei ole merkitystä koron määräytymisessä.

17.12.2020

Esimerkki:

Talletus, joka on toistaiseksi voimassa ja jonka nimelliskorko, 3 %, lisätään pääomaan kerran vuodessa. Sovittu vuosikorko on yhtä suuri kuin sen nimelliskorko eli 3,00 %:

$$i = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1 = \left(1 + \frac{3,00\%}{1}\right)^1 - 1 = 3,00\%$$

Esimerkki:

Jos edellisessä esimerkissä olevan talletuksen korko lisätään pääomaan neljä kertaa vuodessa, sovittu vuosikorko on hieman korkeampi eli 3,03 %:

$$i = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1 = \left(1 + \frac{3,00\%}{4}\right)^4 - 1 = 3,03\%$$

Esimerkki:

Sovittu vuosikorko on yhtä suuri kuin edellisessä esimerkissä eli 3,03 %, jos kysymyksessä on 3 kuukauden määräaikaistalletus, jonka nimelliskorko on 3 % ja jonka korko maksetaan talletuksen erääntyessä. Tällöin kaavan muuttuja $n = 4$.

Esimerkki:

Jos 3 kuukauden määräaikaistalletuksen korko maksetaan kunkin kuukauden lopussa, muuttuja $n = 12$ ja sovituksi vuosikoroksi muodostuu 3,04 %:

$$i = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1 = \left(1 + \frac{3,00\%}{12}\right)^{12} - 1 = 3,04\%$$

17.12.2020

Esimerkki:

Jos yön yli -talletuksen korko maksetaan joka päivä, $n = 365$ ja 3,00 prosentin nimelliskorkoa vastaa sovittu vuosikorko

$$i = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1 = \left(1 + \frac{3,00\%}{365}\right)^{365} - 1 = 3,04\%$$

Jos sen sijaan yön yli -talletuksen korko maksetaan kerran vuodessa, on sovittu vuosikorko 3,00 %

$$i = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1 = \left(1 + \frac{3,00\%}{1}\right)^1 - 1 = 3,00\%$$

Esimerkki:

Kaavan avulla voidaan johtaa vuositason sovittu korko myös esimerkiksi 10 000 euron talletukselle, jossa asiakkaalle maksetaan kahden vuoden kulluttua 11 000 euroa. Koska korko maksetaan kerran 2 vuodessa, kaavan muuttuja $n = \frac{1}{2}$. Asiakkaan saama kokonaistuotto kahdelta vuodelta on 10 %. Sovittu vuosikorko on 4,88 %, ja se lasketaan seuraavasti:

$$i = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1 = \left(1 + \frac{10,0\% / 2}{\frac{1}{2}}\right)^{\frac{1}{2}} - 1 = 4,88\%$$

Esimerkki:

Vastaavalla tavalla voidaan johtaa myös sovittu vuosikorko esimerkiksi nimelliskoroltaan 5,00 prosentin asuntolainalle, jonka korko maksetaan ja jota lyhennetään kuukausittain. Sovituksi vuosikoroksi muodostuu 5,12 %.

17.12.2020

$$i = \left(1 + \frac{r_{ag}}{n}\right)^n - 1 = \left(1 + \frac{5,00\%}{12}\right)^{12} - 1 = 5,12\%$$

Esimerkki:

1. Jos asiakkaalla on lainassaan kolmannen osapuolen maksama korkotuki, raportoi luottolaitos LD-tietueella korkona myös korkotuen. Lainan korko on esimerkiksi euribor + 5 prosenttiyksikköä, josta asiakas maksaa euribor + 2 prosenttiyksikköä ja kolmas osapuoli 3 prosenttiyksikköä.

2. Jos luottolaitoksella on lainajärjestelyissä mukana kolmas osapuoli (alihankkija), joka saa osan asiakkaan maksamasta korosta, ei tätä korkoa raportoida. Asiakas maksaa lainasta korkoa esimerkiksi euribor + 8 prosenttiyksikköä. Tästä korosta 2 prosenttiyksikköä maksetaan lainan alihankkijalle, ja luottolaitos saa euribor + 6 prosenttiyksikköä, joka raportoidaan Suomen Pankille.

Jos lainan lyhennykset ja korot maksetaan eri tahdissa, määräytyy yllä olevassa laskukaavassa käytettävä muuttuja n koronmaksun frekvenssin perusteella. Näin ollen laskukaavaa voidaan soveltaa muun muassa seuraavissa tapauksissa, jos lainakorko maksetaan säännöllisesti:

- kertalyhenteinen laina
- laina, johon sisältyy lyhennysvapaita jaksoja
- jatkuvasti voimassa oleva laina, jota ei ole pakko lyhentää.

11.1.2 Suppeasti määritelty efektiivinen korko

Jos lainan tai talletuksen korkomaksua ei pääomiteta säännöllisesti, tulee rahalaitoksen raportoida lainojen ja talletusten kantatietojen sekä uusien talletussopimusten ja aitojen uusien lainasopimusten sekä nostettujen lainojen tapauksessa suppeasti määritelty efektiivinen korko. Tämä efektiivinen korko on sama kuin luottolaitoksen ja asiakkaan sopimien kaikkien muiden olemassa olevien tai tulevien sitoumusten kuin lainaan liittyvien muiden kulujen nykyarvo. Suppeasti määritelty vuositasoinen korko ei ota huomioon muita

17.12.2020

lainanhoitokuluja kuin korot, ja se vastaa todellisen vuosikoron korkosuutta.

Useimmiten vuositason sovittu korko ja suppeasti määritelty efektiivinen korko antavat saman tuloksen.

11.1.3 Todellinen vuosikorko

Uusista kulutusluotto- ja asuntolainasopimuksista kerätään todelliset vuosikorot siten kuin ne lasketaan kuluttajasuojalainsäädännön mukaan.¹² Koska laki edellyttää, että todelliset vuosikorot tulee laskea vain yksityishenkilöille myönnettävistä lainoista, todelliset vuosikorot raportoidaan vain kotitalouksille ja elinkeinonharjoittajille myönnettyistä lainoista. Kotitalouksia palveleville voittoa tavoittelemattomille yhteisöille (KPVTY:t) myönnettyt lainat jäävät tämän raportoinnin ulkopuolelle.

Todellisesta vuosikorosta kerätään tiedot sekä aitojen uusien lainasopimusten (taloustoimi N01) että uudelleen neuvoteltujen lainojen (taloustoimi N02) keskimääräisestä korosta. Korkoa laskettaessa otetaan huomioon kaikki lainan nostamiseen ja hoitamiseen liittyvät kulut, joita ovat mm. avausmaksu, tilinhoito- ja käsittelymaksut, hallintokulut, laskutusmaksut sekä asiakirjojen valmistelukulut. Hoitamattomista lainoista ei raportoida taloustoimia N01, N02 ja D (N01 = aito uusi lainasopimus, N02 = uudelleen neuvoteltu lainasopimus, D = uusi nosto).

11.2 Uusi sopimus / uusi liiketoimi ja uudet lainojen nostot

EKP seuraa uusia laina- ja talletussopimuksia kuvaavassa tilastossa yritys- ja kotitaloussektorille myönnettyjen uusien lainojen määrää ja rahoituksen hintaa sekä yritys- ja kotitaloussektorin rahalaitoksiin tallettamien uusien varojen määrää ja niille maksettavaa korkoa. Muutokset uusien lainojen ja talletusten koroissa ja määrissä kuvaavat osaltaan rahapolitiikan välittymistä taloudessa.

---

¹² Ks. kuluttajasuojalaki ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY.

17.12.2020

Uudet lainat ja talletukset kirjataan EKP:n korkotilastossa aina sopimuksen-tekopäivälle siten, että koko sovitun lainan/talletuksen määrä ja sopimuksen-tekohetkellä tiedossa oleva korko raportoidaan uuden sopimuksen yhteydessä. Hoitamattomista lainoista ei raportoida taloustoimien N01, N02 ja D korkoja. Kansallisesti seurataan kuitenkin myös raportointiperiodin aikana nostettujen lainojen määrää ja nostetuista lainoista maksettavia korkoja.

Uusilla liiketoimilla/sopimuksilla tarkoitetaan kaikkia asiakkaan ja rahalaitoksen välillä raportointiajanjakson aikana tehtyjä kahdenvälisiä uusia sopimuksia, joilla yksilöidään lainan/talletuksen korko ja muut sopimusehdot. Uudet sopimukset koostuvat kahdesta osasta:

1. *Aidot uudet sopimukset*, joilla yksilöidään ensimmäistä kertaa korko ja muut sopimusehdot.
2. Sopimukseen liittyvien *uudelleen neuvoteltujen* ehtojen *tuloksena syntyneet uudet sopimukset*.

Uudet talletussopimukset raportoidaan vain uudet sopimukset -tasolla (taloustoimi N). Uudet lainasopimukset sen sijaan raportoidaan joko aitoina uusina sopimuksina (taloustoimi N01) tai lainojen uudelleenneuvotteluina (taloustoimi N02). Aitojen uusien sopimusten ja lainojen uudelleenneuvotteluiden summan tulee vastata ennen vuotta 2014 raportoitua lainojen uusia sopimuksia.

Uusia sopimuksia ja nostoja koskevat tiedot raportoidaan vain seuraavista talletus- ja lainavaateista:

- jälkimarkkinattomat velkakirjalainat (223)
- repomyynnit (224)
- määräaikaistalletukset (225)
- jälkimarkkinattomat rahamarkkinavelkakirjalainat (41)
- repo-ostot (46)
- rahoitusleasing (47211)
- factoring (47311)
- muut myyntisaamiset (47319)
- muut lainat (4791).

17.12.2020

Yön yli -talletuksista, irtisanomisehtoista talletuksista, e-rahasta sekä tili- ja korttiluotoista kerätään vain kuukauden lopun kantatiedot, koska EKP:n ohjeistuksen mukaan kuukauden lopun kannat vastaavat kuukauden aikaisia taloustoimia.

11.2.1 Uudet talletussopimukset

Uusilla talletussopimuksilla (taloustoimi N) tarkoitetaan kaikkia asiakkaan ja rahalaitoksen välillä raportoitavan ajanjakson aikana tehtyjä uusia sopimuksia, joilla yksilöidään ensimmäistä kertaa talletuksen korko sekä talletukseen liittyvien ehtojen uudelleen neuvottelujen tuloksena syntyneitä uusia sopimuksia.

Tavallisissa määräaikaistalletuksissa kiinteä rahasumma sijoitetaan ennalta määräytyksi ajaksi, jolloin uusi liiketoimi syntyy vain, kun asiakas ja luottolaitos sopivat talletuksen suuruuden ja korkoprosentin uutta talletustiliä ensimmäistä kertaa avattaessa. Normaalisti määräaikaistalletuksia ei pidennetä, mutta jos tämä kuitenkin on mahdollista, uusien neuvottelujen tuloksena syntyneitä talletussopimuksen pidennystä tulee käsitellä uutena liiketoimena. Määräaikaistalletuksen automaattinen uudistaminen ei sitä vastoin ole uusi liiketoimi. ASP-talletuksissa uutena liiketoimena raportoidaan koko säästötavoitteen asemesta vain ensimmäinen tilille tehty talletus.

11.2.2 Aidot uudet lainasopimukset, uudelleen neuvotellut lainat ja uudet nostetut lainat

Aidoilla uusilla lainasopimuksilla (taloustoimi N01) tarkoitetaan kaikkia asiakkaan ja rahalaitoksen välillä tehtyjä uusia lainasopimuksia, joilla yksilöidään ensimmäistä kertaa lainan korko ja muut ehdot, riippumatta siitä, nostetaanko laina tilastointiajanjakson aikana. Aidot uudet lainasopimukset kasvattavat myönnettyjen luottojen kokonaismäärää.

Lainojen uudelleen neuvotteluilla (taloustoimi N02) tarkoitetaan sellaisia uusia lainasopimuksia, jotka syntyvät olemassa olevien lainojen uudelleen neuvottelujen tuloksena. Toisin kuin aidot uudet sopimukset, uudelleen neuvotellut eivät lisää myönnettyjen luottojen määrää.

Sirtyvä laina raportoidaan eri tavoin sen mukaan, mikä rooli asiakkaalla on:

17.12.2020

1. Pankki A myy/siirtää lainan Pankille B asiakkaan tietämättä ja sopimusehdot eivät muutu. Liiketoimi raportoidaan siirtona, ei uutena sopimuksena.
2. Jos sopimusehdot siirron yhteydessä muuttuvat, alkuperäinen laina raportoidaan uudelleen neuvoteltuna sopimuksena (tällöin myös asiakas on aktiivinen/tietoinen siirrosta)
3. Jos asiakas nostaa uuden lainan Pankista B ja maksaa sillä pois lainan Pankista A ja tämän lisäksi tekee vielä uuden sopimuksen, tällöin koko summa kirjautuu aitona uutena sopimuksena

Esimerkki:

100 000 €:n lainasta Pankista A siirryt 100 000 € Pankkiin B ja Pankki B myöntää lisälainaa 10 000 €.

Asiakas nostaa Pankista B 110 000.

1.

Talustoimi	Lainojen siirrot	Pankki A	Pankki B
D			10 000,00
N01			10 000,00
S		0 *)	110 000,00
F	LS	100 000,00	
F	LA		100 000,00

2.

Talustoimi	Lainojen siirrot	Pankki A	Pankki B
D			10 000,00
N01			10 000,00
N02			100 000,00
S		0 *)	110 000,00
F	LS	100 000,00	
F	LA		100 000,00

3.

Talustoimi	Lainojen siirrot	Pankki A	Pankki B
D			110 000,00
N01			110 000,00
S		0 *)	110 000,00

* Vähennetty 100 000 € kantatiedoista.

17.12.2020

Uudelleenneuvottelujen tuloksena voi syntyä sopimus esimerkiksi silloin, kun lainan marginaali neuvotellaan uudelleen. Uudelleenneuvotteluna ei kuitenkaan pidetä vanhojen lainaehtojen automaattista muuttamista, jos se toteutetaan ilman asiakkaan aktiivista puuttumista asiaan ja ilman sopimusehdoja koskevia uusia neuvotteluja.

Lyhennysvapaa. Mikäli mahdollisuudesta lyhennysvapaaseen on sovittu alkuperäisen sopimuksenteon yhteydessä, sitä ei raportoida uudelleen neuvoteltuna sopimuksena. Mikäli mahdollisuus lyhennysvapaaseen ei sisälly lainasopimukseen, vaan se tehdään erillisenä, esim. pankin kampanjan yhteydessä, se kirjataan tilastoihin uudelleen neuvoteltuna lainana (taloustoimi N02).

Luottolaitoksen asiakkaalle antamaa sitovaa luottolupausta ei lasketa mukaan aitoihin uusiin sopimuksiin eikä uudelleen neuvoteltuihin lainoihin; uusi lainasopimus syntyy vain silloin, kun asiakas allekirjoittaa lainaehdot.

Uudet nostot (taloustoimi D) sisältävät raportointiajanjakson aikana nostetut uudet lainat. Sellaisesta lainan uusinnasta, jossa lainan kokonaismäärä ylittää uusinnan kohteena olevan lainan määrän, kirjataan uusiin nostoihin vain vanhan lainan ylittävä osuus.

11.2.3 Korkosidonnaisuuden muutokset

Sopimuksessa olevan viitekoron (esim. euribor, prime) automaattinen tarkistaminen ei ole uusi liiketoimi, koska sen yhteydessä ei neuvotella vanhan sopimuksen ehtoja uudelleen. Tällaiset korontarkistukset heijastuvat vain laina- ja talletuskantojen korkoihin. Sen sijaan sopimuksen viitekorkoon liittävä (tai siitä vähennettävä) marginaalin tarkistaminen asiakkaan ja luottolaitoksen välisten neuvottelujen tuloksena on uusi liiketoimi, ja se raportoidaan LD-tietueella joko uutena sopimuksena (talletukset) tai uudelleenneuvotteluna (lainat).

Lainan korkosidonnaisuuden muutos (esim. viitekoron vaihto euriborista primemekorkoon tai toiseen euriborkorkoon tai kiinteän koron vaihto euriborsi-

17.12.2020

donnaiseen korkoon) ei ole uusi sopimus, jos korkosidonnaisuuden muutoksesta on sovittu voimassa olevalla sopimuksella. Tällöin koron muutosta ei myöskään raportoida uudelleen neuvoteltuna lainasopimuksena. Jos sitä vastoin korkosidonnaisuuden vaihdos tehdään uusien neuvottelujen tuloksena, raportoidaan laina uudelleen neuvoteltuna. Jos korkosidonnaisuuden vaihtamiseen liittyy neuvottelu lainan marginaalista, on kysymys niin ikään uudelleen neuvotellusta lainasopimuksesta.

Esimerkki:

10 vuoden laina, jonka korko on kiinteä laina-ajan ensimmäiset neljä vuotta, minkä jälkeen jäljellä olevalle laina-ajalle sovitaan korko. Aitoja uusia lainasopimuksia ovat sopimuksen alkuperäisellä tekohetkellä sovittu neljän ensimmäisen vuoden kiinteä korko. Neljän vuoden jälkeen sovittu korko on uudelleen neuvoteltu lainasopimus.

Esimerkki:

Laina, joka myönnetään 10 vuodeksi. Sopimuksen tekohetkellä sovitaan lainakorko koko laina-ajaksi siten, että ensimmäisen vuoden aikana korko on kiinteä, toisen vuoden ajan euribor + x % ja loppuajan euribor + y %. Tässä tapauksessa vain ensimmäiseksi vuodeksi sovittu kiinteä korko ilmoitetaan uutena liiketoimena, koska ennalta sovittu korkosidonnaisuuden tai marginaalin muuttaminen ei ole uusi sopimus vaan pikemminkin osa sopimuksen tekohetkellä sovittuja lainahtoja.

11.2.4 Lisälaina

Vanhan lainan päälle otettavasta lisälainasta uuden sopimuksen määrä on se osuus, josta neuvotellaan lainaa nostettaessa. Esimerkiksi asiakas, jolla on 5 000 euron kulutusluotto 9 prosentin korolla, voi pyytää luottolaitosta lainamaan 2 000 euroa lisää. Tässä tapauksessa aito uusi liiketoimi on 2 000 euron lisälaina, jonka korosta neuvotellaan erikseen. Jos myös alkuperäisen 5 000 euron lainan ehdot neuvotellaan sopimuksen teon hetkellä, raportoidaan lainan korotus, 2 000 euroa aitona uutena lainasopimuksena ja alkuperäinen laina (5 000 euroa) uudelleen neuvoteltuna lainasopimuksena.

17.12.2020

11.2.5 Useassa erässä nostettava laina

Asiakas saattaa joissakin tapauksissa (esim. omakotitalon rakentamista varten otettu laina) nostaa hänelle myönnetyn lainan useassa erässä.

Koko laina raportoidaan kuitenkin uutena sopimuksena sopimuksen teko-kuukauden mukaan. Sen sijaan kukin nostettu erä raportoidaan uutena nostona nostokuukauden mukaan.

Kattosopimuksen (*umbrella contracts*) nojalla asiakas voi nostaa lainoja useamman tyyppisiltä lainatileiltä tiettyyn, kaikki lainatilit kattavaan enimmäismäärään asti. Tällaisen sopimuksen tekemisajankohtana ei täsmennetä lainan tyyppiä, nostoaikaa tai sen korkoa, mutta sovitaan kuitenkin mahdollisista eri vaihtoehdoista. Tällaisia kattosopimuksia ei lueta kokonaisuudessaan uusiin sopimuksiin, vaan kukin lainan nosto kirjataan uudeksi sopimukseksi ja otetaan samalla mukaan myös kantatietoihin.

11.2.6 Nostamattomasta lainasta perittävät korot

Mikäli laina nostetaan erissä esimerkiksi talonrakentamisen rahoittamiseksi, lainan myöntävä luottolaitos voi pyytää korkoa myönnetyltä, mutta vielä nostamattomalta lainalta. Tätä ei tule sisällyttää korkotilastoon uutena liiketoimena tai kantatietona. Tällaista maksua ei katsota lainakoroksi vaan sopimukseen liittyväksi muuksi veloituksiksi, joka saattaa sisältyä todelliseen vuosikorkoon paikallisen käytännön mukaan, mutta jota ei oteta mukaan sovitua vuosikorkoa laskettaessa.

11.3 Alkuperäinen koron kiinnitysaika

Aidoista uusista lainasopimuksista ja uudelleen neuvotelluista lainoista sekä uusista nostetuista lainoista kerätään tiedot sopimuksen alkuperäisen koron kiinnitysaikan mukaan eriteltyinä. Alkuperäinen koron kiinnitysaika on sopimuksessa ennalta sovittu ajanjakso, jonka aikana korko ei voi muuttua. Alkuperäinen koron kiinnitysaika raportoidaan LD-tietueen kentässä 42 (koodilista 24).

17.12.2020

Uusista määräaikaistalletussopimuksista ja jälkimarkkinattomista velkakirjalainoista ei raportoida alkuperäistä koron kiinnitysaikaa, mutta talletuksen alkuperäinen maturiteetti tulee raportoida.

Uuden euriborsidonnaisen lainan alkuperäinen koron kiinnitysaika on pääosin sama kuin viitekoron maturiteetti, sillä tällaisen lainan korko pysyy yleensä muuttumattomana seuraavaan korontarkistusajankohtaan asti. Primekorkoon sidotut lainat ilmoitetaan lyhimmissä koron kiinnitysaikaluokassa, koska sopimuksen viitekorko voi periaatteessa muuttua milloin tahansa. Repo-ostojen ja -myyntien tapauksessa alkuperäisenä koronkiinnitysaikana käytetään alkuperäistä maturiteettia.

11.4 Kirjausajankohta

Kantatietojen korot lasketaan kuukauden lopun havaintojen poikkileikkauksena kuukauden viimeisenä päivänä sovellettavien laina- ja talletuskorkojen painotettujen keskiarvojen mukaan. Aitojen uusien lainasopimusten, uudelleen neuvoteltujen lainasopimusten, uusien talletussopimusten ja uusien nostojen korot lasketaan puolestaan kaikkien kuukauden aikana toteutettujen uusien liiketoimien/nostojen korkojen määrillä painotettuna keskiarvona.

Poikkeuksen muodostavat tililuotot, valmiusluottolimiitit, maksuaikaluotot, pidennetyt luottokorttiluotot sekä yön yli -talletukset ja irtisanomisehtoiset talletukset, joista kerätään ainoastaan kuukauden lopun keskikorot. Näiden vaateiden kuukauden lopun kantojen katsotaan vastaavan kuukauden aikaisien uusien liiketoimien määrää.

11.5 Lainan korkokatto/korkolattia

Lainaan liittyvä korkokatto tai korkolattia ei vaikuta uuden lainasopimuksen raportointiin. Korkosidonnaisuus ja koron alkuperäinen kiinnitysaika raportoidaan siten kuin ne on määritelty lainasopimuksessa.

17.12.2020

Esimerkki:

Uusi lainasopimus, jossa korko on sidottu primekorkoon:

Kenttä 41, korkosidonnaisuus saa arvon "R".

Kenttä 42, alkuperäinen koron kiinnitysaika saa arvon "1" (vaihtuvakorkoiset ja enintään 1 kk).

Lainojen kantatiedoista raportoidaan aina rahalaitoksen asiakkaalta saama korko. Kun korkokatto tai korkolattia on saavutettu, raportoidaan lainakan-
nan korkokaton tai korkolattian mukainen korko. Jos korkokatto tai -lattia on
liitetty lainaan, jonka viitekorkona on käytetty euriborkorkoa, pysyy laina
koko sopimuksen voimassaoloajan euriborsidonnaisena, ellei sopimuksen
viitekorkoa muuteta (ks. myös kohta korkosidonnaisuus, 10.9).

11.6 Eräiden erityistuotteiden käsittely

Porrastetusti nousevakorkoiset (laskevakorkoiset) lainat ja talletukset ovat
sopimuksia, joille on sovittu kiinteä maturiteetti ja joiden korko nousee (las-
kee) sopimuksen aikana ennalta vahvistetun määrän.

Esimerkki:

Maturiteetiltaan 4 vuoden määräaikaistalletus, jonka korko on ensimmäisenä
vuotena 2 %, toisena vuotena 3 %, kolmantena vuotena 4 % ja neljäntenä
vuotena 5 %. Uutena liiketoimena tilastoitava vuositasoinen sovittu korko on
tekijöiden ($1+korko$) geometrinen keskiarvo eli 3,49 %.

$$i = \sqrt[4]{(1 + 2\%)(1 + 3\%)(1 + 4\%)(1 + 5\%)} - 1 = 3,49\%$$

Talletuksen kannan korkona raportoidaan sen sijaan tilastointiajankohdan
korko eli ensimmäisenä vuotena 2 %, toisena vuotena 3 % ja niin edelleen.

Talletussopimukseen saattaa liittyä ehto, jonka vuoksi talletuksen lopullinen
korko ei ole sopimuksen tekohetkellä tiedossa. Määräaikaistalletukselle voi-
daan esimerkiksi maksaa ennalta sovitun kiinteän koron lisäksi jälkikäteen

17.12.2020

määräytyvä mahdollinen lisäkorko, jonka suuruus riippuu osakekorin käyttäytymisestä. Tällöin uuden määräaikaistalletuksen korkona tilastoidaan vain kiinteä korko, joka on tiedossa sopimuksen tekohetkellä. Mahdollinen lisäkorko otetaan huomioon vain kantatiedoissa.

Lainasopimusta tehtäessä asiakas ja pankki voivat sopia hyvin joustavista korkoehdoista. Laina voidaan esimerkiksi nostaa useassa erässä, ja asiakas saa valita kunkin noston yhteydessä sovellettavaksi koroksi joko 1 kuukauden euribor + 0,5 % tai 3 kuukauden euribor + 0,5 %. Sopimuksen synnyttyä pankki raportoi sovitun määrän uutena liiketoimena, mutta jos ensimmäistä lainaerää ei ole vielä nostettu, pankki ei voi tietää, minkä koron asiakas tulee valitsemaan. Tällöin nyrkkisääntö on, että uuden luoton korkona ilmoitetaan vaihtoehtoisista sovitusta koroista se, joka on matalin sopimuksen tekohetkellä.

11.7 Siirtyvät korot

Lainojen ja talletusten siirtyvät korot (kertynyt maksamatta oleva korko) raportoidaan LD-tietueen kentässä 37 kohdistettuna kullekin raportoitavalle laina- ja talletuserälle (riville). Jos LD-tietueessa raportoidut yhteenlasketut siirtyvät korot eivät ole tasetäsmäviä, voidaan niiden korjauserä raportoida osana muita saamisia tai muita velkoja REST-tietueessa vaateella I.711 (Koron täsmätyserä [kohdistamattomat siirtyvät korot]).

17.12.2020

12 ARVOPAPERISTETTUJEN JA MUIDEN LAINASIIRTOJEN RAPORTOIMINEN

12.1 Taustaa

Luottolaitos raportoi LD-tietueessa tiedot tilastointiajanjakson aikana arvopaperistamistaan lainoista sekä muista lainan siirroista (myynnit ja ostot ja muut siirretyt lainat). Tiedot raportoidaan ainoastaan perinteisestä arvopaperistamisesta, ei synteettisestä arvopaperistamisesta. Lisäksi luottolaitoksen tulee raportoida arvopaperistetuista lainoista kuukauden lopun kannat, jos arvopaperistetut lainat säilyvät sen taseessa esimerkiksi IAS39-säännösten perusteella.

Jos luottolaitos toimii erityisyhteisön tai muun yrityksen puolesta arvopaperistamansa tai muulla tavalla siirretyn lainakannan hallinnoijana, tulee sen raportoida hallinnoimansa yhteisön puolesta tilastointiajanjakson lopun lainakannat. Rahalaitoksen toisen yhteisön puolesta hallinnoimista lainoista ei raportoida korkotietoja. Taseessa oleva arvopaperistettu lainakanta raportoidaan kuten muut taseessa olevat lainat eli niistä raportoidaan myös korkotiedot.

Luottolaitoksen tulee raportoida kuukauden lopun lainakannat myös sellaisissa tapauksissa, joissa luottolaitos on välittänyt lainoja ulkomaiselle samaan konserniin kuuluvalla yhtiöllä, jos tämän tieto on luottolaitoksen käytettävissä. Jos tieto ei ole suoraan luottolaitoksen käytettävissä, pyydetään ottamaan yhteyttä Suomen Pankkiin menettelytapojen sopimiseksi.

Arvopaperistamisella tarkoitetaan taloustoimea, joka sisältää

1) perinteisen arvopaperistamisen, niin kuin se määritellään asetuksen (EU) N:o 575/2013 artiklan 4 kohdassa 61:

arvopaperistamisella tarkoitetaan liiketointa tai järjestelmää, jolla vastuuseen tai määritettyyn vastuujoukkoon liittyvä luottoriski jaetaan etuoikeusluokkiin ja jolla on kummatkin seuraavat ominaisuudet:

17.12.2020

- a) liiketoimen tai järjestelmän maksut riippuvat vastuun tai määritetyn vastuujoukon suorituskyvystä;
- b) etuoikeusluokkien järjestys määrittää tappioiden jakautumisen liiketoimen tai järjestelmän voimassaoloaikana

2) arvopaperistamisen, kuten se on määritelty EKP:n asetuksen EKP/2013/40 artiklan 1 kohdassa 2, ja johon liittyy arvopaperistettujen lainojen luovutus erityisyhteisölle:

arvopaperistamisella tarkoitetaan taloustoimea tai järjestelyä,

a) jonka yhteydessä saamisen tai sammioitujen saamisen omistus tai niistä saatava korko siirretään yhteisölle, joka on alkuperäisestä liikkeeseenlaskijasta erillinen ja arvopaperistamista varten tai sen edistämiseksi perustettu yhteisö,

b) ja/tai jolla siirretään saamisiin tai sammioituihin saamisiin liittyvä luottoriski tai osa siitä alkuperäisestä liikkeeseenlaskijasta erillisen ja arvopaperistamista varten tai sen edistämiseksi perustetun yhteisön liikkeeseen laskemiin arvopapereihin, arvopaperistamisrahastojen rahasto-osuuksiin, muihin velkapa-pereihin ja/tai johdannaisiin sijoittaville, ja mikäli kyseessä on luottoriskin siirtäminen, siirto suoritetaan siten, että

- arvopaperistettavat saamiset siirretään taloudellisessa mielessä alkuperäisestä liikkeeseenlaskijasta erilliselle ja arvopaperistamista varten tai sen edistämiseksi perustetulle yhteisölle. Tämä suoritetaan siirtämällä arvopaperistettujen saamisen omistus alkuperäiseltä liikkeeseenlaskijalta tai lainaan liittyvän ns. sub-participation-järjestelyn avulla, tai

- luottojohdannaisten, vakuuksien tai jonkin vastaavan mekanismin käytöllä;

ja

17.12.2020

mikäli tällaiset arvopaperit, arvopaperistamisrahastojen rahasto-osuudet, velkapaperit ja/tai johdannaiset lasketaan liikkeeseen, ne eivät edusta alkuperäisen liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteita.

Lainan luovutus, ”lainan myynti, LS”, on lainan tai lainasalkun taloudellinen siirto raportoivalta rahalaitokselta toiselle talouden toimijalle (mahdollinen myös pankkiryhmän sisällä) joko omistusoikeuden siirrolla tai lainaosakkuuden (sub-participation) siirrolla.

Lainan hankinta ”lainan osto, LA” on lainan tai lainasalkun siirto toiselta talouden toimijalta raportoivalle rahalaitokselle (mahdollinen myös pankkiryhmän sisällä) joko omistusoikeuden siirrolla tai lainaosakkuuden (sub-participation) siirrolla.

”Siirrettyjä lainoja, LI” ovat lainat, jotka ovat raportoivan rahalaitoksen myöntämiä/neuvottelemia, suomalaiselle toimijalle annettuja lainoja ja jotka siirretään ulkomailla sijaitsevan, samaan konserniin kuuluvan yhtiön taseeseen ilman, että ne ovat olleet rahalaitoksen omassa taseessa.

Erityisyhteisö/erillisyyhtiö on yritys, joka toteuttaa yhden tai useamman arvopaperistamisen ja joka on suojattu alkuperäisen liikkeeseenlaskijan konkurssiriskiltä ja muilta laiminlyönneiltä sekä laskee liikkeeseen tai pyrkii laskemaan liikkeeseen arvopapereita, arvopaperistamisrahaston rahasto-osuuksia, muita velkapapereita ja/tai johdannaisia ja/tai oikeudellisessa tai taloudellisessa mielessä omistaa tai voi omistaa arvopaperien, arvopaperistamisrahaston rahasto-osuuksien, muiden velkapaperien ja/tai johdannaisten taustalla olevia varoja, joita tarjotaan myyntiin yleisölle tai joita myydään yksityisten sijoitusten perusteella.

Hallinnoijalla tarkoitetaan tässä tiedonkeruussa rahalaitosta, joka hoitaa arvopaperistettuja tai muulla tavalla siirrettyjä (myytyjä) lainoja päivittäin keräämällä lainanlyhennykset ja korot lainaottajalta ja joka toimittaa ne arvopaperistamisjärjestelyn sijoittajille tai lainan ostajalle. Hallinnoitu lainakanta voi jäädä taseeseen tai se voi olla siirretty taseen ulkopuolelle. Molemmissa tapauksissa lainakanta raportoidaan.

17.12.2020

12.2 Arvopaperistettujen lainojen raportointi

Tilastointiajanjakson aikana arvopaperistetuista lainoista raportoidaan lainan vaade, käyttötarkoitus, valuutta ja alkuperäinen maturiteetti sekä lainanottajan sektori ja kotimaa. Taloustoimi tilastointiajanjakson aikana arvopaperistetuissa lainoissa on aina virta "F" (kenttä 5, "taloustoimi"). Kevennetyn raportoinnin piirissä olevat luottolaitokset raportoivat lisäksi kentässä 10 "liiketoimen ajankohta", minkä vuoden ja kuukauden aikana arvopaperistaminen on tehty. Lisäksi kentässä 47 "luottotappiot ja arvonalentumiset" ilmoitetaan taloustoimen hetkellä tehtyjen luottotappiokirjausten määrää.

Ajanjakson aikana arvopaperistetut lainat (kenttä 9 "arvopaperistaminen ja lainojen siirrot") raportoidaan koodeilla:

- "SR" = arvopaperistettu laina (hallinnoitu)
- "SL" = arvopaperistettu laina (ei-hallinnoitu).

Arvopaperistetuista lainoista raportoidaan erikseen ajanjakson aikana taseesta poistettu lainojen määrä ja se lainojen määrä, joka on mahdollista jättää taseeseen, kun luottolaitos soveltaa IAS39-säännöksiä. Jos erä poistetaan taseesta saa kenttä 4 "taseen jaottelu" arvon "O" ja jos erä jää taseeseen kenttä 4 "taseen jaottelu" saa arvon "A".

Jos luottolaitos jatkaa arvopaperistettujen lainojen hallinnoijana tai arvopaperistetut lainat säilyvät luottolaitoksen taseessa IAS39-säännösten perusteella, jatkaa luottolaitos näiden arvopaperistettujen lainakantojen raportointia. Kenttä 5 "taloustoimi" saa arvon "S" ja kenttä 9 "arvopaperistaminen ja lainojen siirrot" arvon "SS" (arvopaperistamisen jälkeinen hallinnoitu laina).

Arvopaperistetuista lainoista ilmoitetaan myös sen erityisyhtiön tai yrityksen sektori ja kotimaa, joka on arvopaperistamisen tai muun lainansiirron vastapuolena. Erityisyhteisön sektori on aina 125 ja EKP:n lisäsektori saa arvon "1".

17.12.2020

TAULUKKO 1: Arvopaperistamiseen liittyvät raportointiyhdistelmät

ARVOPAPERISTAMISEEN LIITTYVÄT TALOUSTOIMET (F) ARVOAPERISTAMISEN JÄLKEINEN KANTOJEN RAPORTOINTI (S)	SR		SL	
	Hallinnoi lainasalkkua		Ei-hallinnoi lainasalkkua	
	Jääkö taseeseen:		Jääkö taseeseen:	
	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei
Arvopaperistettujen lainojen nettovirrat: taloustoimet, jotka vaikuttavat lainojen kantatietoihin, laskettuna luovutukset miinus hankinnat	-	X	-	X
Arvopaperistettujen lainojen nettovirrat: taloustoimet, jotka eivät vaikuta lainojen kantatietoihin, laskettuna luovutukset miinus hankinnat	X	-	X	-
Raportoidaan LD-tietueen kenttien 04, 05 ja 09 kombinaatiolla:	A + F + SR	O + F + SR	A + F + SL	O + F + SL
Arvopaperistetut lainat, joiden hallinnoijana rahalaitos toimii	-	X	-	-
Taseesta poistamattomien arvopaperistettujen lainojen kantatiedot	X	-	X	-
Raportoidaan LD-tietueen kenttien 04, 05 ja 09 kombinaatiolla:	A + S + SS	O + S + SS	A + S + SS	-
Vaihtoehto	1	2	3	4

17.12.2020

Esimerkkejä:

1) Luottolaitos arvopaperistaa Suomeen myönnettyjä asuntovakuudellisia, alkuperäiseltä maturiteetiltaan 19 vuoden asuntolainoja 20 000 000 euroa irlantilaiseen erityisyhtiöön siten, että erä poistetaan taseesta ja luottolaitos ei toimi erän hallinnoijana. Arvopaperistamisen yhteydessä lainoista tehdään 25 000 euron luottotappiokirjaus.

2) Kevennetyn raportoinnin piirissä oleva luottolaitos arvopaperistaa heinäkuussa Suomeen myönnettyjä dollarimääräisiä vakuudettomia yritysten tili-luottoja 5 000 000 euron edestä. Tililuottojen alkuperäinen maturiteetti on enintään 1 vuosi. Arvopaperistamisen vastapuolena toimii hollantilainen erityisyhteisö. Erästä ei tehdä luottotappiokirjausta.

3) Luottolaitos arvopaperistaa suomalaisille pienpanimon elinkeinoharjoittajille myönnettyjä vakuudellisia, alkuperäiseltä maturiteetiltaan 14 vuoden lainoja 12 000 000 euroa irlantilaiseen erityisyhtiöön siten, että erä jää taseeseen ja luottolaitos toimii erän hallinnoijana. Lainat on sidottu 12kk:n euri-boriin ja sovittu vuosikorko on 5,47 %. Erityisyhtiöön siirtyviä korkoja on 1234 euroa ja lainat erääntyvät 5 vuoden kuluttua.

17.12.2020

	1) Taseesta poisto (arvopaperistettu), erillisyyhteisöä käytetään, mutta lainaa ei hallinnoida, täysraportoija	2) Erä jää taseeseen, häntäraportoija	3) Arvopaperistettu lainakanta, joka on jäänyt taseeseen, täysraportoija
1. Tietueen tyyppi	LD	LD	LD
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	M	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	O	A	A
5. Taloustoimi	F	F	S
6. Varattu	-	-	-
7. Vaade	4791	43	4791
8. Notional cash pooling	-	-	-
9. Arvopaperistaminen ja lainojen siirrot	SL	SL	SS
10. Liiketoimen ajankohta	-	2013M07	-
11. Varattu	-	-	-
12. Varattu	-	-	-
13. Käyttötarkoitus	M	N	O
14. Konsernin sisäiset erät	-	-	N
15. Syndikointi	-	-	N
16. Vakuus	-	-	M
17. Sisäinen tunnus	-	-	-
18. Varattu	-	-	-
19. Sektori	141	11102	141
20. Varantovelvoitteesta vapautettu luottolaitos	-	-	-
21. Varantovelvoitteesta vapautetun luottolaitoksen nimi	-	-	-
22. EKP:n lisäsektorit	-	-	-
23. Toimiala	-	-	1105
24. Maakoodi	FI	FI	FI
25. Sektori (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	125	125	125
26. EKP:n lisäsektorit (arvopaperis-taminen ja lainojen siirrot)	1	1	1
27. Vastapuolen kotimaa (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	IE	NL	IE
28. Varattu	-	-	-
29. Varattu	-	-	-
30. Varattu	-	-	-
31. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	USD	EUR
32. Tasearvo	20 000 000,00	5 000 000,00	12 000 000,00
33. Tasearvon valuutta	EUR	EUR	EUR
34. Tasearvo pl. hoitamaton kanta	-	-	12 000 000,00
35. Sovittu vuosikorko (%)	-	-	5,47
36. Todellinen vuosikorko (%)	-	-	-
37. Siirtyvät korot	-	-	1234
38. Varattu	-	-	-
39. Varattu	-	-	-
40. Seuraava koron tarkistus	-	-	1
41. Korkosidonnaisuus	-	-	E
42. Alkuperäinen koron kiinnitysaika	-	-	-
43. Alkuperäinen maturiteetti	20	0	15
44. Jäljellä oleva maturiteetti	-	-	3
45. Yrityslainan koko	-	-	-
46. Talletustilin irtisanomisaika	-	-	-
47. Kohdistetut luottotappiot ja arvonalentumiset	-25 000,00	0,00	0,00

17.12.2020

12.3 Myytyjen lainojen raportointi

Tilastointiajanjakson aikana myydyistä lainoista raportoidaan lainan vaade, käyttötarkoitus, valuutta ja alkuperäinen maturiteetti sekä lainanottajan sektori ja kotimaa. Taloustoimi tilastointiajanjakson aikana myydyissä lainoissa on aina virta "F" (kenttä 5, "taloustoimi"). Kevennetyn raportoinnin piirissä olevat luottolaitokset raportoivat lisäksi kentässä 10 "liiketoimen ajankohta", minkä vuoden ja kuukauden aikana myynti on tehty. Lisäksi kentässä 47 "luottotappiot ja arvonalentumiset" ilmoitetaan taloustoimen hetkellä tehtyjen luottotappiokirjausten määrä.

Jos myyty laina poistetaan taseesta, saa kenttä 4 "taseen jaottelu" arvon "O", ja jos erä jää taseeseen, kenttä 4 "taseen jaottelu" saa arvon "A". Ajanjakson aikana myydyt lainat (kenttä 9 "arvopaperistaminen ja lainojen siirrot") raportoidaan koodilla "LS" (myyty laina).

Kuten arvopaperistamisessa, myös myytyjen lainojen kantatietojen raportointia jatketaan, mikäli luottolaitos toimii lainakannan hallinnoijana kolmannen osapuolen lukuun tai lainat pysyvät edelleen luottolaitoksen taseessa IAS39-säännösten perusteella. Tällöin kenttä 9 "arvopaperistaminen ja lainojen siirrot" saa arvon "LH" = myydyt ja hallinnoidut lainat.

Myytyjen lainojen kantatietoja ei raportoida, jos lainat on myyty kotimaiselle luottolaitokselle (vaihtoehtoja 1, 2 ja 3).

Lainojen myynneistä ilmoitetaan myös sen yrityksen sektori ja kotimaa, joka on myynnin vastapuolena.

17.12.2020

TAULUKKO 2: Myytyjen lainojen raportointiyhdistelmät

LAINOJEN MYYNTIIN LIITTYVÄT TALOUSTOIMET (F) LAINOJEN MYYNNIN JÄLKEINEN KANTOJEN RAPORTOINTI (S)	LS			
	Hallinnoi lainasalkkua		Ei-hallinnoi lainasalkkua	
	Jääkö taseeseen:		Jääkö taseeseen:	
	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei
Muulla tavoin kuin arvopa- peristamisella siirrettyjen lainojen nettovirrat: talous- toimet, jotka vaikuttavat lainojen kantatietoihin, las- kettuna luovutukset miinus hankinnat	-	X	-	X
Muulla tavoin kuin arvopa- peristamisella siirrettyjen lainojen nettovirrat: talous- toimet, jotka eivät vaikuta lainojen kantatietoihin, las- kettuna luovutukset miinus hankinnat	X	-	X	-
Raportoidaan LD-tietueen kenttien 04, 05 ja 09 kom- binaatiolla:	A + F + LS	O + F+LS	A + F + LS	O + F + LS
Myydyt ja taseesta poiste- tut lainat, joiden hallinnoi- jana rahalaitos toimii	-	X	-	-
Taseesta poistamattomien myytyjen lainojen kanta- tiedot	X	-	X	-
Raportoidaan LD-tietueen kenttien 04, 05 ja 09 kom- binaatiolla:	A + S + LH	O + S + LH	A + S + LH	-
Vaihtoehto	1	2	3	4

17.12.2020

12.3.1 Lainojen ostojen raportointi

Tilastointiajanjakson aikana ostetuista lainoista raportoidaan lainan vaade, käyttötarkoitus, valuutta ja alkuperäinen maturiteetti sekä lainanottajan sektori ja kotimaa. Taloustoimi tilastointiajanjakson aikana ostetuissa lainoissa on aina virta ”F” (kenttä 5, ”taloustoimi”). Kevennetyn raportoinnin piirissä olevat luottolaitokset raportoivat lisäksi kentässä 10 ”liiketoimen ajankohta”, minkä vuoden ja kuukauden aikana osto on tehty. Lisäksi kentässä 47 ”luottotappiot ja arvonalentumiset” ilmoitetaan taloustoimen hetkellä tehtyjen luottotappiokirjausten määrää.

Ajanjakson aikana ostetut lainat (kenttä 9 ”arvopaperistaminen ja lainojen siirrot”) raportoidaan koodilla ”LA” (ostettu laina).

Sellaisia lainojen ostoja, jotka eivät siirry luottolaitoksen taseeseen, ei tarvitse raportoida, vaikka luottolaitos toimisi niiden hallinnoijana (taulukko 3, vaihtoehto 2). Taseeseen tulevat ostetut lainat raportoidaan normaaleina lainoina ilman mitään korvamerkintää ostosta.

Lainojen ostoista ilmoitetaan myös sen yrityksen sektori ja kotimaa, jolta lainat on ostettu.

Myytyjen ja ostettujen lainojen vaihtoehtoja voidaan ajatella rinnan (taulukot 2 ja 3). Myytyjen lainojen vaihtoehdossa 4 (=LS4) luottolaitos myy lainoja siten, että se lakkaa toimimasta hallinnoijana ja lainat poistuvat taseesta. Ostettujen lainojen vaihtoehdossa 1 (LA1) luottolaitos alkaa hallinnoida ostamia lainoja ja vie ne taseeseen. Muut kombinaatiot ovat LS3 ja LA2, LS2 ja LA3 sekä LS1 ja LA4.

17.12.2020

TAULUKKO 3: Lainojen ostojen raportointiyhdistelmät

LAINOJEN OSTOIHIN LIITTYVÄT TALOUSTOIMET (F) LAINOJEN OSTOJEN JÄLKEINEN KANTOJEN RAPORTOINTI (S)	LA			
	Hallinnoi lainasalkkua		Ei-hallinnoi lainasalkkua	
	Tuleeko taseeseen:		Tuleeko taseeseen:	
	Kyllä	Ei	Kyllä	Ei
Muulla tavoin kuin arvopa- peristamisella siirrettyjen lainojen nettovirrat: talous- toimet, jotka vaikuttavat lainojen kantatietoihin, las- kettuna luovutukset miinus hankinnat	X	-	X	-
Muulla tavoin kuin arvopa- peristamisella siirrettyjen lainojen nettovirrat: talous- toimet, jotka eivät vaikuta lainojen kantatietoihin, las- kettuna luovutukset miinus hankinnat	-	X	-	X
Raportoidaan LD-tietueen kenttien 04, 05 ja 09 kom- binaatiolla:	A + F + LA	O + F + LA	A + F + LA	O + F + LA
Ostetut ja taseesta poistetut lainat, joiden hallinnoijana rahailaitos toimii	-	-	-	-
Taseesta poistamattomien ostettujen lainojen kanta- tiedot	-	-	-	-
Raportoidaan LD-tietueen kenttien 04, 05 ja 09 kom- binaatiolla:	A+S+null	-	A+S+null	-
Vaihtoehto	1	2	3	4

17.12.2020

Esimerkkejä:

1) Luottolaitos on ostanut suomalaisille kotitalouksille myönnettyjä asuntolainoja yhteensä 10 000 000 eurolla suomalaiselta talletuspankilta. Lainojen alkuperäinen maturiteetti on 5 vuotta. Luottolaitos on kevennetyn raportoinnin piirissä.

2) Kevennetyn raportoinnin piirissä oleva luottolaitos myy ruotsalaiselle talletuspankille ruotsalaisille kotitalouksille myönnettyjä kulutusluottoja yhteensä 10 000 000 eurolla, myynnin yhteydessä lainoista tehdään 1500 euron arvonalennuskirjaus ja lainat poistetaan taseesta. Lainojen alkuperäinen maturiteetti on 2 vuotta.

17.12.2020

	1) Lainan osto (kirjataan taseeseen)	2) Lainan myynti (kirjataan pois taseesta)
1. Tietueen tyyppi	LD	LD
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNNN	FINNNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	O
5. Taloustoimi	F	F
6. Varattu	-	-
7. Vaade	4791	4791
8. Notional cash pooling	-	-
9. Arvopaperistaminen ja lainojen siirrot	LA	LS
10. Liiketoimen ajankohta	2012M11	2013M08
11. Varattu	-	-
12. Varattu	-	-
13. Käyttötarkoitus	M	P
14. Konsernin sisäiset erät	-	-
15. Syndikointi	-	-
16. Vakuus	-	-
17. Sisäinen tunnus	-	-
18. Varattu	-	-
19. Sektori	143	143
20. Varantovelvoitteesta vapautettu luottolaitos	-	-
21. Varantovelvoitteesta vapautetun luottolaitoksen nimi	-	-
22. EKP:n lisäsektorit	-	-
23. Toimiala	-	-
24. Maakoodi	FI	SE
25. Sektori (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	1221	1221
26. EKP:n lisäsektorit (arvopaperis-taminen ja lainojen siirrot)	-	-
27. Vastapuolen kotimaa (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	FI	SE
28. Varattu	-	-
29. Varattu	-	-
30. Varattu	-	-
31. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	SEK
32. Tasearvo	10 000 000,00	10 000 000,00
33. Tasearvon valuutta	EUR	EUR
34. Tasearvo pl. hoitamaton kanta	-	-
35. Sovittu vuosikorko (%)	-	-
36. Todellinen vuosikorko (%)	-	-
37. Siirtyvät korot	-	-
38. Varattu	-	-
39. Varattu	-	-
40. Seuraava koron tarkistus	-	-
41. Korkosidonnaisuus	-	-
42. Alkuperäinen koron kiinnitysaika	-	-
43. Alkuperäinen maturiteetti	6	3
44. Jäljellä oleva maturiteetti	-	-
45. Yrityslainan koko	-	-
46. Talletustilin irtisanomisaika	-	-
47. Kohdistetut luottotappiot ja arvonalentumiset	0,00	-1 500,00

17.12.2020

12.4 Lainat, joita hallinnoidaan erillisyyhtiön tai muun yrityksen lukuun, sekä siirretyt lainat

Jos luottolaitos hallinnoi arvopaperistettuja tai muulla tavalla taseesta siirrettyjä lainoja erityisyhteisön tai muun kuin kotimaisen rahalaitoksen puolesta, tulee luottolaitoksen raportoida nämä lainat erityisyhteisön/muun yhteisön maan mukaan luokiteltuna LD-tietueessa taseen ulkopuolisena eränä. Hallinnoituista lainoista ei tarvitse raportoida korkotietoja, jos ne on poistettu luottolaitoksen taseesta. Kenttä 4 "Taseen jaottelu" saa arvon "O" ja kenttä 9 "Arvopaperistaminen ja lainojen siirrot" saa arvon "SS", jos lainat on arvopaperistettu, ja "LH", jos lainat on muulla tavalla siirretty (myyty). Hallinnoituina lainoina raportoidaan vain ne lainat, jotka on siirretty pois luottolaitoksen taseesta kotimaisen rahalaitossektorin ulkopuolelle, joko arvopaperistamalla tai muulla tavalla (myymällä). Jos yrityksen taseessa on ennen siirtoa muita lainoja, näitä ei raportoida RATI-raportilla.

Jos luottolaitos on siirtänyt lainoja pois taseesta esimerkiksi toisessa maassa toimivan konserniyhtiön taseeseen, tulee näistä lainoista raportoida lähes kaikki samat tiedot kuin taseessa olevasta lainakannasta, myös korkotiedot. Tiedot jäljellä olevasta maturiteetista ja seuraavasta koron tarkistuksesta sekä kertyneestä korosta jätetään raportoimatta. Myös vastapuolen sektori ja maa eli sen yrityksen sektori ja sijaintimaa, johon lainat on siirretty, raportoidaan. Kenttä 4 "Taseen jaottelu" saa arvon "O" (taseen ulkopuolinen erä) ja kenttä 9 "Arvopaperistaminen ja lainojen siirrot" saa arvon "LI".

Jos tiedot siirretyistä lainoista eivät ole suoraan luottolaitoksen käytettävissä, pyydetään ottamaan yhteyttä Suomen Pankkiin menettelytapojen sopi-
miseksi.

17.12.2020

Esimerkkejä:

1) Luottolaitos on arvopaperistanut asuntolainakannastaan asuntovakuudellisia Suomeen myönnettyjä kotitalouslainoja 20 000 000 euroa irlantilaiseen erillisyhtiöön siten, että erä poistetaan taseesta ja luottolaitos toimii erän hallinnoijana. Raportointikuukauden lopussa lainakannasta on jäljellä 10 000 000 euroa. Lainojen alkuperäinen maturiteetti on 9 vuotta.

2) Luottolaitos on myöntänyt euromääräisiä liboriin sidottuja kiinteistövuokudellisia lainoja suomalaisille yrityksille, jotka toimivat televiestintätoimialalla. Lainat on kuitenkin siirretty samaan konserniin kuuluvalla yritykselle Norjaan. Lainakantaa on 14 000 000 euroa, ja sen keskikorko on 3,58 %, alkuperäinen maturiteetti on 8 vuotta. Lainakannassa ei ole hoitamattomia eikä alikorkoisia lainoja.

3) Luottolaitos on myöntänyt suomalaisille kotitalouksille asuntolainoja, joista se on myynyt osan rahalaitossektorin ulkopuolelle Suomessa toimivalle yritykselle, joka kuuluu sektoriin 125 ”muut rahoituksen välittäjät”. Luottolaitos toimii edelleen lainakannan hallinnoijana. Lainakantaa on 80 000 euroa, sen alkuperäinen maturiteetti on 12 vuotta ja siitä on tilastointiajanjakson aikana tehty 1 000 euron luottotappiokirjaus.

17.12.2020

	1) Arvopaperistetut ja taseesta poistetut lainat, hallinnointi erillisyhtiön lukuun	2) Siirretyt lainat	3) Myyty ja taseesta poistettu laina, hallinnoitu ostajan (muun rahoituksen välittäjän) puolesta
1. Tietueen tyyppi	LD	LD	LD
2. Raportoinnin tunnuksen tyyppi	M	M	M
3. Raportoinnin tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	O	O	O
5. Taloustoimi	S	S	S
6. Varattu	-	-	-
7. Vaade	4791	4791	4791
8. Notional cash pooling	-	-	-
9. Arvopaperistaminen ja lainojen siirrot	SS	LI	LH
10. Liiketoimen ajankohta	-	-	-
11. Varattu	-	-	-
12. Varattu	-	-	-
13. Käyttötarkoitus	M	N	M
14. Konsernin sisäiset erät	-	-	-
15. Syndikointi	-	-	-
16. Vakuus	-	M	-
17. Sisäinen tunnus	-	-	-
18. Varattu	-	-	-
19. Sektori	141	11103	143
20. Varantovelvoitteesta vapautettu luottolaitos	-	-	-
21. Varantovelvoitteesta vapautetun luottolaitoksen nimi	-	-	-
22. EKP:n lisäsektorit	-	-	-
23. Toimiala	-	61	-
24. Maakoodi	FI	FI	FI
25. Sektori (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	125	1222	125
26. EKP:n lisäsektorit (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	1	-	-
27. Vastapuolen kotimaa (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	IE	NO	FI
28. Varattu	-	-	-
29. Varattu	-	-	-
30. Varattu	-	-	-
31. Konversiovaluutta ISO 4217	EUR	EUR	EUR
32. Tasearvo	10 000 000,00	14 000 000,00	80 000,00
33. Tasearvon valuutta	EUR	EUR	EUR
34. Tasearvo pl. hoitamaton kanta	-	14 000 000,00	-
35. Sovittu vuosikorko (%)	-	3,58	-
36. Todellinen vuosikorko (%)	-	-	-
37. Siirtyvät korot	-	-	-
38. Varattu	-	-	-
39. Varattu	-	-	-
40. Seuraava koron tarkistus	-	-	-
41. Korkosidonnaisuus	-	R	-
42. Alkuperäinen koron kiinnitysaika	-	-	-
43. Alkuperäinen maturiteetti	10	9	13
44. Jäjellä oleva maturiteetti	-	-	-
45. Yrityslainan koko	-	-	-
46. Talletustilin irtisanomisaika	-	-	-
47. Kohdistetut luottotappiot ja arvonalentumiset	-	-	1 000,00

17.12.2020

13 ARVOSTUS

Suomen Pankin rahalaitosten tilastoraportoinnissa sovelletaan Finanssivalvonnan Määräyksiä ja ohjeita 1/2013 tilinpäätöksen mukaisen taseen arvostamiseksi.

Raportoinnissa käytetään tase-erien tasearvoja. Taseen saamisten ja velkojen tulee täsmätä Finanssivalvonnalle raportoitavaan valvontataseeseen. Taseen loppusumma raportoidaan RATI-BS-tietueen kentässä 14.

Rahalaitosten tilastoraportoinnissa sovelletaan käsitteitä nimellisarvo, markkina-arvo (dirty price) ja markkina-arvo (clean price). Velkapaperin markkina-arvo (dirty price) on bruttohinta, jossa otetaan huomioon kertynyt korko. Markkina-arvo (clean price) on nettohinta, jossa kertyneitä korkoja ei oteta huomioon.

Velkapaperista raportoidaan nimellisarvo, sen (konversio)valuutta, clean price sekä dirty price euroina. Osakkeista ja osuuksista raportoidaan markkina-arvo (tai muu taseeseen kirjattu arvo) dirty price -kenttään. Osakkeiden ja osuuksien nimellisarvoa tai kirjanpidollista vasta-arvoa ei raportoida.

Talletukset ja lainat ilmoitetaan euromääräisinä kuukauden lopun kantatietojen mukaisena nimellisarvona ja bruttomääräisinä (talletukset erikseen, lainat erikseen, tasearvo, kenttä 32). Nimellisarvolla tarkoitetaan pääoman määrää, joka velallisen on sopimuksen perusteella maksettava takaisin velkojalle.

Muut tase-erät ilmoitetaan taseen mukaiseen arvoon.

Lainat raportoidaan nettomääräisinä ts. mahdolliset luottotappiot ja arvonalennukset vähennettynä.

Lainojen ja talletusten siirtyvät korot (kertynyt maksamatta oleva korko) raportoidaan LD-tietueen kentässä 37. Jos LD-tietueessa raportoidut siirtyvät korot eivät ole tasetäsmäviä, voidaan niiden korjauserä raportoida osana muita saamisia tai muita velkoja REST-tietueessa (ks. myös kohta 8.7).

17.12.2020

13.1.1 Hoitamattomat lainat

Hoitamattomista lainoista raportoidaan ainoastaan kantatieto (taloustoimi S) – esimerkiksi uusia sopimuksia (N01 tai N02) tai nostoja (D) ei raportoida. Hoitamattomien lainojen korkoprosentteja ei myöskään raportoida. Hoitamattomat lainat ovat mukana kentän 32 tasearvossa mutta ne on vähennetty kentästä 34, jossa ilmoitetaan tasearvo pl. hoitamaton kanta. Hoitamattomien lainojen sovittuja korkoja ei oteta mukaan sovittuun vuosikoron laskentaan (kenttä 35). Jos raportoitu rivi koostuu pelkästään hoitamattomista lainoista, korkotietona raportoidaan 0 %. Korkoprosenttitietoja kentässä 35 ei raportoida myöskään alikorkoisille lainoille.

Hoitamattomien lainojen osalta noudatetaan Euroopan pankkiviranomaisen (European Banking Authority, EBA) määritelmää (non-performing-loans). Laina on hoitamaton, kun saaminen on yli 90 päivää myöhässä tai on syytä olettaa, että velallinen ei suoriudu maksuistaan.

13.1.2 Arvonalentumiset ja luottotappiot

Arvonalentumisista ja luottotappioista raportoidaan RATI-tiedoissa kuukauden aikana tapahtuneet muutokset. Arvonalentumiset raportoidaan etumerkillisinä kentässä kohdistetut luottotappiot ja arvonalentumiset (kenttä 47). Neljännesvuosiraportoijat ilmoittavat neljänneksen viimeisen kuukauden muutokset. Lisäykset raportoidaan negatiivisina ja vähennykset/palautukset positiivisina. Muutokset raportoidaan niin kauan kuin laina on kirjattuna taseeseen. *Tasearvo raportoidaan nettomääräisenä, toisin sanoen arvonalentumiset otettuna huomioon saldossa.*

Sopimuskohtaiset arvonalentumiset raportoidaan LD-tietueella samoilla luokituksilla kuin itse lainaerä. *Kohdistamattomat* (ryhmäkohtaiset) arvonalentumiset voi raportoida joko LD-tietueella tai IL-tietueella:

- Kohdistamattomat arvonalentumiset raportoidaan parhaan käytettävissä olevan tiedon mukaan (esimerkiksi painotettuna keskiarvona) LD-tietueen kentässä 47 rivikohtaisesti (suositellaan tätä vaihtoehtoa kohdistamattomille).
- IL-tietueella raportoidaan sellaiset lainoihin kohdistuvat luottotappiot ja arvonalennukset, joita ei voida kohdistaa tiettyyn lainaerään.

17.12.2020

IL-tietueella raportoitaessa rahalaitoksen tulisi pyrkiä jakamaan kohdistamattomat arvonalentumiset lainavaateen, sektorin, maturiteetin sekä käyttötarkoituksen mukaan. Jos IL-tietuetta käytetään, tulee kohdistamattomat arvonalentumiset kuitenkin vähentää lainojen nimellisarvoista LD-tietueella (esimerkiksi painotettuna keskiarvona).

13.2 Hintojen ja valuuttakurssien muutoksista johtuvat arvostusmuutokset

Suomen Pankki ei kerää tietoja arvopaperien hintojen ja valuuttakurssien muutoksista johtuvista arvostusmuutoksista, vaan laskee ne käyttäen raportoitujen tietojen lisäksi arvopaperirekisterin tietoja ja valuuttakurssitietoja. Niitä ei siis raportoida.

13.3 Markkina-arvo (dirty price)

SBS-tietueen kentässä 16 raportoidaan kunkin arvopaperin joko alun perin euromääräinen tai euromääräiseksi muunnettu (yhteenlaskettu) markkina-arvo. Tilinpäätöskäsittelyn mukaisesti raportoitava (tase)arvo voi poiketa markkina-arvosta (ks. kohta 6.8).

Velkapaperi kirjataan tässä pääsääntöisesti markkina-arvoon, joka sisältää velkakirjalle kertyneen koron (ns. dirty price -hintaan). Markkina-arvo ilmoitetaan euroina, joka on lisäksi ilmoitettu markkina-arvon valuutta (dirty)-kentässä (SBS-tietue, kenttä 17).

Jos taseessa ei jaksoteta 0-korkoisten velkapapereiden (laskennallista) korkoa, dirty price on yhtä kuin clean price.

13.4 Markkina-arvo (clean price)

Arvopaperi (muu kuin osake tai osuus) kirjataan tässä markkina-arvoon (SBS-tietue, kenttä 19), joka ei sisällä velkakirjalle kertynyttä korkoa (ns. clean price -hintaan). Markkina-arvo ilmoitetaan euroina ja markkina-arvon valuutta (clean)-kentässä (SBS-tietue, kenttä 20).

17.12.2020

Esimerkki:

Rahalaitos on tehnyt 22.12.2008 sijoituksia Metsä Oyj:n liikkeeseen laskemaan arvopaperiin Metsä Oyj 5,6 %. Arvopaperi on Ruotsin kruunun määräinen, ja sen nimellisarvo on 1 000 000 kruunua. Näiden rahalaitoksen omistamien lainojen nimellisarvo on 2 000 000 Ruotsin kruunua.

Nimellisarvosta yhteensä ja nimellisarvon valuutasta SBS-kentissä 14 ja 15 raportoidaan näin ollen mm. seuraavat tiedot:

Kenttä 14	2 000 000,00
Kenttä 15	SEK

Indeksisidonnaisista joukkolainoista ilmoitetaan nimellisarvo kerrottuna käyvällä indeksikertoimella.

17.12.2020

14 VÄHIMMÄISVARANTOLASKELMAT

Kaikki luottolaitokset euroalueella ovat vähimmäisvarantovelvollisia. Suomen Pankilla ei ole vähimmäisvarantolaskelmia varten erillistä tiedonkeruuta, vaan vähimmäisvarantovelvoitteet lasketaan RATI-kyselyn LD-tietueessa ja SBS-tietueessa kerättyjen tietojen perusteella. EKP ilmoittaa vähimmäisvarantojen pitoperiodit, joiden perusteella Suomen Pankki muokkaa vähimmäisvarantokalenterin raportioijille. Kalenterista ilmenee pitoperiodin lisäksi, minkä tilastointiperiodin raporttiin vähimmäisvarantovelvoite pohjautuu, tilastotietojen viimeinen korjauspäivä sekä milloin ilmoitus vaadituista varannoista lähetetään varantovelvollisille. Varantokalenteri toimitetaan raportioijille loppuvuodesta, ja se julkaistaan myös Suomen Pankin verkkosivuilla, <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/luottolaitokset/>

Vähimmäisvarantovelvoite muodostuu seuraavista eristä:

VÄHIMMÄISVARANTOPOHJA
1. Talletukset (laaja)*
2. / yli 2 vuoden talletukset
3. / repomyynnit
4. Enintään 2 vuoden velkapaperit
5. / vakiovähennys, 15%
YHTEENVETO
6. Varantopohja (=1+4-2-3-5)
7. Vaadittu talletus ennen könttäsummavähennystä (1,0 % X6)
8. /. Könttäsummavähennys**
9. Vaadittu talletus könttäsummavähennyksen jälkeen (=7-8)
* Pois lukien talletukset toisilta varantovelvollisilta ja eurojärjestelmän talletukset.
** Könttäsummavähennys on yhtä suuri kuin vaadittu talletus, jos vaadittu talletus on alle 100 000 euroa.

Vähimmäisvarantovelvoitteeseen lasketaan kaikki talletukset (vaateet I.221-I.228) lukuun ottamatta euroalueen keskuspankkien (S.121), euroalueen talletuspankkien (S.1221) ja euroalueen muiden luottolaitosten (S.1222) talletuksia. Tähän tekevät kuitenkin poikkeuksen sellaiset euroalueen luottolai-

17.12.2020

tokset, jotka on vapautettu vähimmäisvarantovelvoitteesta EKP:n suostumuksella. Tällaisia luottolaitoksia on tällä hetkellä yksi kappale (tilanne 31.7.2018):

MFI-koodi	Nimi	Maakoodi
GR069	Co-operative Bank of Chania, L.L.C.	GR

Ajantasainen lista vähimmäisvarannoista vapautetuista rahalaitoksista löytyy EKP:n verkkosivuilta osoitteesta https://www.ecb.europa.eu/stats/money/mfi/general/html/monthly_list.en.html.

Euroalueen ulkopuolelta tulevat talletukset ovat vähimmäisvarantovelvoitteen alaisia, vaikka ne olisivat luottolaitoksen emoyritykseltä ja/tai pankilta siinäkin tapauksessa, että euroalueen ulkopuolisessa maassa olisi käytössä kansallinen vähimmäisvarantojärjestelmä. Toisin sanoen Suomessa toimiva tytäryritys tai sivuliike raportoi aina euroalueen ulkopuoliselta emoyritykseltä saamansa rahoituksen talletuksena, useimmiten koodilla ”221”= Siirto-kelpoiset yön yli -talletukset tai koodilla ”225”= Määräaikaistalletukset.

SBS-tietueesta vähimmäisvarantopohjaan lasketaan mukaan taseen velkpuolelta luottolaitoksen itsensä liikkeeseen laskemat velkapaperit (I.33), joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään 2 vuotta. Suomen Pankki laskee alkuperäisen maturiteetin liikkeeseenlaskupäivästä ja maturiteettipäivästä. Raportoituja tietoja verrataan myös EKP:n keskitetyn arvopaperirekisterin tietoihin ja niiden poiketessa toisistaan asiasta pyydetään raportoilta selvitystä. Koska velkapaperin hallussapitäjästä ei ole saatavilla tarkkaa tietoa, tehdään niihin vakiovähennys.

Vaadittu vähimmäisvarantotalletusprosentti, könttäsommavähennys ja vakiovähennys ovat EKP:n määriteltävissä ja saattavat muuttua nopeallakin aikataululla. Muutoksen tapahtuessa Suomen Pankki on yhteydessä vähimmäisvarantovelvollisiin.

Luottolaitokset saavat alustavan vähimmäisvarantolaskelman DCS2-palvelun palauteraporttina, kun hyväksytty raportti on lähetetty Suomen Pankille. Tästä raportista voi tarkistaa velvoitteen määrän ja tarvittaessa tehdä

17.12.2020

korjaukset raporttiin. Suomen Pankki lähettää virallisen vähimmäisvarantovahvistuksen kolme keskuspankkipäivää ennen pitoajanjakson alkua.

Silloin, kun talletuksen vastapuolena on talletuspankki (S.1221) tai muu rahoitusta välittävä luottolaitos (S.1222) tulee myös LD-tietueen kenttä 20 "Varantovelvoitteesta vapautettu luottolaitos" raportoida. Kenttä saa arvon seuraavasti:

- N, silloin, kun on kyseessä euroalueen luottolaitos, joka on varantovelvoitteen alainen. Kaikki suomalaiset luottolaitokset ovat varantovelvoitteen alaisia.
- Y, silloin, kun luottolaitos on euroalueelta ja varantovelvoitteen alainen, mutta on EKP:n päätöksellä vapautettu varantovelvoitteesta (em. kahdeksan luottolaitosta) tai kun luottolaitos on euroalueen ulkopuolelta. Ensin mainitussa tapauksessa eli, kun luottolaitos on vapautettu euroalueella varannoista, tulee täyttää myös kenttä 21 "Varantovelvoitteesta vapautetun luottolaitoksen nimi". Euroalueen ulkopuolisista luottolaitoksista ei nimeä tarvitse raportoida.

17.12.2020

Seuraavassa esimerkkitaulukossa on esitetty LD-tietueen sellaisten kenttien attribuuttien arvot, jotka vaikuttavat vähimmäisvarantovelvoitteeseen.

1. Tietueen tyyppi	LD
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	L
5. Taloustoimi	S
6. Varattu	-
7. Vaade	221, 222, 223, 225, 226, 227, 228
8. Notional cash pooling	-
9. Arvopaperistaminen ja lainojen siirrot	-
10. Liiketoimen ajankohta	-
11. Varattu	-
12. Varattu	-
13. Käyttötarkoitus	-
14. Konsemin sisäiset erät	KAIKKI
15. Syndikointi	-
16. Vakuus	-
17. Sisäinen tunnus	-
18. Varattu	-
19. Sektori	KAIKKI, pl. 121, 1221*, 1222*
20. Varantovelvoitteesta vapautettu luottolaitos	Jos sektori on 1221 tai 1222, mutta luottolaitos on vapautettu varantovelvoitteesta, niin ilmoitetaan siitä tässä kentässä ja erä lasketaan silloin varantopohjaan.
21. Varantovelvoitteesta vapautetun luottolaitoksen nimi	Jos varannoista vapautettu vastapuoli kuuluu euroalueeseen, ilmoitetaan siitä tässä kentässä.
22. EKP:n lisäsektorit	-
23. Toimiala	-
24. Maakoodi	KAIKKI
25. Sektori (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-
26. EKP:n lisäsektorit (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-
27. Vastapuolen kotimaa (arvopaperistaminen ja lainojen siirrot)	-
28. Varattu	-
29. Varattu	-
30. Varattu	-
31. Konversiovaluutta ISO 4217	KAIKKI
32. Tasearvo	123 123,12
33. Tasearvon valuutta	EUR
34. Tasearvo pl. hoitamaton kanta	
35. Sovittu vuosikorko (%)	1,23
36. Todellinen vuosikorko (%)	-
37. Siirtyvät korot	123,12
38. Varattu	-
39. Varattu	-
40. Seuraava koron tarkistus	-
41. Korkosidonnaisuus	KAIKKI
42. Alkuperäinen koron kiinnitysaika	-
43. Alkuperäinen maturiteetti	0, 1, 201, 202, 203, 3
44. Jäljellä oleva maturiteetti	-
45. Yrityslainan koko	-
46. Talletustilin irtisanomisaika	1, 2
47. Kohdistetut luottotappiot ja arvonalentumiset	-

*Jos luottolaitos on vapautettu varantovelvoitteesta, luetaan erä mukaan varantopohjaan.

17.12.2020

Vastaavasti seuraavassa esimerkkitaulukossa on esitetty SBS-tietueen kenttien attribuuttien arvot, jotka otetaan huomioon laskettaessa vähimmäisvarantovelvoitetta.

	ISIN-koodilliset	ISIN-koodittomat
1. Tietueen tyyppi	SBS	SBS
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	L	L
5. Taloustoimi	S	S
6. Vaade	33	33
7. Varattu	-	-
8. Sisäinen tunnus	KAIKKI	KAIKKI
9. ISIN-koodi	KAIKKI	-
10. Varattu	-	-
11. Varattu	-	-
12. Pääomavarmuus	KAIKKI	KAIKKI
13. Lukumäärä	-	-
14. Nimellisarvo yhteensä	123 123,12	123 123,12
15. Nimellisarvon valuutta	KAIKKI	KAIKKI
16. Markkina-arvo yhteensä (dirty)	123 123,12	123 123,12
17. Markkina-arvon valuutta (dirty)	EUR	EUR
18. Arvopaperin tilinpäätöskäsittelyn mukainen luokittelu	KAIKKI	KAIKKI
19. Markkina-arvo yhteensä (clean)	123 123,12	123 123,12
20. Markkina-arvon valuutta (clean)	KAIKKI	KAIKKI
21. Konsernin sisäiset erät	KAIKKI	KAIKKI
22. Suora sijoitus	-	-
23. Osingot	-	-
24. Osingon valuutta	-	-
25. Varattu	-	-
26. Varattu	-	-
27. Varattu	-	-
28. Vastapuolen sektori	-	-
29. Vastapuolen kotimaa		
30. Liikkeeseenlaskupäivä	KAIKKI	KAIKKI
31. Matuiteettipäivä	Edellinen + 2 vuotta	Edellinen + 2 vuotta
32. Varattu	-	-
33. Varattu	-	-
34. Varattu	-	-
35. Liikkeeseenlaskumaa	KAIKKI	KAIKKI
36. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnuksen tyyppi	Y	Y
37. Liikkeeseenlaskijan yksilöintitunnus	NNNNNNNN	NNNNNNNN
38. Liikkeeseenlaskijan nimi	Pankki Oyj	Pankki Oyj
39. Liikkeeseenlaskijan sektori	1221/ 1222	1221/ 1222
40. Liikkeeseenlaskijan kotimaa	FI	FI

17.12.2020

Luottolaitoksen tulee ilmoittaa Suomen Pankille sähköpostitse (rahoitustilastot@bof.fi) tulevista fuusioista tai muista rakenteellisista muutoksista hyvissä ajoin ennen muutoksen toteutumispäivää, koska tällaiset muutokset vaikuttavat vähimmäisvarantolaskelmiin.

Raportoijan Suomen Pankissa pitämä vähimmäisvarantotalletus raportoidaan vaateella I.43 ja vastapuolen sektorilla S.121. Korkoprosentin korkosidonnaisuus on O = Muut korot. Varantotalletukselle raportoitava korko (eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden minimitarjouskorko) julkaistaan Suomen Pankin verkkosivuilla https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/rahopolitiikan-valineet/taulukot/rapo-taulukot-fi/perusrahoitusoperatiot_fi/.

17.12.2020

15 RAHALAITOSTEN KONSERNITIEDONKERUU (KOTI)

Rahalaitoksiin kohdistuva neljännesvuosittainen konsernitiedonkeruu (KOTI) liittyy Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) toteuttamaan rahalaitosten kansainvälisen toiminnan seurantaan.

Suomen Pankki toimittaa järjestelypankille KOTI-kyselyssä kerättyjä tietoja rahalaitoskonsernien taseen eristä ja taseiden ulkopuolisista sitoumuksista, vakavaraisuudesta sekä saamisiin liittyvien riskien siirroista maasta toiseen.

Suomen Pankki ei lähetä KOTI-kyselyssä kerättyjä tietoja BIS:lle rahalaitoskohtaisesti, vaan maa- ja sektorikohtaisesti.

15.1 Ketkä ovat velvollisia raportoimaan KOTI-tietoja

- Suomen Pankki valitsee KOTI-kyselyyn raportoijiksi ne **suomalaiset rahalaitoskonsernit**, joilla on merkittävä määrä (yli 200 miljoonaa euroa) ulkomaisia saamisia tai
- vähintään yksi ulkomailla sijaitseva sivukonttori tai rahalaitostoimintaa harjoittava tytäryhtiö.

Suomalaisilla rahalaitoskonserneilla tarkoitetaan niitä Suomessa rahalaitostoimintaa harjoittavia konserneja, joiden ylin kansallisen rahoitusvalvonnan alainen emoyhtiö sijaitsee Suomessa.¹³

Suomalaisten konsernien lisäksi kyselyyn valitaan ne edellä mainitut kriteerit täyttävät ulkomaisten rahalaitoskonsernien suomalaiset tytäryhtiöt ja sivuliikkeet, joiden emoyhtiö sijaitsee toisessa BIS-maassa¹⁴ mutta joista emoyhtiö ei raportoi tietoja BIS:lle.

Suomen Pankki tarkistaa raportointijoukon ja -kriteerit vuosittain ja ilmoittaa raportointivelvollisuudesta erikseen KOTI-kyselyyn valituille.

¹³ Suomessa rahalaitosten valvonnasta vastaa Finanssivalvonta.

¹⁴ BIS-maita ovat (31.1.2020) Alankomaat, Australia, Belgia, Brasilia, Chile, Espanja, Etelä-Korea, Filippiinit, Hongkong, Intia, Irlanti, Italia, Itävalta, Japani, Kanada, Kreikka, Luxemburg, Meksiko, Norja, Panama, Portugali, Ranska, Ruotsi, Saksa, Saudi-Arabia, Singapore, Suomi, Sveitsi, Taiwan, Tanska, Turkki, Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdysvallat.

17.12.2020

15.2 Raportointi käytännössä

KOTI-raportti on toimitettava Suomen Pankille viimeistään tilastointijanjaksoa seuraavan kuukauden viimeisenä pankkipäivänä.

Tiedot annetaan määrämuotoisena CSV-raporttiedostona, joka toimitetaan Suomen Pankkiin sähköisesti DCS2-palvelun (Data Collection Service) välityksellä.

Ohjeet CSV-tiedoston muodostamiseen ja tietojen toimittamiseen on annettu erillisessä KOTI-tietuemuoto -ohjeessa. Raportoinnissa käytettävät koodit on kuvattu erillisissä koodilistoissa. Tietuemuoto-ohje ja koodilistat ovat ladattavissa Suomen Pankin kotisivuilta¹⁵.

Raportoinnin sisältöön ja käsitteisiin liittyvät kysymykset pyydetään lähettämään Suomen Pankkiin osoitteeseen rahoitustilastot@bof.fi.

Raportointiin liittyvissä teknisissä kysymyksissä raportioijia pyydetään asioimaan DCS2-palvelun ylläpitäjän (Posti Messaging, messaging.fi@posti.com) teknisen asiakastuen kanssa.

15.3 KOTI-kyselyssä raportoitavat tiedot

KOTI-kyselyssä raportoitavat tiedot koskevat kyselyyn valitun Suomessa sijaitsevan rahalaitoksen ("raportioija") ja sen mahdollisten *pankkitoimintaan* kuuluvien koti- ja ulkomaisten tytäryhtiöiden ja ulkomaisten sivuliikkeiden muodostamaa *konsernia*¹⁶. Pienimmillään "konserni" kattaa raportioijan itsensä.

KOTI-raportti koostuu kolmesta osiosta ("tietueesta"):

1. Erätietueessa (000-tietue) raportoidaan raportioijaan ja raporttiin liittyviä perustietoja.

---

¹⁵ Ks. <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/luottolaitokset/> → Konsernitiedonkeruu (KOTI).

¹⁶ Virati-tiedonantajataso 205 (talletuspankin konsolidointiryhmä).

17.12.2020

2. Konsernitietueessa (CS-tietue) raportoidaan eriteltyjä tietoja konsernin:

- taseen rahoitussaamisista
- taseen veloista
- taseen kiinteästä omaisuudesta
- rahoitussaamisiin liittyvien riskien siirrosta maasta toiseen
- taseen ulkopuolisista sitoumuksista.

3. Tasetietueessa (BS-tietue) raportoidaan konsernin

- taseen riskipainotetut saamiset
- Tier 1 -pääoma ja
- taseen loppusumma.

Kaikki KOTI-tiedot raportoidaan konsolidoituina eli konserniyksiköiden väliset saamiset ja velat eliminoituina.

Luvuissa 15.3.1–15.3.6 on annettu sisältöohjeet edellä mainittujen erien raportointimiseksi.

15.3.1 Konsernin rahoitussaamiset pl. johdannaissaamiset

BIS:n päivitetyn ohjeistuksen myötä KOTI vaateet on yhdenmukaistettu vastaamaan RATI vaateita alkaen raportointiperiödä 2020Q4. Konsernin rahoitussaamiset raportoidaan seuraavalla erittelyllä:

- käteinen (*KOTI-vaade I.21*)
- hallussa olevat velkapaperit (rahamarkkinapaperit ja joukkovelkakirjalainat) (*KOTI-vaade I.33*)
- lainat (*KOTI-vaateet I.41–I.4791*)
- osakkeet ja osuudet (*KOTI-vaateet I.51–I.52*)
- muut saamiset (*KOTI-vaade I.7*).

Yllä olevat vaateet on kuvattu tämän ohjeen luvussa 8.

Lisäksi rahoitussaamisiin luetaan lainojen siirtyvät korot, jotka RATI-raportoinnissa kohdistetaan kullekin raportoitavalle lainariville.

17.12.2020

Konsernin rahoitussaamiset ilmoitetaan CS-tietueella, jolloin

- tietuekenttä 4 (taseen jaottelu) saa arvon ”A” (saamiset)
- tietuekenttä 5 (taloustoimi) saa arvon ”S” (kanta)
- tietuekenttä 7 (vaade) saa arvon ”21”, ”33”, ”4”-alkuinen, ”51”, ”52” tai ”7”.

Tiedot eritellään vastapuolen sektorin (tietuekenttä 9, koodilista 11), vastapuolen kotimaan (tietuekenttä 10, koodilista 9), konserniyksikön kotimaan (tietuekenttä 11, koodilista 9), konversiovaluutan (tietuekenttä 12, koodilista 10) ja jäljellä olevan maturiteetin (tietuekenttä 16, koodilista 14) mukaan.

Saamisten tasearvo ilmoitetaan euroissa. Raportoituihin eriin sisällytetään vain konsernin ulkopuolisilta talousyksiköiltä olevat saamiset.

15.3.2 Konsernin velat pl. johdannaisvelat

Konsernin rahoitusvelat eritellään seuraavilla vaateilla¹⁷:

- talletukset (*KOTI-vaateet I.221–I.228*)
- velkapaperit (*KOTI-vaade I.33*)
- osakkeet ja muut osuudet (*KOTI-vaade I.51*)
- muut velat (*KOTI-vaade I.7*)
- muu oma pääoma ja varaukset (*KOTI-vaade I.81*).

Mainitut RATI-vaateet on kuvattu tämän ohjeen luvussa 8.

Kertyneitä, maksamattomia talletuskorkoja ei raportoida KOTI-tiedonkeruussa talletuksissa (KOTI-vaade I.22), vaan ne on sisällytettävä muihin velkoihin (KOTI-vaade I.7).

Konsernin rahoitusvelat ilmoitetaan CS-tietueella, jolloin

- tietuekenttä 4 (taseen jaottelu) saa arvon ”L” (velat)
- tietuekenttä 5 (taloustoimi) saa arvon ”S” (kanta)
- tietuekenttä 7 (vaade) saa arvon ”22”-alkuiset, ”33”, ”51”, ”7” tai ”81”.

¹⁷ RATI- ja KOTI-tiedonkeruussa sovellettavien vaateiden koodit löytyvät Suomen Pankin sivulta osoitteesta <https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/luottolaitokset/>.

17.12.2020

- tietuekenttä 11 (konserniyksikön kotimaa) arvo on pakollista raportoida.

Velkapaperit (KOTI-vaade 33) on eriteltävä CS-tietueen kentässä 16 ilmoitettavan jäljellä olevan maturiteetin mukaan. Velkaerien erittely vastapuolen sektorin mukaan on vapaaehtoista. Vastapuolen kotimaa (maakoodi) on pakollinen raportoida talletuksien (22-alkuiset vaateet) osalta, muilta velkaeriltä se on vapaaehtoinen. Konversiovaluutta on pakollista raportoida kaikille velkaerille.

15.3.3 Konsernin kiinteä omaisuus

Konsernin kiinteän omaisuuden arvo (KOTI-vaade I.82, ks. myös luku 8.8) raportoidaan CS-tietueella, jolloin

- tietuekenttä 4 (taseen jaottelu) saa arvon "A" (saamiset),
- tietuekenttä 5 (taloustoimi) saa arvon "S" (kanta)
- tietuekenttä 7 (vaade) saa arvon "82".

15.3.4 Raportoituihin rahoitussaamisiin liittyvät riskinsiirrot maasta toiseen

Saamiseen liittyvän riskin siirrolla tarkoitetaan tilannetta, jossa saamiseen kohdistuvan vastapuoliriskin välitön kohdemaata muutetaan toiseen maahan käyttäen vakuutta, takausta, johdannaissopimusta tai vastaavaa muuta järjestelyä. Tällöin vastapuoliriskin **välitön kohdemaata** (residence of the *immediate risk*) eroaa riskin **perimmäisestä kohdemaata** (residence of the *ultimate risk*).

Raportoijan tulee ilmoittaa konsernin rahoitussaamisiin liittyvät riskinsiirrot CS-tietueella seuraavasti:

- tietuekenttä 5 (taloustoimi) saa arvon "R"
- tietuekenttä 7 (vaade) saa arvon "21", "33", "41", "42", "43", "44", "45", "46", "47211", "47311", "47319", "4791", "51", "52", "7" tai "82"
- tietuekentässä 9 (sektorikoodi) ilmoitetaan sektori, johon riskinsiirretyn saamisen välitön eli alkuperäinen vastapuoliriski kohdistuu

17.12.2020

- tietuekentässä 10 (maakoodi) ilmoitetaan maa, johon riskinsiirretyn saamisen välitön eli alkuperäinen vastapuoliriski kohdistuu
- tietuekentässä 11 (konserniyksikön kotimaa) ilmoitetaan konserniyksikön, jonka erillistaseeseen raportoitava saaminen on merkitty, kotimaa
- tietuekentässä 13 (tasearvo) ilmoitetaan riskinsiirretyn saamisen tasearvo
- tietuekenttä 14 (tasearvon valuutta) saa arvon ”EUR”
- tietuekentässä 17 (riskinsiirron kohdema) ilmoitetaan maa, johon riski on siirretty eli johon saamisen perimmäinen vastapuoliriski kohdistuu
- tietuekentässä 18 (riskinsiirron kohdesektori) sektori, johon riski on siirretty eli johon saamisen perimmäinen vastapuoliriski kohdistuu.

Riskinsiirtoina ilmoitetaan vain maasta toiseen tapahtuvat riskinsiirrot. Toisin sanoen välittömän vastapuolen maan sisällä siirrettyjä riskejä ei raportoida.

Jos tietyn konserniyksikön tiettyyn maahan ja sektoriin kohdistuvien saamisten riski on siirretty useaan eri maahan (ja mahdollisesti eri sektoreihin), on kaikki positiot raportoitava omilla riveillään.

Konsernin ulkopuolisilta sivuliikkeiltä olevat saamiset katsotaan KOTI-raportoinnissa aina kyseisen sivuliikkeen pääyhtiön takaamiksi. Näin ollen tällaisiin saamisiin on raportoitava riskinsiirtorivi, jossa perimmäisen vastapuolen maaksi ja sektoriksi ilmoitetaan pääyhtiön kotimaa ja sektori. Konsernin ulkopuolisilta tytäryhtiöiltä olevia saamisia käsitellään sen sijaan muiden saamisten tapaan (riskinsiirto ilmoitetaan, jos saamiseen liittyy vakuus, takaus, johdannaissopimus tai vastaava muu järjestely).

Vakuudellisten rahoitussaamisten perimmäiseksi vastapuoleksi ilmoitetaan vakuuden tai takauksen myöntäjän kotimaa ja sektori. Vakuuksiksi ja takauksiksi hyväksytään kuitenkin vain vakuudet, jotka hyväksytään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista 26 päivänä kesäkuuta 2013 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (575/2013). Näin ollen esimerkiksi henkilötakausta ei huomioida.

17.12.2020

Jos vastapuoliriskin vähentämiseen on käytetty luottoriskijohdannaisia, perimmäisen vastapuolen maana ilmoitetaan johdannaissopimuksen vastapuolen kotimaa. Riskinsiirroissa raportoidaan tällöin johdannaissopimuksen nimellisarvo (*notional value, face value*). Vastaavasti tapauksissa, joissa välitön maariski on siirretty muiden johdannaisten tai esimerkiksi omaisuusvaakudellisten arvopapereiden avulla toiseen maahan, riskin perimmäinen kohdema on vastapuolen kohdema.

15.3.5 Johdannaissopimukseen liittyvät saamiset ja velat

Johdannaissaamisiin luetaan konsernin taseeseen kirjatut johdannaiset (RATI-vaateet I.341, I.342 ja I.343, ks. luku 8.4), joiden markkina-arvo on positiivinen. **Johdannaismoissa** raportoidaan puolestaan johdannaissosi-
tiot, joiden markkina-arvo on negatiivinen.

Johdannaissaamiset ja -velat raportoidaan KOTI-raportin CS-tietueella, jol-
loin

- tietuekenttä 4 (taseen jaottelu) saa arvon ”A” (saamiset) tai ”L” (velat)
- tietuekenttä 5 (taloustoimi) saa arvon ”S” (kanta)
- tietuekenttä 7 (vaade) saa arvon ”34”.

Johdannaiset raportoidaan aina perimmäisen riskin mukaan (ultimate risk ba-
sis). Tällöin vastapuolen maakoodi (tietuekenttä 10) ja sektori (tietuekenttä
9) ilmoitetaan kohde-etuuden sijaintimaan ja sektorin perusteella.

15.3.6 Taseen ulkopuoliset erät

Raportoijan tulee raportoida CS-tietueella konsernin taseen ulkopuoliset

- sitoumukset (KOTI-vaade ”I.112”)
- peruuttamattomat sitoumukset (KOTI-vaade ”I.113”)
- velkapapereiden varaukset (KOTI-vaade ”I.35”)
- luottotappiovaraukset (KOTI-vaade ”I.48”).

Sitoumuksilla tarkoitetaan asiakkaan puolesta kolmannen osapuolen hy-
väksi annettuja sitoumuksia, joita ovat

17.12.2020

- *Takaukset (Virati U 01 01):* Takauksilla tarkoitetaan sitoumuksia, jotka luottolaitos on antanut toisen puolesta. Ulkomaisena takauksena pidetään ulkomaisen osapuolen puolesta annettua takaussitoumusta. Ratkaisevaa on, että luottolaitokselle voi takauksen perusteella syntyä saaminen ulkomaiselta osapuolelta.
- *Takuusitoumukset (Virati U 01 03):* Takuusitoumukset ja muut yksilöityihin liiketoimiin liittyvät sitoumukset. Erään luetaan urakka-, vienti- ja toimitustakuut, jotka luottolaitos on antanut asiakkaan puolesta kolmannen osapuolen hyväksi asiakkaan yksilöidyn kaupallisen velvoitteen, julkisoikeudellisen velvoitteen tai korvausvelvoitteen täyttämistä. Tässä ilmoitetaan myös muut vastaavat yksilöityihin liiketoimiin liittyvät sitoumukset.
- *Muut asiakkaan puolesta kolmannen osapuolen hyväksi annetut sitoumukset sisältävät*
  - vekselivastuut (Virati U 01 02)
  - luovutettuihin varoihin liittyvät vastuusitoumukset (Virati U 01 04)
  - pantit ja kiinnitykset (Virati U 01 05)
  - lyhytaikaiset, kauppatapahtumiin liittyvät sitoumukset (Virati U 01 06)
  - muut kolmannen osapuolen hyväksi annetut sitoumukset (Virati U 01 09).

Peruuttamattomilla sitoumuksilla tarkoitetaan asiakkaan hyväksi annettuja peruuttamattomia sitoumuksia, joita ovat seuraavat:

- *Merkintäsitoumukset:* Arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä annettavat merkintäsitoumukset sekä joukkovelkakirja-, yritystodistus- ja muut sellaiset ohjelmat, joissa luottolaitos sitoutuu vastaamaan tulevaisuudessa liikkeeseen laskettavien arvopapereiden merkitsemisestä. Erässä ilmoitetaan erikseen ns. Note Issuance Facilities / Revolving Underwriting Facilities -ohjelmat, joissa pankki on sitoutunut merkitsemään markkinoilla myymättä jääneet sijoitustodistukset.
- *Varojen ostot termiinisopimuksin:* Sopimukset osakkeen, velkakirjan tai muun varallisuusesineen ostoista määrättyinä tulevana ajankohtana

17.12.2020

ilman takaisinmyyntivelvollisuutta. Tässä kohdassa ei ilmoiteta varsinaisia valuutta-, korko- ja osakejohdannaisia, jotka ilmoitetaan Virati-luokituspaketin kohtien 06, 07 ja 08 mukaisina.

- *Myydyt arvopaperit, joihin liittyy asetettu takaisinmyyntioptio:* Myydyt arvopaperit, joihin liittyy luottolaitoksen ostajalle asettama optio, joka oikeuttaa ostajan myymään arvopaperit halutessaan takaisin luottolaitokselle.
- *Talletusentekosopimukset, joissa luottolaitos on sitoutunut tekemään talletuksen:* Sopimukset, joissa luottolaitos on sitoutunut tulevaisuudessa määrättyä ajankohtana tekemään talletuksen. Tässä kohdassa ei ilmoiteta ns. depo-sopimuksia, joiden arvopäivät ovat 1–2 päivää tekopäivästä.
- *Osittain maksetut arvopaperit:* Luottolaitoksen hankkimat arvopaperit, joiden kauppahinnasta luottolaitos on maksanut vain osan ja joissa myyjälle on jäänyt oikeus vaatia loppuosan suorittamista tulevaisuudessa. Tässä kohdassa ilmoitetaan ainoastaan sellaiset sopimukset, joita ei ole kirjattu taseeseen. Taseen ulkopuolisena eränä ilmoitetaan arvopaperien maksamaton määrä, joka voidaan vaadittaessa edellyttää maksettavaksi.
- *Käyttämättömät luottojärjestelyt:* Muut kuin edellä mainitut asiakkaille myönnetyt peruuttamattomat luottojärjestelyt. Luottojärjestelyistä ilmoitetaan niiden käyttämättä oleva osa. Käyttämättömät luottojärjestelyt sisältävät eriä, joista aiheutuvien kassavirtojen määrä ja/tai arvopäivä riippuu lainanottajasta. Raportoitua erää käytetään mm. rahoitusriskin kassavirtojen arvioimiseen. Raportoinnin tulisi kuvata mahdollisia toteutuvia kassavirtoja varovaisuus periaatteen mukaisesti. Käyttämättömät sekkililimiitit ja myönnetyt, nostamattomat luotot ovat suurimmat käyttämättömiin luottojärjestelyihin sisältyvät erät.
- *Muut potentiaaliset saamiset.*

Taseen ulkopuolisille erille ilmoitetaan CS-tietueen kentässä 4 (Taseen jaotelu) koodiksi ”O”.

Taseen ulkopuoliset erät raportoidaan aina perimmäisen riskin mukaan (ultimate risk basis) eli vastapuolen maaksi (tietuekenttä 10) ilmoitetaan maa, jossa sitoumuksen perimmäinen riski sijaitsee.

17.12.2020

Velkapapereiden varaukset ja luottotappiovaraukset

Velkapapereiden varaukset (KOTI-vaade ”I.35”) ja luottotappiovaraukset (KOTI-vaade ”I.48”) raportoidaan taseen ulkopuolisissa erissä. Velkapapereiden varauksissa ja luottotappiovarauksissa raportoidaan odotettujen luottotappioiden (ECL) arvo neljänneksen lopussa. Tältä osin KOTI-raportointi eroaa RATI-raportoinnista (KOTI vaade 48 ≠ RATI LD-kenttä 47). Luottotappiovaraus raportoidaan aina positiivisena. Tietoihin sisällytetään vain taseeseen kohdistuvat luottotappiovaraukset.

15.4 KOTI-raportointiin liittyviä esimerkkejä

Esimerkki:

Konsernin ruotsalainen yksikkö on myöntänyt 1 000 000,00 euron suuruisen Ruotsin kruunun määräisen lainan Ruotsissa toimivalle yritykselle. Lainan takaa osittain talletuspankki Isosta-Britanniasta. Laina raportoidaan konsernin rahoitussuunnitelmana (taloustoimi ”S”, vaade ”4791”) ja takauksen määrä riskinsiirtona (taloustoimi ”R”, vaade ”4791”) omilla riveillään. Kohdesektoriksi tulee talletuspankki 1221 ja kohdemaaksi GB eli Iso-Britannia. Konserniyksikön kotimaana ilmoitetaan Ruotsin maakoodi ”SE”.

	Konsernin rahoitussuunnitelmat	Riskinsiirto
1. Tietueen tyyppi	CS	CS
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	A
5. Taloustoimi	S	R
6. Varattu	-	-
7. Vaade	4791	4791
8. Sisäinen tunnus	-	-
9. Sektori	11102	11102
10. Maakoodi	SE	SE
11. Konserniyksikön kotimaa	SE	SE
12. Konversiovaluutta	SEK	-
13. Tasearvo	1 000 000,00	50 000,00
14. Tasearvon valuutta (EUR)	EUR	EUR
15. Varattu	-	-
16. Jäljellä oleva maturiteetti	3	-
17. Riskinsiirron kohdema	-	GB
18. Riskinsiirron kohdesektori	-	1221

17.12.2020

Esimerkki:

Konsernin suomalainen yksikkö on myöntänyt 1 000 000,00 euron suuruisen Ruotsin kruunun määräisen lainan Ruotsissa toimivalle yritykselle

Mikäli lainan takaa suomalainen konserniin kuulumaton talletuspankki, riskinsiirto raportoidaan Suomeen.

	Konsernin rahoitussaamiset	Riskinsiirto
1. Tietueen tyyppi	CS	CS
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	A
5. Taloustoimi	S	R
6. Varattu	-	-
7. Vaade	4791	4791
8. Sisäinen tunnus	-	-
9. Sektori	11102	11102
10. Maakoodi	SE	SE
11. Konserniyksikön kotimaa	FI	FI
12. Konversiovaluutta	SEK	-
13. Tasearvo	1 000 000,00	1 000 000,00
14. Tasearvon valuutta (EUR)	EUR	EUR
15. Varattu	-	-
16. Jäljellä oleva maturiteetti	3	-
17. Riskinsiirron kohdema	-	FI
18. Riskinsiirron kohdesektori	-	1221

Jos lainan vakuudeksi olisi hankittu esimerkiksi Saksan valtion arvopapereita, tulee riskinsiirto raportoida Saksaan. Tällöin riskinsiirto kohdistetaan maahan DE (Saksa) ja sektorille 1311 (Valtionhallinto).

17.12.2020

Esimerkki:

Konsernin suomalainen yksikkö on tehnyt 1 000 000,00 euron suuruisen euromääräisen talletuksen yhdysvaltalaisen pankin Saksassa toimivaan sivukonttoriin. Riskinsiirto kohdistetaan maahan US (Yhdysvallat), jossa sivukonttorin emo sijaitsee.

	Konsernin rahoitussaamiset	Riskinsiirto
1. Tietueen tyyppi	CS	CS
2. Raportoijan tunnuksen tyyppi	M	M
3. Raportoijan tunnus	FINNNNNNNN	FINNNNNNNN
4. Taseen jaottelu	A	A
5. Taloustoimi	S	R
6. Varattu	-	-
7. Vaade	4791	4791
8. Sisäinen tunnus	-	-
9. Sektori	1221	1221
10. Maakoodi	DE	DE
11. Konserniyksikön kotimaa	FI	FI
12. Konversiovaluutta	EUR	-
13. Tasearvo	1 000 000,00	1 000 000,00
14. Tasearvon valuutta (EUR)	EUR	EUR
15. Varattu	-	-
16. Jäljellä oleva maturiteetti	3	-
17. Riskinsiirron kohdema	-	US
18. Riskinsiirron kohdesektori	-	1221

17.12.2020

16 LUOKITUKSET

Raportoinnissa käytetyt luokitukset (koodilistat) julkaistaan Suomen Pankin verkkopalvelussa XML-dokumentteina osoitteessa

<https://www.suomenpankki.fi/fi/Tilastot/raportointiohjeet/luottolaitokset/>.